

Raadsvragen Begroting 2023

CDA	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	Politieke vraag J/	Antwoord
CDA-01	11	1.Pagina 11 inzake motie reclamebelasting – in de begroting 2022-2025 was vanaf boekjaar 2023 een bate per jaar van 750k opgenomen voor reclamebelasting. Nu heeft de raad zich afgelopen jaar middels de motie reclamebelasting uitgesproken tegen het invoeren van reclamebelasting, waardoor deze baten nu worden teruggedraaid. Waarom is dit in 2026 ook gedaan, want 2026 stond vorig jaar nog niet in de begroting?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De inkomsten van de reclamebelasting waren structureel geraamd. Dit gaat dus verder dan de meerjarenbegroting 2022-2025. De inkomsten worden dan ook automatisch meegenomen naar 2026 voor de meerjarenbegroting 2023-2026. De inkomsten van de reclamebelasting zijn nu niet langer opgenomen in de meerjarenbegroting.
CDA-02	13	2.Pagina 13 inzake aanpassing dividend Juva – U schrijft de ontwikkelingen nauwlettend te volgen. Zo noemt u ook iets op pagina 105, 106, 108, 109, 166, 185, alleen zijn die geluiden niet allemaal dezelfde. Hoe strookt de extra dividenduitkering van 1 mln in 2023 (pagina 13 en 105) met de verwachte lagere inkomsten in 2023 door een lagere winstverwachting van Juva NV (pagina 106)?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De winstverwachting van Juva en daarmee ook de verwachte dividenduitkering voor onze gemeente in 2023 zal lager uitvallen dan voorgaande jaren het geval was. Het gaat hier niet om een extra dividenduitkering, maar een bijstelling van het eerder verwachte (lagere) dividend. Zoals met uw raad is gecommuniceerd en zoals ook in de toelichtende begrotingstekst is opgenomen, zijn er onzekerheden door de huidige turbulente ontwikkelingen op de energiemarkten. Daarover is en wordt uw raad separaat geïnformeerd.
CDA-03	14 en 31	3.Pagina 14 Dienstverlening en organisatie op orde – Ten opzichte van de kaderbrief zal er ruim 1,5 mln minder besteed worden hieraan. Op pagina 31 staat eveneens vermeld dat de 'inhuur overig personeel' van 1,8 mln in 2022 naar 0,1 mln euro in 2023 gaat. Hoe gaat het College de grote werkdruk en het tekort aan personeel oplossen en zorgen dat de dienstverlening op orde blijft?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Noot over financiën: Een minbedrag is een nadeel voor het saldo dus er wordt 1,5 miljoen meer besteed hieraan. Het college zet daarnaast met het project robuuste organisatie in op het werven, binden en boeien van medewerkers voor nu en in de toekomst.
CDA-04	19	4.Pagina 19 Extra middelen – Een groot deel van het CWP kan bekostigd worden uit de extra middelen die het College de komende jaren verwacht te zullen krijgen. Vanaf 2026 vallen de inkomsten van het Rijk echter fors terug. Waar is deze verwachting van de inkomsten op gebaseerd en valt dan ook aan andere inkomsten te denken die tot extra ruimte zullen leiden?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In 2026 is er een post ter hoogte van € 15.595.000 opgenomen voor het tekort – in gemeenteland ook wel het ravijn genoemd – dat veroorzaakt wordt door terugvallende inkomsten vanuit het Rijk. De kabinetsplannen reiken tot en met 2025. In 2026, vallen die baten sterk terug omdat het kabinet vanaf niet 'over het eigen graf heen te willen regeren'. De problematiek van het ravijnjaar 2026 treft alle gemeenten. In het laatste kwartaal van 2022 komt het kabinet met een oplossingsrichting voor een stabiele financiering van decentrale overheden in 2026 en volgende jaren.
CDA-05	19	5.Pagina 19 Invoering van de Wet open overheid (WOO) – Dat de invoering van een nieuwe wet geld kost is evident. Waar moeten wij aan denken qua werkzaamheden wat deze wet betreft en in welk programma zal dit met name meer capaciteit kosten?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Gedacht kan worden aan het verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers, aanpassen van processen en werkwijzen, actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën, aanwijzen van contactfunctionarissen en beheer en onderhoud van systemen. Hoeveel extra capaciteit benodigd is wordt onderzocht. De WOO raakt het meest aan Programma 11 organisatie/overhead.
CDA-06	33	6.Pagina 33 Starten realisatie van twee Wonen + zorg projecten (Naaldhorst, Rozenhof) – Is het nu starten van nieuwbouw of realisatie in deze Collegeperiode? In het coalitieakkoord wordt immers gesproken over het realiseren van 80 verpleeghuisbedden.	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het gaat hier om realisatie van de genoemde projecten.
CDA-07	36	7.Pagina 36 Bouw van gemiddeld ongeveer 800 woningen per jaar – In de toelichting staan alleen lopende projecten. Waar denkt het College de overige en nieuwe woningen te kunnen realiseren om zodoende ieder jaar tot 800 woningen te komen?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Jaarlijks realiseren we gemiddeld 650 woningen. In de huidige woningbouwprogrammering tot en met 2030 staan circa 6500 woningen gepland. Dit is gemiddeld circa 800 woningen per jaar. Er lopen velen projecten binnen de gemeente. Voor de begroting is een toelichting gegeven op een aantal lopende projecten die een substantiële bijdragen aan de woningbouwopgave van de gemeenten leveren. Het college beziet of we de realisatie kunnen versnellen en vergroten. En wat daarvoor geschikte locaties zijn.
CDA-08	38	8.Pagina 38 Uitbreiding ABC veiligterrein in Poeldijk – Ten koste van welke bestemming wordt er 12 hectare extra bedrijventerrein bestemd? En wordt hierbij ook de benodigde uitbreiding van sportcomplex Verburch meegenomen en de verbinding tussen Poeldijk centrum en De Uithof?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	De uitbreiding van het bedrijventerrein gebeurt ten koste van de bestemming glastuinbouw. Over deze uitbreiding is overleg gevoerd met de Provincie en deze staat genoemd op de genoemde 3 hectare kaart. Dat betekent dat de provincie op hoofdlijnen akkoord is met de uitbreiding. De uitbreidingsbehoefte van het sportcomplex Verburch is op eigen terrein opgelost door herinrichting van de velden. De huidige fietsverbinding tussen het bestaande bedrijventerrein en het uitbreidingsgebied wordt (waar nodig) aangepast naar de gewenste breedte van 3,5 meter.

CDA-09	46	9.Pagina 46 In 2050 geen fossiele warmtevoorziening meer – Hoe denk het College dit uit te voeren voor het gemeentelijk vastgoed en wordt gewerkt aan een verplichting naar de woningcoöperaties toe om bij nieuwbouw en renovatie gebruik te gaan maken van een warmtepomp en zonnepanelen toe te passen?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	In mei 2022 heeft het kabinet besloten dat per 2026 hybride warmtepompen de standaard worden voor het verwarmen van woningen. Dat betekent dat bij vervanging van de cv-installaties mensen (corporaties, bedrijven) moeten overstappen op een duurzamer alternatief. In veel gevallen is dit een hybride warmtepomp, maar ook alternatieven zoals de volledig elektrische warmtepomp of een aansluiting op een warmtenet zijn mogelijk. Het kabinet wil hiermee voor leveranciers, installateurs en woning- en bouw eigenaren duidelijkheid bieden. Daarnaast heeft het Rijk de ambitie de totale gebouwde omgeving van het aardgas afgeschakeld te hebben in 2050. Via het bieden van alternatieven, wil het college bewoners / pandeigenaren verleiden om over te stappen op duurzame (betaalbare) warmtevoorziening. In de Warmtevisie Westland zijn inmiddels de eerste vijf kansrijke wijken benoemd. Het gemeentelijk vastgoed benut ieder regulier vervangingsmoment om te verduurzamen. Daar wordt gekeken naar HR+++ glas, isolatie, zonnepanelen toevoeging en klimaatbeheersingsinstallaties. Bij deze laatste zal de afweging naar gasloos per situatie worden bekeken. Ook aansluiten op het warmtenet wordt hierin meegenomen.
CDA-10	49	10.Pagina 49 Goede en voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten – Er wordt gesteld dat de lopende huisvestingsaanvragen worden uitge-voerd, zowel initiatieven voor grootschalig als op tuinderspercelen. Kunnen wij de conclusie trekken dat de locaties in De Lier, Naaldwijk en 's-Gravenzande uitgevoerd gaan worden?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Het college zal de uitvoering van de door u genoemde locaties faciliteren. Of de locaties daadwerkelijk uitgevoerd worden is een beslissing die het college niet neemt, maar een initiatiefnemer zelf.
CDA-11	53	11.Pagina 53 Onttrekking reservemutaties – In 2022 wordt 570.000 euro onttrokken voor huisvesting arbeidsmigranten. Wat doen we voor dat geld?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Dit geld is een onttrekking uit de reserve en zal bij niet uitgeven dus terugvloeien. Het geld is bedoeld voor de diverse zaken rond de huisvestingsprojecten. Het gaat om personele inzet (bijvoorbeeld voor projectleiding, communicatie), om bijeenkomsten voor projecten (bijvoorbeeld zaalhuur) adviezen (op juridisch gebied) en uitvoeringsaspecten (bijvoorbeeld aanpassingen aan het openbaar gebied). Vanwege de onduidelijke doorlooptijd van projecten, als gevolg van juridische procedures is niet exact aan te geven waar het geld aan wordt besteed in 2023.
CDA-12	56	12.Pagina 56 HvdB in Poeldijk – Welke mogelijkheden ziet het College voor een Huis van de Buurt in De Veiling? Hiermee wordt afgeweken van de door de Raad vastgestelde Omgevingsvisie voor Poeldijk.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	De mogelijkheden worden onderzocht om diverse functies om in de Veiling te combineren.
CDA-13	56	13.Aanvullend: Wat gaat het College doen met het gebouw van Dario Fo? Dit wordt gemist in de begroting. Het mag niet zo zijn dat dit pand nog 4 jaar in zijn huidige vorm blijft bestaan.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	We zijn voornemens om een herontwikkeling van Voorstraat 88 te faciliteren. Dit kan sociale en bereikbare woningen (huur/koop) op die locatie mogelijk maken met behoud van de monumentale gevel. Een budgetneutraal verloop wordt nagestreefd
CDA-14	56	14.Pagina 56 Crisisaanpak Oekraïners - Waarom staat daar huurwonen-eenheden bij bedrijf voor huisvesting arbeidsmigranten?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Wij huren wooneenheden voor ontheemden uit de Oekraïne bij Homeflex/Elsenbosch in Honselersdijk. Het complex Homeflex is gebouwd voor arbeidsmigrantenhuisvesting maar wordt nu gedeeltelijk ingezet voor opvang Oekraïners. De rest van de wooneenheden wordt gebruikt voor arbeidsmigrantenhuisvesting.
CDA-15	58	15.Pagina 58 Klantcontactcentrum – Prestaties van het KCC gaan gevolgd worden en indien nodig bijgestuurd worden met trainingen. Zijn er naast klanttevredenheidsonderzoeken nog meer interventies hoe deze prestaties gevolgd gaan worden?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Deze prestaties worden mede gemonitord door steekproefsgewijs mee te luisteren met de gesprekken die een KCC medewerker voert. De prestaties worden besproken en vastgelegd. Op deze wijze is er sprake van doorontwikkeling.
CDA-16	58	16.Pagina 58 Gezondheidsbeleid opstellen – Wordt hier gebruik gemaakt van goede voorbeelden in het land? En wat wordt bedoeld met innovatieve programma's? Moeten we dan denken aan E-health?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Op dit moment vindt een verkenning plaats naar goede voorbeelden uit het land waarbij onze bestuurlijke wens om hierbij expliciet naar innovatieve programma's te kijken wordt meegenomen.
CDA-17	61	17.Pagina 61 Samenkracht – Samenwerking met DSW o.a. op het gebied van casemanagement dementie; waar vinden wij het Programma regi-onale aanpak Ouderen terug in de begroting en waar zijn de kosten voor deelname aan het programma opgenomen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Dit is opgenomen in het budget voor product Samenkracht (zie p.70)

CDA-18	62	18.Pagina 62 Huishoudelijke hulp – Hulpmiddelen zullen ingezet worden om vroeg signalering en beperking eenzaamheid te realiseren. Onder het regionaal programma ouderen waar de gemeente mee samen-werkt zit ook het onderdeel vroeg signalering. Wat gaat er anders worden?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	In het regionaal programma ouderenzorg wordt bij vroeg signalering verwezen naar reeds uitgevoerde activiteiten. In 2018/2019 hebben zorgmedewerkers in de regio een cursus vroeg signalering aangeboden gekregen.
CDA-19	64-65	19.Pagina 64 en 65 Verplichte BBV-indicatoren. De tabellen lijken niet volledig, want in vier overzichten ontbreekt 2021. Kunnen deze gegevens voor een goed overzicht van het verloop nagestuurd worden? Als deze gegevens niet beschikbaar zijn, is het in dat geval mogelijk hier een opmerking over te maken in de begroting?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Voor de verplichte BBV-indicatoren baseren we ons op de gegevens die gepubliceerd worden op de site "Waar staat je gemeente". Op 4 augustus stonden er voor deze vier indicatoren nog geen gegevens over 2021. In volgende P&C-documenten, waarin deze BBV-indicatoren worden opgenomen, zal er een opmerking bij gezet worden als de gegevens nog niet beschikbaar zijn.
CDA-20	72	20.Pagina 72 Jeugdhulp – Wanneer kunnen we de scherpe bestuurlijke keuzes verwachten om de uitgaven in de jeugdhulp in control te hou-den die zijn aangekondigd?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	In het najaar verwachten wij vanuit het Rijk nader geïnformeerd te worden over de inhoud van de landelijke Hervormingsagenda. Dit is een belangrijk financieel en inhoudelijk kader voor de verdere invulling van lokale keuzes. Met in achtneming van dit tijdpad verwachten wij in 2023 de eerste keuzes aan u voor te kunnen leggen.
CDA-21	93	21.Pagina 93 Doelmatig omgaan met gemeentelijk vastgoed – Grondposities verwerven om visie te faciliteren; heeft u ondertiteling?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Het betreft doelmatig omgaan met ons vastgoed en onze grondpercelen. De term grondpercelen zou hier expliciet bij moeten worden genoemd. Doelmatig omgaan met ons (grondpercelen)bezit kan facilitair zijn voor diverse beleidsdoelen (bijvoorbeeld: infrastructuur, waterberging, vergroening etc).
CDA-22	97	22.Pagina 97 Erasmusverbinding – In 2024 is er een hogere onttrekking voor onder andere de Erasmusverbinding (1.5 mln). Wat gaat hiervoor worden gedaan?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Er is € 1,5 mln gereserveerd voor het realiseren van een mogelijke duiker nabij de Poeldijkseweg. Het project Erasmusvaart is afgesloten. De raad is hierover geïnformeerd. Bij het afsluiten van het project was er nog onduidelijkheid over het nieuwe ontwerp van de N211. Er is toen besloten om het budget te reserveren totdat er meer duidelijkheid is over de herinrichting van de N211. Gedacht wordt om nabij het woningbouwproject Wateringen-Noord ook de ecologische structuur langs de Erasmusweg en de N211 te versterken daarvoor is mogelijk de aanleg van een duiker nodig. In 2023 wordt in overleg met de provincie en HHD bepaald of de duiker nodig is en zijn de totale kosten inzichtelijk.
CDA-23	106	23.Pagina 106 Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen – In 2023 zijn er hogere afschrijvingslasten van €1.7 mln met name door incidentele afschrijvingslasten als gevolg van de nieuwbouw gemeentewerf. Kunt u toelichten hoe dit werkt?	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	De investering voor de vervangende nieuwbouw gemeentewerf wordt deels gedekt door aanwending van de hiervoor ingestelde reserve nieuwbouw gemeentewerf. In 2023 wordt een aanwending van deze reserve geraamd van € 1,7 mln. Daarmee wordt dan ook in 2023 incidenteel € 1,7 mln. afgeschreven op de investering, welke gedekt wordt door de reserveaanwending.
CDA-24	112	24.Pagina 112 Uitvoeren Collegewerkprogramma – Er is 20 fte extra in 2023 om het collegewerkprogramma uit te voeren. In 2026 is dat een extra uitgave van 6 mln. Als we naar de begroting van 2022 terugkijken; waar komen deze extra uitgaven dan voornamelijk vandaan? – Zie ook vraag 3.	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	De stelpost dienstverlening op orde en uitvoeren collegewerkprogramma is opgebouwd uit drie componenten: Dienstverlening op orde € 1,5 miljoen, uitvoeren collegewerkprogramma € 2,7 miljoen en invoering WOO € 0,2 miljoen 2023. Op bladzijde 113 van de begroting is uiteengezet om welke Fte's dit gaat. De jaren erna loopt de stelpost op om extra te kunnen investeren in onder andere veiligheid, de woonopgave, openbare ruimte en bewonersparticipatie, economie en mobiliteit.

CDA-25	123	25.Pagina 123 Overheadkosten personeel – In de raming van de komende jaren dalen de lasten van het personeel. Nu zien we dat de werkdruk hoog is en de gemeente met een personeelstekort kampt. Ook stijgen de lonen de komende jaren flink. Waarop is deze daling gebaseerd, zeker gezien de voorgaande vraag?	Programma 11 Organisatie en overhead	N	Voor wat betreft de formatie voor uitvoering van het collegewerkprogramma: de aanvullende formatie betreft een aanvulling op de totale gemeentelijke formatie, niet alleen op overheadfuncties. Deze nog te realiseren formatieplekken zijn in deze begroting apart op een stelpost geplaatst. Derhalve is het aandeel van overheadfuncties hierin nog niet zichtbaar in het overzicht op pagina 123. De personeelslasten in het overzicht overhead op pag. 123 zijn gebaseerd op het deel van de huidige formatie die tot de overhead behoren. Eerder is bekend geworden dat de gemeente Leidschendam-Voorburg vanaf medio 2022 geen gebruik meer maakt van onze ICT-dienstverlening. Daardoor valt ook de structureel geraamde vergoeding van de gemeente L-V weg in de begroting. Daartegenover staat dat op termijn er wordt uitgegaan dat er ook een navenante daling van de structurele personeelslasten binnen de huidige formatie wordt gerealiseerd. Deze daling wordt nu zichtbaar (vanaf 2025 in het overzicht op pag. 123). In de periode medio 2022 tot 2025 is in de dekking van de wegvallende vergoeding voorzien door aanwending van de reserve flankerende personele middelen.
CDA-26	133	26.Pagina 133 Afvalstoffenheffing – De afvalstoffenheffing mag maximaal een dekkingspercentage hebben van 100%. Dit blijkt in de begroting voor 2023 nu 102,5% te zijn, dus zal nog aangepast moeten worden. Toch is er nauwelijks verandering aan de kostenkant voor 2023 t.o.v. 2022, maar blijken de tarieven voor burgers te hoog ingestoken afgelopen jaar. Hoe is de wijziging in inzameling vanaf 1-11-2022 dan kostenbesparend voor 2023 als we dit niet terugzien in de cijfers?	paragraaf lokale heffingen	N	Gezien de sterke stijging van de kosten voor inzameling onder meer door personele lasten en brandstofprijzen is een beperkte indexatie opgenomen. PBD-nascheiding is slechts een onderdeel van alle kosten voor inzameling en verwerking. Nieuwe contracten ondervinden enorme prijsstijgingen t.o.v. voorheen. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met een fors grote aanspraak op kwijtschelding vanwege de hoge kosten die huishoudens ervaren. De kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing valt geheel onder het budget voor afvalinzameling- en verwerking.
CDA-27	135	27.Pagina 135 Leges Titel 1, 2 en 3 – Voor welke tarieven geldt een wettelijk maximum en mag dus de inflatiecorrectie niet (volledig) worden toegepast?	paragraaf lokale heffingen	N	Voor de reisdocumenten en het basistarief voor het rijbewijs geldt een wettelijk maximumtarief. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 17, tweede lid van het Besluit basisregistratie personen geldt een maximumtarief, evenals voor een verklaring omtrent gedrag. Voor de leges op kansspelen 1.16.1.1, 1.16.1.2, 1.16.1.3, 1.16.1.4 geldt een maximumtarief.

CDA-28	137	28.Pagina 137 Kostendekkendheid algemene dienstverlening – Te zien is dat de kostendekkendheid over het algemeen slecht is. Daarnaast zakt de kostendekkendheid van 29,5% in 2020 naar 22% in 2023. De lasten (dus kosten voor de gemeente) zijn te hoog. Is dit in andere gemeenten vergelijkbaar en kan hier een knoppen gedraaid worden?	paragraaf lokale heffingen	N	In de paragraaf Lokale Heffingen bij de leges Algemene Dienstverlening wordt een korte toelichting gegeven op de kostendekkendheid. Een vergelijking met andere gemeenten is niet zo maar te maken, aangezien de toerekening van kosten per gemeente verschillend zal zijn. Aan de batenkant zijn er weinig mogelijkheden, aangezien de gemeente voor een groot deel van de leges voor de Algemene Dienstverlening wordt begrensd door maximumtarieven vanuit het Rijk. Voor wat betreft de lastenkant heeft de toerekening van kosten de aandacht. Overigens een andere wijze van kostentoerekening zal geen invloed hebben op de begroting. Zie hierna. Burgerzaken betreft uitvoering wettelijke taken waar niet altijd inkomsten uit gegenereerd worden. Om alle taken uit te kunnen voeren zijn inzet en kosten nodig. De kostendekkendheid zit hem vooral dat de baten worden weggezet tegen de kosten van een heel team (direct en indirect meewerkende medewerker). Voor producten waarvoor de burgers leges moeten betalen wordt jaarlijks de kostendekkendheid van het betreffende product (producten Burgerlijke Stand, BRP, Reisdocumenten en Rijbewijzen) in beeld gebracht. Voor alle leges dragende producten burgerzaken geldt dat de leges of landelijk worden gemaximeerd (rijbewijzen, reisdocumenten, verklaringen omtrent gedrag, uittreksels Burgerlijke Stand) of worden bepaald door de zogenaamde maatschappelijke aanvaardbaarheid van het op te leggen legesbedrag. (huwelijksleges en leges uittreksels BRP) Daarnaast betreft het taken die de gemeente op basis van landelijke wetgeving moet uitvoeren en waarbij geen gemeentelijke beleidsvrijheid bestaat.
CDA-29	159	29.Pagina 159 Formatie, loonsom en externe inhuur – Om beter op de inhuurcijfers te kunnen letten en dit naar beneden te brengen, komt het mandaat t.a.v. inhuur bij de concerndirectie te liggen. Bij wie lag dit mandaat hiervoor en hoe is de concerndirectie beter in staat hierop te sturen dan diegene die eerst dit mandaat had?	paragraaf Bedrijfsvoering	N	Het mandaat ten aanzien van inhuur op het afwijken van de 36 maanden termijn lag bij het college. De concerndirectie kan hier beter en sneller op sturen omdat zij dichter op de dagelijkse aansturing van de organisatie zit.
CDA-30	212-213	30.Pagina 212 en 213 Investerings van bruto naar netto onderdeel 7. Sport, onderwijs en recreatie. De investeringen zakken van 25 mln in 2023 via 19 mln in 2024 naar 12 mln in 2025 en 7,5 mln in 2026. Wat betekent dit voor de sport, het onderwijs en recreatie, of wordt er in dat onderdeel verwacht dat we veel uit de reserves onttrekken en/of bijdragen van derden krijgen? Graag uitleg hoe we dit moeten lezen.	Investerings	N	Onderwijshuisvesting: Aangezien het investeringsvolume afgestemd is op de overeengekomen bouwprojecten in het Integraal Huisvestingsplan PO, SBO, (V)SO heeft de afname van de investeringen per jaar geen gevolgen voor het onderwijs. In 2023 wordt een herzien IHP-VO verwacht op basis waarvan investeringen in het VO, waaronder mogelijk het Vakcollege in het Floragebied, zal worden toegevoegd aan de investeringsprognoses in de periode na 2023. De investeringen in onze sportaccommodaties lopen naar 2026 af. 2023 is een jaarschijf met veel vervangingen (kunstgras en zwembadinstallaties) dit zijn investeringen met 10-15 jaar afschrijvingstermijn.
CU-SGP	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	olitieke vraag J/	Antwoord
CU-SGP-01	8	Blz. 8, 2 e alinea: Hier staat: 'Daarbij merken we op dat sommige punten weliswaar hoge prioriteit hebben, maar niet van de ene op de andere dag gerealiseerd zullen zijn.' Vraag: welke punten niet van de ene op de andere dag gerealiseerd worden? En welke punten met hoge prioriteit kunnen wel van de ene op de andere dag gerealiseerd worden?	hst 1 Bestuurlijke hoofdlijnen	N	Korthedshalve verwijzen wij naar de raadsinformatiebrief 'snel voor mekaar' punten. Deze geeft het gevraagde inzicht in het tempo van de uitvoering.

CU-SGP-02a	8	Blz. 8, blokje bijzondere tijd: -Er staat: 'Waar we nu meteen in actie kunnen komen, doen we dat. Bijvoorbeeld als het gaat om de toenemende energiearmoede met de koude maanden in aantocht.' Vraag: welke concrete maatregelen heeft het college hiervoor getroffen of is het college van zins te treffen?	hst 1 Bestuurlijke hoofdlijnen	N	Het college maakt zich zorgen om de hoge energieprijzen en de betaalbaarheid van de rekeningen voor inwoners en bedrijven. Inmiddels wordt er een tweede ronde met extra energietoeslag uitgekeerd (inkomens tot 120% minimum) en is er bijzondere bijstand (onder voorwaarden) mogelijk. Vanuit het Rijk is € 6,9 miljoen uitgekeerd aan Westland. Via de verduurzamingscampagne (sociale media, events) wordt de toeslag bekend gemaakt. Ook via o.a. Vitis en de gemeente is deze informatie beschikbaar. Het college wil naast de acute hulp echter ook kijken naar versnelde verduurzaming bij de doelgroep. Hiervoor is inmiddels een actie gestart waarbij mensen met lage inkomens extra geld kunnen aanvragen op de Westland Pas voor de aanschaf van energiebesparingsmiddelen en volgen er acties met huurders. Het Rijk heeft hiervoor reeds €1,3 miljoen uitgekeerd aan gemeente Westland. Een eerste actie gericht op huurders is in uitvoering. Het college volgt de ontwikkelingen (vanuit het Rijk) en kijkt verder naar de mogelijke manieren voor het betaalbaar houden van energierekeningen.
CU-SGP-02b	8	Blz. 8, blokje bijzondere tijd: Er staat: 'Dat betekent ook dat we onze ambities zullen aanpassen als de situatie daar om vraagt.' Vraag: in deze begroting financieel hiermee rekening gehouden, bij voorbeeld door een post onvoorzien'?	hst 1 Bestuurlijke hoofdlijnen	J	Op blz 44 wordt toegelicht hoe gevoelig deze begroting is voor optredende risico's. In dat verband wordt het weerstandsvermogen van de gemeente volgens de algemeen geaccepteerde norm als "uitstekend" gekwalificeerd. Het weerstandsvermogen is niet alleen functioneel bij incidenten. Het weerstandsvermogen kan ook als tijdelijke buffer fungeren voor een verantwoorde bijstelling van bestaande ambities, wanneer zich ontwikkelingen voordoen met structureel nadelige financiële effecten.
CU-SGP-03	12	Pag. 12 – 7 Dienstverlening Sociaal Domein; er wordt een bedrag genoemd van € 1,384 miljoen voor (tijdelijk) personeel (12 fte). Dit bedrag blijft de jaren daarna gelijk. Is dit realistisch gezien de verwachte loonstijging en verwachte extra beroep op WMO-consulenten door grotere schuldenproblematiek?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De combinatie van krapte op de arbeidsmarkt, inflatie en stijgende loonkosten maakt het lastig om voor de langere termijn voorspellingen te doen. Als de economische situatie verder verslechtert zal deze raming moeten worden bijgesteld
CU-SGP-04	13	Pag. 13 – 8 Bevriezing accres Algemene uitkering gemeentefonds. Zijn de bedragen van € 2,2 miljoen voor 2023 en 2026, € 4,2 miljoen voor 2024 en € 4,8 miljoen voor 2025 nader te onderbouwen en specificeren (schrijven BZK)?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In de aan uw raad verstuurd kaderbrief 2022 d.d. 30 juni 2022 hebben wij aangegeven dat bij de eerder gepresenteerde accressen is gebleken dat het rijk mogelijk niet alle investeringen ook daadwerkelijk in deze kabinetsperiode kan waarmaken. Dat leidt dan weer tot onderuitputting die een neerwaartse correctie op de algemene uitkering tot gevolg heeft. In dat verband hadden wij een correctie doorgevoerd door het meenemen van 50% van het accres vanwege het coalitie-akkoord. Dit resulteert in de door u genoemde reeks. Echter, na de kaderbrief werd bekend dat het kabinet heeft besloten om de accressen in het gemeentefonds te bevriezen. Dit betekent dat ondanks een eventuele onderuitputting op de rijksuitgaven er geen correctie meer kan plaatsvinden op de accressen in het gemeentefonds. Derhalve hebben wij de eerder in de kaderbrief opgenomen correcties teruggedraaid.
CU-SGP-05	13	Blz. 13: jeugdzorg: is het gezien de stand bij dit dossier realistisch dat voor de jaren 2024 en volgend de mutaties op 0 zijn gesteld, terwijl in 2023 – 1.721 K staat?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Dit komt doordat de rijksoverheid op dit moment nog onvoldoende zekerheid biedt over de middelen die gemeenten vanaf 2024 ontvangen voor jeugdhulp. Hierdoor kunnen wij nog niet anticiperen op een op te nemen bedrag voor 2024 en daarna. Wanneer de landelijke Hervormingsagenda is vastgesteld inclusief financiële dekking zijn wij beter in staat om een realistische begroting op te stellen. Voor nu geeft de rijksoverheid alleen duidelijkheid over de te ontvangen middelen voor 2023.

CU-SGP-06	15	Pag. 15 -1 Sociale aandacht huishoudelijke hulp, waarom wordt het bedrag van 700 K pas ingezet vanaf 2024? Hoe wordt dit bedrag ingezet (specificatie)?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	We zullen dit eerst moeten bespreken en inkopen met de zorgaanbieders. Na een analyse (hoe ziet de doelgroep eruit en hoe groot is die, en wat zou de doelgroep willen) overleggen we met de zorgaanbieders die huishoudelijke hulp aanbieden om hulpmiddelen in te zetten om vroeg signalering en beperking eenzaamheid te realiseren. Daarbij wijzen we onze inwoners er op dat zij tevens een waardevolle invloed kunnen hebben op het leven van anderen door vrijwilligerswerk te verrichten of via bemiddeling wekelijks op bezoek te gaan bij een eenzame inwoner.
CU-SGP-07	15	Pag. 15 -8: versterking kwaliteit groen: waarom wordt het bedrag van 1,500 K pas ingezet vanaf 2024? Hoe wordt dit bedrag ingezet (specificatie)?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In 2023 zal het onderhoud en beheer van het openbaar groen worden aanbesteed. De huidige kosten zijn al hoger dan het structureel in de begroting opgenomen exploitatie budget. De verwachting is dat de uitvoeringskosten verder toenemen. Daarom is vanaf 2024 structureel een exploitatiebudget van 1,5 mln opgenomen. Dit is nodig om de door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus in het beheer en onderhoud van het openbaar groen te handhaven.
CU-SGP-08	16	Pag. 16 – 16 Dienstverlening op orde. Hoe wordt de dienstverlening op orde gebracht, nadere specificatie van € 1,5 mln. structureel per jaar? Betreft dit uitsluitend uitbreiding fte's?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Er is gesignaleerd dat er onbalans is tussen de werkzaamheden en de bestaande formatie. Door te investeren in de kwantiteit van de formatie verwachten wij de verwerking van de aanvragen beter af te stemmen en tegelijkertijd zal deze uitbreiding worden ingezet ter verbetering van de dienstverlening.
CU-SGP-09	16	Pag. 16 – 20 t/m 23 Afval. Er is op programma 8 extra geld beschikbaar voor ondergrondse afvalinzameling en voor afvalinzameling en verwerking buitengebied. De dekking hiervoor komt uit de voorziening. Er staat een PM in de begroting. Kan het college de raad en de burgers volledige informatie geven over de (extra) kosten van het nieuwe afvalbeleid inclusief de kosten afkoop oude contracten en uitfasering oude afvalstelsel? Bovendien staat bij de overige punten over afval (20,21 en 23) voor 2023 geen bedragen genoemd. Graag een toelichting hierover. Klopt het dat eerder nog is gezegd dat de beleidswijziging slechts beperkte incidentele kosten met zich mee zou brengen en dat dit dus structurele kosten zijn?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Conform het collegebesluit van 5 juli jl. is rekening gehouden met extra kosten dit jaar voor de omschakeling van 439.000 euro. In 2023 staat daar juist een kostenbesparing van 208.000 euro tegenover. De extra kosten voor 2022 komen uit de lopende exploitatie.
CU-SGP-10	16	Pag. 16 – 25 Uitvoering collegewerkprogramma. Het gaat om een bedrag van € 2.703 K in 2023, € 4.650 in 2024 en vervolgens € 6.188 per jaar. Op p.113 is toegelicht dat het om een uitbreiding gaat van 20 fte op verschillende onderdelen van het beleid? Denkt het college dat extra personeel effectief gaat helpen in het realiseren van het collegeprogramma? Hoe denkt het college aan voldoende kwalitatief personeel te komen gezien de huidige arbeidsmarkt en gegeven de eerdere onderbesteding vanwege het niet kunnen vullen van vacatures.	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De hoeveelheid werk is teveel voor het aantal medewerkers dat er nu zit. En de uitdagingen die op ons af komen worden groter. Daarom is extra capaciteit nodig. Het college zet daarnaast met het project robuuste organisatie in op het werven, binden en boeien van medewerkers voor nu en in de toekomst.
CU-SGP-11	16	Pag 16, 26: uitkomsten Rijk en nieuw voor oud. Vraag: deze post lijkt met veel onzekerheden omgeven. Kan het college de Raad direct informeren als de uitkomsten Rijk bekend zijn zodat de raad dit kan betrekken in haar besluitvorming? En wat is de stand van zaken nu van de operatie nieuw voor oud die met veel tromgeroffel was aangekondigd? Wanneer verwacht het college op dit punt met concrete voorstellen te komen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In de onlangs verschenen septembercirculaire (dag na Prinsjesdag) wordt éénmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar gesteld via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit resulteert in een hogere uitkering in 2026 van ruim € 5 mln. ten opzichte van de meicirculaire 2022. Dit betekent dat de in de begroting 2023-2026 opgenomen stelpost nieuw voor oud en extra inkomsten rijk in 2026 ad € 15,595 mln. kan worden bijgesteld tot circa € 10 mln. Uw raad wordt hierover binnekort geïnformeerd. Voor het proces van de oud voor nieuw operatie willen we samen met de raad een zorgvuldig proces doorlopen.

CU-SGP-12	17	Pag. 17 – 31 Organisatieontwikkeling (incidenteel 2023). Kan het bedrag van € 850 K nader worden gespecificeerd?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	31 Organisatieontwikkeling (incidenteel 2023) Voor organisatieontwikkeling is in 2023 een incidenteel budget van € 850.000 in beschikbaar in een stel-post op programma 10. De organisatieontwikkeling (beschreven in sturingsconcept) is zo ingericht dat we de blik naar buiten houden, op de opgaven die er voor gemeente Westland liggen. Het geeft ook richting om de samenwerking tussen bestuur en ambtelijke organisatie soepeler en scherper te laten verlopen, om daarbij een goede verbinding te maken met de wereld om ons heen en om de flexibiliteit van de organisatie te vergroten. De voorspelbaarheid en dienstverlening zal daardoor verder verbeteren. Al het werk wordt realistisch geprogrammeerd waardoor meer haalbare werkpakketten ontstaan. Ook zal dit traject de organisatie helpen om meer creativiteit, durf en ondernemingsgeest te ontwikkelen. Waarbij het werken bij de gemeente Westland aantrekkelijker wordt. Door extra aandacht voor de HR-taken en nieuwe manieren voor het matchen van talenten en werk ontstaat er meer afwisseling en uitdaging, wat zorgt voor meer persoonlijke loopbaanmogelijkheden. Hieronder een korte specificatie wat we hiermee willen bereiken wan wat we daarvoor doen:
CU-SGP-12	17	Extra regel voor vervolg antwoord		N	Realiseren van een robuuste personele organisatie zowel kwalitatief als kwantitatief. • Realiseren van realistische en haalbare programmering; • Werving crisisaanpak; • Grip op bezetting (o.a. door strategische personeelsplanning); • Optimale match mens & werk; • Doen we de juiste dingen? Realistisch werkpakket. • Analyseren huidige programmering en nieuwe programmering; • Doen van bestuurlijke voorstellen en voorleggen van keuzes. Verbeteren van de ambtelijke – Bestuurlijke samenwerking. • Proces starten met college, raad en griffe; • Bijeenkomsten ambtelijke organisatie, college, raad en griffie. Continue persoonlijke professionele ontwikkeling. • Trainingsprogramma's managers, medewerkers en teams (kennis, houding en gedrag); • Werken met interne opdrachtenmarkt (pilot opdrachtenmarkt). Ontwikkelagenda voor het concern. • Alle lopende brede organisatieontwikkelingen (zoals Datagedreven werken, Modernisering financiële sturing, Robuuste organisatie en Procesmanagement) bundelen en focussen op wat nu nodig is. Daardoor maken we een samenhangende en haalbare ontwikkelagenda t/m 2026 (programma/planning). Voortgang op bovenstaande vind plaats via de gemeentelijke P&C cyclus.

CU-SGP-13	17	Pag. 17, 29 wooninvesteringsfonds Vraag: dit fonds is met veel fanfare aangekondigd. Verwacht het college dat het fonds in 2023 operationeel kan zijn in de zin dat starters daar daadwerkelijk van kunnen profiteren? Of zijn er nog teveel juridische en andere voetangels en klemmen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Het fonds zal waarschijnlijk nog niet operationeel zijn in 2023. Er wordt onderzoek gedaan naar met name de stappen voor en de gevolgen van het instellen van een dergelijk fonds. Te denken valt aan juridische en financiële zaken. Welke voorwaarden het best passen bij de te behalen doelen. Ook is er nader onderzoek nodig naar hoe en met welke derde partijen de gemeente in zee zou kunnen gaan. Dit vraagt een ordentelijke en zorgvuldige voorbereiding. Wel hebben we in de begroting al rekening gehouden met middelen voor dit fonds. (zie ook D66-40 en GBW-34)
CU-SGP-14	17	Pag. 17, isoleren woningen Vraag: hoeveel woningen verwacht het college hiermee te kunnen laten isoleren? Is gelet op de huidige energiecrisis een hogere ambitie voor 2023 mogelijk, bijv. een verdubbeling?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Hoeveel woningen zullen worden geïsoleerd is nog niet duidelijk. De gemeente loopt mee in het nationaal Isolatieprogramma, maar het blijft een individuele keus om feitelijk te gaan isoleren. De acties die er voor ogen zijn, zal ten minste 400 woningen beslaan.
CU-SGP-15	18	Pag. 18: financiële samenvatting: Vraag: klopt het dat het college heeft gekozen voor een wooninvesteringsfonds en groenfonds met dekking ad 22,5 mln., terwijl er ook voor had kunnen worden gekozen om deze fondsen nog niet te vormen en de dekking niet aan te spreken?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De fondsen worden nu gevormd. De daadwerkelijke bestedingen van de fondsen worden uiteraard aan uw raad voorgelegd t.z.t.
CU-SGP-16	31	Pag. 31 Tekst: De hogere lasten in 2022 ad € 1.974.000 op het product Vergunning, toezicht en handhaving worden veroorzaakt door: in 2022 zit een bedrag van € 1,8 miljoen aan uitgaven voor 'inhuur overig personeel'. Voor 2023 geldt hiervoor een bedrag van € 0,1 miljoen. Hoe denkt het college met minder externe inhuur de werkzaamheden uit te kunnen voeren? Hoe kunnen vacatures tijdig worden gevuld gezien de huidige arbeidsmarkt? Wat betekent dit voor de behandeltijd van vergunningen?	Programma 1 Ruimtelijke ordening	N	De externe inhuur is vooral nodig geweest voor het inlopen van de enorme toename aan vergunningaanvragen in de Coronatijd. De invoering van de omgevingswet brengt sowieso een aantal veranderingen in werkwijze met zich mee. Zo zal in het vergunningproces en de begeleiding een sterker accent komen te liggen op digitale processen.
CU-SGP-17	34	Pag. 34 Toelichting verschillen > € 100.000 in de baten en lasten tussen 2023 en 2022 > de toelichting is onduidelijk, er worden bedragen van 2022 genoemd maar er is geen enkele aansluiting te maken tussen de bedragen 2022 en 2023 in de tabel en de toelichting. Hoe kan de afname in lasten van € 1.634 K in 2022 naar een raming in 936 K worden verklaard? Het college bezuinigt dus op volkshuisvesting? Is juni 2023 niet rijkelijk laat om te bepalen hoe het geld voor de reserve wordt uitgegeven?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	€ 1.634 K zijn de werkelijke uitgaven van 2021. De genoemde 936K zijn de geraamde uitgaven vanaf 2023. Tegenover de jaren 2021 en 2022 staan incidentele inkomsten vanuit andere overheden (bijvoorbeeld de subsidie VORM) Van deze subsidie zal het college een voorstel doen in de Prorap om deze inkomsten beter te spreiden in plaats van via de reserve jaarlijks overhevelen. Dit vertekend gedeeltelijk het beeld. Verder geldt dat een gedeelte ervan de uitgaven gedekt uit de verschillende bestemmingsreservers. Bijv. "masterplan Wonen (reserve VHV) of innovatieve woonvormen (reserver Sociaal domein) als deze budgetten in het jaar niet volledig worden besteedt wordt bij de eerste actualisatie voorgesteld deze over te hevelen. Oorzaken zijn bijvoorbeeld vertraagde planvorming). Dit heeft ook invloed op het beeld van de werkelijke lasten versus de geraamde. Op pag. 34 wordt dit nader toegelicht. er is dus geen sprake van een bezuiniging. Op de vraag over het tijdstip van bepalen van uitgeven uit de reserve mbt wooninvesteringsfonds verwijzen we naar CU/SGP 13. Er is nog onderzoek nodig naar de technisch, juridisch en inhoudelijke randvoorwaarden die maken dat er tijd nodig is.
CU-SGP-18	35	Pag. 35 Hier wordt gesproken over Volkshuisvesting inclusief huisvesting statushouders. Graag toelichting waarom de bedragen vanaf 2023 zoveel lager geraamd zijn.	Programma 2 Volkshuisvesting	N	zie CU-SGP 17

CU-SGP-19	40	Pag. 40 Er is in de begroting sprake van een verlies van 2.955 K terwijl in 2022 sprake was van een positief resultaat van 1.805 K. Hoe verklaart het college dit verschil van € 3,8 mln.? In 2024 is het de bedoeling dat we nog verder interen op de reserves 4,9 mln. met name om centrumplannen van € 3,1 mln. te realiseren?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	In 2021 was er sprake van een positief saldo van € 1,8 miljoen. Het verwachte saldo van baten en lasten voor 2022 is een negatief bedrag van ruim € 4,9 miljoen en voor 2023 wordt een negatief saldo verwacht van bijna € 2,3 miljoen. Deze saldo's worden deels verrekend met mutaties uit de reserve. Het saldo van baten en lasten in 2023 is € 4,8 miljoen nadeliger dan het saldo van € 1,8 miljoen in 2021. Dit saldo wordt deels verrekend met reservemutaties. Het verschil van € 4,8 miljoen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende posten: € 0,7 miljoen, omdat het resultaat van de grondexploitatie in 2023 voordeliger is dan in 2021; -/- € 1,9 miljoen, omdat het resultaat facilitaire ontwikkelingen en bijdragen bovenwijkse voorzieningen nadeliger is dan in 2021; - € 2,1 miljoen, omdat in 2021 een vrijval van de voorziening deelnemingen van € 2,1 miljoen heeft plaatsgevonden, waarmee het saldo in 2023 nadeliger is; -/- € 1,1 miljoen, omdat in 2023 een bijdrage is opgenomen voor cofinanciering en bijdrage omzetting koop naar huur Waelpolder; -/- € 0,5 miljoen, omdat in 2023 een budget voor centrumplannen is opgenomen. € 0,1 miljoen diverse overige verschillen. De bijdrage uit reserve in 2024 is met name bedoeld om de centrumplannen te realiseren. Het restant van de bijdrage is bedoeld voor afdekking van de resultaten van faciliterende ontwikkelingen en cofinanciering Waelpolder.
CU-SGP-20	52	Pag. 52 De lasten in de begroting zijn ca 2 mln. lager dan de realisatie 2021. Kan het college dit nader verklaren?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Zie GBW-12 Het verschil komt door incidentele budgetten die gedekt worden uit de reserves in 2022. Het incidentele budget voor economie gedekt vanuit de reserves wordt in de ProRap 2022 met
CU-SGP-21	70	Pag. 70 programma 5, Pag. 79 programma 6, Pag. 87 programma 7: weinig financiële verschillen; geen (financiële) beleidsintensivering??	Programma 5, 6 en 7	N	Op bladzijde 71 zijn onder de kop "Verwerkte mutaties na Kaderbrief" de beleidsintensiveringen uiteen gezet die vanuit het Collegewerkprogramma zijn opgenomen in de begroting. Ditzelfde geldt voor bladzijde 79 en 87. De verklaring van de financiële verschillen staat daaronder.
CU-SGP-22	82	Pag. 82 structurele vrijstelling OZB voor sportverenigingen: waarom geen vrijstelling voor niet-sportverenigingen terwijl zij wel in aanmerking komen voor de 25% regeling.	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Er worden hier twee regelingen door elkaar gehaald (25% is investerings/bijdrage, OZB vrijstelling gaat over iets anders) We gaan de beide OZB vrijstellingen nu verlengen, dus dat geldt ook voor niet-sportverenigingen.
CU-SGP-23	85	Pag. 85 BBV indicatoren: het absoluut verzuim laat een stijgende lijn zien, terwijl het landelijk daalt. Graag toelichten.	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	We zitten nog steeds ver onder het landelijke gemiddelde. Aantallen in absolute getallen zijn marginaal, waardoor het vaststellen van een tendens lastig is. We kunnen hierbij wel denken aan toegenomen verhuizingen door arbeidsmigranten die teruggekeerd zijn naar land van herkomst, maar nog niet uitgeschreven zijn uit gemeente Westland.
CU-SGP-24	96	Pag. 96 programma 8 nauwelijks financiële verschillen ten opzichte van 2022; geen (financiële) beleidsintensivering?	Programma 8 Openbare ruimte	N	De opgaven en producten binnen het GGP worden uitgevoerd met het beschikbare budget. Mocht de raad andere wensen hebben kan dit worden opgenomen in het nieuwe GGP wat op dit moment ambtelijk wordt opgewerkt.

CU-SGP-25	105	Pag. 105 Kan de aansluiting worden gegeven tussen de algemene dekkingsmiddelen in de tabel op p.105 en de specificatie op p.108?	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	Het op blz. 108 opgenomen overzicht van algemene dekkingsmiddelen is een verplicht overzicht voor gemeenten op basis van de begrotingsvoorschriften van het rijk (BBV) en staat los van de tabel die betrekking heeft op het programma 10 Financiën en algemene dekkingsmiddelen (blz. 105). Het overzicht op blz. 108 betreft (slechts) baten van algemene middelen (dus niet de eventueel bijbehorende lasten) die in verschillende programma's zijn opgenomen en een overzicht van de concernbrede stelposten (nader gespecificeerd op blz. 111). In de tabel op blz. 105 zijn alle geraamde lasten en baten met betrekking tot het gemeentelijk programma 10 opgenomen.
CU-SGP-26	182	Pag. 182 Verbonden partij WHC: Heeft de gemeente al een besluit genomen over het moment en de voorwaarden voor uittreding? Graag toelichten.	Paragraaf Verbonden partijen	N	Ons college heeft nog geen besluit genomen. De afweging voor het besluit vraagt om een uitvoerige inhoudelijke onderbouwing. Wij zullen uw raad nog dit jaar betrekken bij de besluitvorming. Overigens heeft een besluit van ons college geen invloed op de baten en lasten van de u voorliggende gemeentelijke begroting.
CU-SGP-27	216	Pag. 216 Hier wordt gesproken over Herontwikkeling Naaldhorstlocatie. In 2022 is daar 1.060 k voor gereserveerd, in 2023 en 2024 staat dit op 0. Graag een nadere verklaring wat de stand is van Herontwikkeling Naaldhorst locatie en wat de toekomstplannen zijn.	Nieuwe investeringen (blz 216)	N	Pieter van Foreest is intern het project herontwikkeling Naaldhorst gestart. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van het programma van eisen. Daarna wordt dit uitgewerkt in een schetsontwerp, hierbij zal intensief overleg plaatsvinden met de gemeente en andere betrokken stakeholders. Het geheel resulteert in een Business Case. Het streven is de business case rond het zomerreces van 2023 gereed te hebben voor interne besluitvorming bij Pieter van Foreest, daarna kunnen ook de financiële consequenties bepaald worden voor de gemeente. En wat dit betekent voor de begroting.
D'66	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	Politieke vraag J	Antwoord
D'66-01	8	Het college constateert dat diverse ontwikkelingen leiden tot nieuwe vraagstukken voor de overheid. Het college stelt dat "waar we nu meteen in actie kunnen komen, doen we dat". Als voorbeeld wordt genoemd de toenemende energiearmoede met de koude maanden in aantocht. (blz. 8) Hoe en met welke middelen gaat het college actie ondernemen bij de toenemende energiearmoede	Hoofdstuk 1 - Bestuurlijke hoofdlijnen Bijzondere tijd	N	De gemeente heeft inmiddels verschillende bijdragen gekregen van het rijk als tegemoetkoming voor allerlei energie-activiteiten. Voor de energietoeslag is er €6,9 miljoen verkregen en voor verduurzaming bij lagere inkomens-huishoudens €1,3 miljoen.
D'66-02	8	Volgens het college is een belangrijke drijfveer bij alles wat het college doet, het vergroten van het vertrouwen van de samenleving in de gemeente. (blz. 8) Hoe is het college tot de conclusie gekomen dat 'de Westlandse samenleving' het vertrouwen in 'de gemeente' is verloren?	Hoofdstuk 1 - Bestuurlijke hoofdlijnen Tot slot	J	In het hoofdstuk waarnaar u verwijst benoemen wij, naast de ambitie om het vertrouwen van de samenleving te vergroten, ook het afnemende vertrouwen in de overheid. Deze afname (2021) van het vertrouwen in politici en ambtenaren blijkt uit een publicatie van het CBS (31-3-2022) . Wij hebben niet geconcludeerd dat de Westlandse samenleving het vertrouwen in de gemeente is verloren.

D'66-03	17	Het college geeft een incidentele stimulans aan de energietransitie door het isoleren van woningen en stelt daar 100.000 euro voor beschikbaar. (blz. 17) Welke woningen worden geïsoleerd, ofwel wat is de beoogde doelgroep, en geldt voor dit bedrag 'wie het eerst komt, die het eerst maalt'?	Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen D. Mutaties na kaderbrief - overige mutaties 2 Energietransitie-isoleren woningen (incidenteel 2023)	N	Het isoleren van woningen is een voorwaarde om woningen duurzaam te verwarmen (o.a. warmtenetten). In de campagne zal met name aandacht gegeven worden aan deze isolatie en de mogelijkheden vanuit het Nationaal Programma Isolatie. Er ligt nog geen concreet voorstel hoe het bedrag ingezet gaat worden. Het Rijk is het Nationaal Isolatie Programma gestart. Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030, met de nadruk op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) waarbij één of meerdere stappen worden gezet richting de standaard voor woningisolatie ¹⁰ . Het programma dient als ondersteuning van mensen bij het nemen van energiebesparende maatregelen en het verlagen van de energierekening, door bewoners en VvE's te informeren over wat ze kunnen verbeteren aan hun woning. Gemeenten kunnen in deze lokale aanpak voor bewoners bijvoorbeeld een korting, voucher of tegoschuld beschikbaar stellen in aanvulling op de landelijk beschikbare subsidies.
D'66-04	28	Het college wil bereiken dat er een inrichting van de ruimte en ondergrond in het bedrijvige Westland is die in evenwicht is. (blz. 28) In de Omgevingsvisie 2.0 wordt gesproken over "een optimale balans tussen de eco-logische, economische en de sociale belangen binnen onze gemeente". Wat houdt volgens het college 'in evenwicht' precies in en hoe wil het college het evenwicht bewaken, nu er aan zo'n enorme woonopgave moet worden voldaan?	Programma 1 Ruimtelijke ordening Opgaven - Ruimtelijke Ordening	N	In de basis is de Omgevingsvisie inderdaad het instrument om hierop te sturen. Verder zal dit per gebiedsontwikkeling en project bekeken worden, waarbij lokale afwegingen en keuzes dienen te worden gemaakt.
D'66-05	31	Het college stelt dat de organisatie gereed is voor de invoering van de Omgevings-wet, maar dat er mogelijk extra budget nodig is om de organisatie in zijn geheel klaar te maken voor de invoering. (blz. 29-30) Toch lijken de kosten voor invoering omlaag te gaan. (tabel blz. 31) Kan het college aangeven waarvoor dit extra budget specifiek nodig is en of het college verwacht dat extra personeel op dit onderdeel gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt wel te vinden is?	programma 1 Ruimtelijke ordening	N	Voor de invoering van de Omgevingswet is een bestemmingsreserve opgenomen. Na invoering van de wet zal er een transitieperiode zijn tot 2029 waarin de gemeente het werken met de Omgevingswet door ontwikkelt. De benodigde middelen worden zo veel mogelijk in de lijn opgenomen. Het gaat dan om werkprocessen, het omzetten van de bestemmings- naar omgevingsplannen, ICT, de kerninstrumenten van de wet, participatie en door ontwikkelen van het werken in de geest van de wet met een "ja-mits" houding. De krapte op de arbeidsmarkt blijft ook hier een uitdaging.
D'66-06	32	Het college streeft ernaar de wachtlijsten voor een sociale huurwoning te verminderen om aan de lokale vraag te voldoen. Hiervoor worden onder andere prestatie- en woningmarktafspraken gemaakt. (blz. 32) Hoeveel mensen stonden en staan er de afgelopen vijf jaar op de wachtlijst voor een sociale huurwoning, hoe lang was en is de wachttijd voor een sociale huurwoning (uitgesplitst naar woningsoort en woonplaats) en wat wordt de wachttijd na het maken van de afspraken?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het is niet in te schatten wat de wachttijd is na maken van de prestatieafspraken. Wachttijden zijn afhankelijk van voldoende aanbod, maar ook van macro-economische factoren die invloed hebben op de vraag. Door actief in te zetten op nieuwbouw in alle kernen willen we de wachttijden per woonplaats verlagen. We zetten de komende jaren dus in op vergroten van het aanbod. De afspraak met de woningcorporaties is dat we 1800 sociale huurwoningen voor 2030 in Westland bijbouwen. Daarnaast beziet het college hoe deze realisatie te versnellen en locaties te vinden waar gebouwd kan worden voor Westlandse jongeren en spoedzoekers. LET OP! Separaat Word-bestand met jpg-overzichten meegestuurd.
D'66-07	33	Het college is van plan om voldoende haalbare projecten voor flexwoningen te realiseren en daarnaast jaarlijks 30 tot 50 mensen een plek te geven in sociale huur- en flexwoningen vanuit de maatschappelijke instellingen. (blz. 33) Hoe krijgt het college het voor elkaar dit te organiseren, waar vorige colleges het niet is gelukt om sociale huur- en flexwoningen te realiseren en zijn met deze flexwoningen de plannen voor tiny houses definitief van tafel?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het nieuwe college, zoals te lezen in het CWP focust zich op flexwonen in plaats van tiny houses. Er wordt verder gewerkt aan lopende projecten voor woningbouw, of het nu gaat om sociale en betaalbare koop- of huurwoningen of flexwoningen. Het gestartte project rond tiny-houses zullen worden voortgezet, de plannen zijn daarmee niet van tafel. (zie ook D66-38)

D'66-08	41	Het college wil dat arbeidsmigranten onderdeel zijn van Westland. Toch kiest het college voor huisvesting nabij handelsterreinen of op het eigen terrein van de tuin-der, locaties die in het algemeen niet dichtbij de dorpscentra liggen waar de winkels en de verenigingen te vinden zijn. (blz. 41) Hoe verhoudt zich het streven arbeidsmigranten onderdeel van Westland te laten zijn tot het verzorgen van huisvesting buiten de Westlandse samenleving?	Programma 4 Mobiliteit en economie Inleiding - 3. Arbeidsmigratie	J	Het een sluit het ander niet uit.
D'66-09	42	Het college gaat knelpunten voor duurzame bronnen zoveel mogelijk wegnemen, zodat inwoners en bedrijven zoveel mogelijk naar eigen keuze kunnen investeren. (blz. 42) Om welke knelpunten gaat het hier en hoe wil het college deze knelpunten wegnemen?	Programma 4 Mobiliteit en economie Inleiding - 4. Energietransitie	N	In Westland is het plaatsen van zonnepanelen en warmtepompen in een aantal gevallen vergunningsplichtig. Op basis van aanzicht is er minder mogelijk dan in andere gemeenten en ook met betrekking tot bijv. zonnepanelen aan de gevel (bedrijven) wordt er geen vergunning verstrekt in verband met afwezigheid van beleid. Het college wil zeker in deze tijden van hoge energieprijzen, inwoners en bedrijven mogelijkheden bieden om betaalbare energievoorzieningen te treffen en kijkt waar we beperkende maatregelen kunnen schrappen / faciliterend beleid kunnen toevoegen.
D'66-10	42	Het college wil de gemeente in 2040 zowel objectief als subjectief verkeersveilig maken. Hiervoor wil het college zo min mogelijk vrachtwagens in dorpscentra, wordt de snelheid binnen de bebouwde kom waar mogelijk verlaagd en zijn auto's zoveel mogelijk te gast in dorpscentra. (blz. 42) Waarom houdt het college bij alle punten slagen om de arm en worden er geen duidelijke doelen gesteld en keuzes gemaakt?	Programma 4 Mobiliteit en economie Opgaven - Mobiliteit	N	Elke kern is anders en elke situatie behoeft maatwerk. Mobiliteit is vaak een exacte wetenschap en dat vraagt tijd. Dat betekent dat we per situatie bekijken wat de mogelijkheden zijn om een kern of straat verkeersveiliger te maken. Hiervoor is nader onderzoek nodig. De uitkomst hiervan wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen. In deze plannen staat concreet welke knelpunten we aanpakken en wanneer we dat doen. De actualisatie van het Beleidsplan Verkeersveiligheid is hier een goed voorbeeld van.
D'66-11	43	Het college wil in 2023 bestaande ov-lijnen optimaliseren in comfort, frequentie en beschikbaarheid. Ook wil het college het ov verbeteren om het voor de nieuwe generatie reizigers vanzelfsprekend te laten zijn om met het ov te reizen. (blz. 43) Op welke manier en met welke middelen gaat het college deze optimalisering en verbeteringen uitvoeren, gelet op de recente discussie over verdere bezuinigingen in het ov, met name door de teruglopende corona-vergoedingen van het Rijk?	Programma 4 Mobiliteit en economie Opgaven - Mobiliteit	N	Dit gaat in samenwerking met de MRDH en de PZH (wegbeheerder). Het betreft in 2023 een aantal versnellingsmaatregelen OV voor R-net buslijn 455. Dat doen we onder andere door het aanpassen van kruispunt Leehove voor alle buslijnen die hier passeren, kruispunt N213/Middelbroekweg en voor lijn 30 kruispunt Herenstraat/Plein.
D'66-12	47	Teneinde het maatschappelijk draagvlak te verhogen kijkt het college naar de haalbaarheid van een subsidiefonds voor particulieren. (blz. 47) Welke gedachten heeft het college bij de doelstelling en financiering van dit (revolverende?) fonds?	Programma 4 Mobiliteit en economie Opgaven - Energietransitie	N	Op het ogenblik ligt er (nog) geen voorstel. Er worden vanuit het Rijk diverse toeslagen en subsidies ingezet. (deze maand moet bijv. de renteloze lening voor particulieren in werking treden). De inzet is op het ogenblik om deze subsidies zoveel mogelijk te laten benutten door inwoners en bedrijven. In de begroting 2023 is hier vooralsnog geen geld voor vrijgemaakt.

D'66-13	47	Het college wil dat het Floragebied een aantrekkelijk en bereikbaar woon- en werkgebied oplevert voor kenniswerkers. (blz. 47) Betekent deze inzet dat het college afziet van het huisvesten van speciale doel-groepen (onder andere spoedzoekers en statushouders) op het Floraterrein?	Programma 4 Mobiliteit en economie Opgaven - Programma Floraontwikkeling	N	Er wordt in het gebied tussen de N213, de Langebroekweg, de Middelbroekweg en de nieuwbouw van de veiling (het Mars-terrein) gestreefd naar een Campusgebied waar ook gewoon en geleefd wordt. Daarbij wordt zoveel als mogelijk meervoudig grondgebruik nagestreefd. Woningen zullen allemaal in de vorm van appartementen worden gebouwd, bij voorkeur in combinatie met andere functies (onderzoekscentra, werkplaatsen, voorzieningen, kantoren, etc.). Doelgroepen die daarbij passen zijn kenniswerkers, maar ook studenten, starters, spoedzoekers en statushouders (permanente woningen). Ook permanente huisvesting van arbeidsmigranten wordt onderzocht. Ten aanzien van het tijdelijk huisvesten van doelgroepen is het belangrijk om te vermelden dat de gemeente binnen het Floragebied geen enkele grondpositie heeft, hetgeen tijdelijke huisvesting ook ingewikkeld maakt.
D'66-14	49	Het college stelt dat alle lopende huisvestingsaanvragen voor arbeidsmigranten zullen worden uitgevoerd. (blz. 49) Welke lopende huisvestingsaanvragen, zowel initiatieven voor grootschalig als op tuinderspercelen, liggen er momenteel ter uitvoering bij het college en in welk stadium van besluitvorming zijn deze?	Programma 4 Mobiliteit en economie Producten - (Huisvesting) Arbeidsmigranten	N	Oostbuurtseweg (vergunning verleend). Uitbreiding bedden Elsenbosch (vergunningtraject loopt) Hortihotel Naaldwijk (vergunning verleend, bouw is aangevangen). Hotel Honderdland (in beroepsprocedure). Maasdiijk (vergunning is aangevraagd en na overleg ingetrokken. Initiatiefnemer kijkt of het plan haalbaar is/of gemaakt kan worden in een kleinschaliger vorm.) Hoge Geest (vergunning is aangevraagd, fatale termijn is 17 oktober 2022). Verder lopen er een 10-tal initiatieven op de tuinderspercelen met in totaal ca. 200 bedden die in verschillende stadia van besluitvorming bevinden. Verder wordt er verkend naar huisvesting op het ABC terrein en binnen het Floragebied.
D'66-15	55	Het college wil het sociaal domein transformeren met een nieuwe manier van wer-ken en het op orde brengen van 'de basis', en daarbij de menselijke maat en integra-le benadering centraal laten staan. Hierdoor kan het college optimaal sturen op maatschappelijke resultaten en kostenbeheersing. (blz. 55) Dit is een opsomming van vage en ongrijpbare begrippen. Kan het college uitleggen wat er echt met deze begrippen wordt bedoeld en hoe de burgers in een kwetsbare positie beter worden van deze exercitie?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Opgaven - Transformatie Sociaal Domein	N	Een nieuwe manier van werken: Werken volgens de bedoeling van de wet prevaleert boven beleid en regelgeving. Binnen de kaders van de wet bieden we maatwerk en zorgen we voor oplossingen waar onze inwoners echt wat aan hebben. Samen met inwoners werken we aan de bron van de problematiek waardoor de inwoner voor langere tijd geholpen is (maatschappelijke resultaten). Om dit te kunnen bereiken hebben we ieders expertise in het sociaal domein nodig. Daarom voeren we een integrale werkwijze (dus met professionals vanuit verschillende domeinen) in waarmee zowel een specialisten team als een generalisten team gaan (samen) werken. Door vroegtijdig de juiste hulp te bieden (in één keer goed) besparen we onnodige kosten (kostenbeheersing).

D'66-16	55	Het college zet in op minder kosten in het Sociaal Domein door preventie en integra-le (maatwerk) aanpak, daarbij onder andere gebruik makend van innovatieve pro-jecten. (blz. 55) Preventie en het uitvoeren van innovatieve projecten vormden bij de decentralisatie van het Sociaal Domein in 2015 al de kern van het gemeentelijk beleid. Daarnaast blijkt uit de Monitor Jeugdhulp dat de hoge kosten in dat segment niet per se komen door nieuwe toetreders (lees: meer jongeren die zorg nodig hebben), maar dat de kosten van de zorg zélf vooral stijgen. Waarom legt het college nu zo de nadruk op preventie en innovatie, terwijl de inzet over de afgelopen jaren toch resultaten moet hebben gehad, of is het ingezette be-leid mislukt? Wat voor aanpak wordt er door het college ingezet om de stijgende kosten in de zorg te beteugelen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Opgaven - Transformatie Sociaal Domein	N	Naast dat het een bestuurlijke wens van dit college is om meer in te zetten op brede preventie onderbouwen wij deze insteek vanuit de dialoog rondom het thema normaliseren die op verschillende niveaus wordt gevoerd. De algemene gedachtegang die ten grondslag ligt aan normaliseren is dat problemen bij het leven horen en dat tegenslag in meer of mindere mate eenieders pad kruist. De insteek is in lijn van deze gedachte problemen ook zoveel als mogelijk in of nabij het normale leven op te lossen en minder in de eerste of tweede lijn. Een integrale benadering is daarbij van groot belang om de oorzaak van problemen te adresseren. Het nog uit te werken plan van aanpak om de kosten te beteugelen wordt in samenhang met de Landelijke Hervormingsagenda opgesteld. Wij verwachten in het najaar van 2022 meer informatie van het Rijk over de invulling van de Hervormingsagenda, daarna worden de eerste voorstellen uitgewerkt zodat deze in 2023 aan u kunnen worden aangeboden. Het beleid van de afgelopen jaren is niet mislukt. Door de lokale inzet vanuit het SKT zijn er binnen de totale groei van de uitgaven, tevens besparingen gerealiseerd door het Zelf Doen en de samenwerking met huisartsen. Per saldo zijn de kosten gestegen.
D'66-17	55	Het college wil 'de toegang' binnen het Sociaal Domein reorganiseren. (blz 55) Welke toegang wordt hier bedoeld, alleen de toegang naar ambulante zorg, zorg in het algemeen of toegang tot alle gemeentelijke producten binnen het Sociaal Domein?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Opgaven - Transformatie Sociaal Domein	N	Het gaat hier om toegang tot zorg. Hier vallen alle producten binnen het sociaal domein onder. Vanuit deze toegang wordt vroegtijdig en integraal naar de vraag gekeken en indien dat nodig is begeleiden we de client naar een van de lokale partners.
D'66-18	56	Het college zet in op een verbeterde digitale dienstverlening en wil daarbij burgers die niet digitaal vaardig zijn ondersteuning bieden. (blz. 56) Op welke manier, en met welke samenwerkingspartners, gaat het college deze burgers ondersteunen en welk budget is hiervoor beschikbaar?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Opgaven - Optimalisatie dienstverlening (extern en intern)	N	Het college is niet zozeer van plan om nieuwe initiatieven te ondernemen. Het verbeterpunt is met name gericht om inwoners via de gemeentelijke website en via het sociaalplein Westland beter in contact te brengen met de mogelijkheden die al geboden worden, door bijvoorbeeld Vitis met de formulierenbrigade. Er is in deze begroting geen extra budget beschikbaar gesteld.
D'66-19	58	Aangezien investeren in gezondheid loont, streeft het college naar het verkleinen van de gezondheidsverschillen en heeft bijzondere aandacht voor ouderen en het jonge kind. (blz. 58) Welke maatregelen neemt het college om de gezondheidsverschillen tussen mensen met een lage en mensen met een hoge sociaaleconomische status te verkleinen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Producten - Gezondheidsbeleid	N	Het uitwerken van deze maatregelen maakt onderdeel uit van het op te stellen gezondheidsbeleid waartoe op dit moment een verkenning wordt uitgevoerd.
D'66-20	62	Het college wil huishoudelijke hulp bieden met menselijke maat en ruimte voor sociaal contact. Na een analyse van de doelgroep wordt dit sociaal contact uit-sluitend ingezet voor vroeg signalering en beperking van eenzaamheid, en om bewoners te stimuleren vrijwilligerswerk te gaan doen. (blz. 62) Houdt deze nieuwe werkwijze in dat er afgestapt wordt van de huidige systema-tiek van resultaatgericht werken en weer wordt teruggegaan naar de urenregistratie?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Producten - Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N	Inwoners die in het zorgplan willen vastleggen hoeveel uren ondersteuning zij willen ontvangen kunnen daarom verzoeken. Het signaleren van eenzaamheid en psychosociale problematiek is mogelijk binnen een resultaatgerichte benadering waarin ruimte is om te onderzoeken welk maatwerk per inwoner nodig is. Binnen een taakgericht systeem van urenregistratie past deze aanpak in veel mindere mate.
D'66-21	62	Het college wil 'de wachttijden' bij de Wmo verkorten en gaat daartoe procedures aanpassen. (blz. 62) Wat zijn 'de wachttijden' per type ondersteuningsaanvraag op dit moment en wat is vervolgens de doelstelling van het college voor 'de wachttijden' na uitvoering van alle voorgenomen maatregelen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Producten - Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N	Zie hiervoor de RIB brief van 22 september over het onderwerp wachttijden Wmo. Het college zet in op de wettelijke termijn van 6 weken voor een ondersteuningsplan. Zoals afgesproken houden wij u hiervan op de hoogte.

D'66-22	67	Het maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning. De tabel toont het aantal cliënten per 10.000 inwoners. Het referentiegemiddelde is gebaseerd op 327 deelnemende gemeenten. (blz 67) Kan het college verklaren waarom het aantal cliënten in 2021 in Westland met 4% is gestegen, terwijl het Nederlandse cijfer in 2021 met ruim 7% is gedaald?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Prestatie-indicatoren - Verplichte BBV-indicatoren Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	N	Elke gemeente voert eigen beleid als het gaat om uitvoering van de Wmo. Demografische verschillen leiden daarnaast tot een ander beeld per regio. Onze groeiende gemeente is bijvoorbeeld onvergelijkbaar met gemeenten in krimpregio's (wat een dergelijk onderzoek wel doet). De stijging in onze gemeente is vergelijkbaar met de stijging van het aantal aanvragen in onze regio.
D'66-23	69	In de lijst kaderstellende beleidsnota's staat het Meerjarenprogramma Regenboogstad Westland 2019-2022. Deze is gebaseerd op de rijkssubsidie uit het programma Regenboogsteden. (blz. 69) Dit programma is eind 2022 afgelopen. In de OCW-begroting 2023 meldt het kabinet dat "op dit moment wordt bezien op welke wijze gevolg wordt gegeven aan" dit programma. Vorige colleges hebben steeds het voornemen uitgesproken dat het beleid Regen-boogstad wordt voortgezet, ook als de rijkssubsidie wegvalt. Gaat het college het beleid Regenboogstad Westland in de periode 2023-2026 voortzetten, ook als daar geen rijkssubsidie tegenover staat?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur Kaderstellende beleidsnota's	N	Binnen de LEA is dit een belangrijke pijler. Samen met het onderwijs en de verschillende partners worden projecten opgezet ter bevordering van gelijke kansen, met als doelstelling dat ieder kind zich in de eigen context optimaal kan ontwikkelen. (zie jaarplan LEA 2022-2023). Daarnaast is Westland onlangs in samenspraak met de LEA-partners ook toegetreden tot de Gelijke Kansen Alliantie van het Rijk. Westland komt hierdoor in aanmerking voor een subsidie van 100.000.
D'66-24	75	Het college wil het integriteitsbewustzijn en (moreel) verantwoord handelen van werknemers en politiek ambtsdragers bevorderen en hen beschermen tegen mis-stappen door onnodige risico's en verleidingen weg te nemen. Daarnaast wil het college dat werknemers en politieke ambtsdragers vertrouwen hebben in elkaar en dat partners, ondernemers en inwoners vertrouwen hebben in de gemeente West-land. (blz. 75) Het hebben van vertrouwen in werknemers en politieke ambtsdragers in elkaar en van de partners, ondernemers en inwoners, en het 'verleidingen wegnemen' om de werknemer te beschermen, lijken tegengesteld te zijn. Wat voor verleidingen worden hier bedoeld, waar komen deze vandaan en hoe wil het college deze verleidingen 'wegnemen'?	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	N	De verleidingen en risico's bij integriteit hangen vaak samen met beschikking over gevoelige informatie of budget en met frequente omgang met zakelijke relaties. Hierdoor ontstaan risico's op integriteitschendingen. Binnen Westland moet hier bewust mee worden omgegaan. Met de vorming van nieuw beleid kunnen kwetsbare functies in kaart worden gebracht en zo nodig worden er maatregelen genomen ter voorkoming van integriteitschendingen. Dit kan door te zorgen voor functiescheiding, rouleren van functie en voor werkprocessen met adequate en rechtmatige administratieve procedures (vier ogen principe). Daarnaast door beleid en regelgeving onder de aandacht te brengen van de werknemers en toe te zien op naleving hiervan.
D'66-25	81	Het college stelt terecht dat sporten goed is voor de gezondheid en dat de fysieke en mentale ontwikkeling van jongeren gebaat is bij sporten. (blz. 81) Hoe stimuleert het college de sportbeoefening van jongeren?	Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie Producten - Sportbeleid en accommodaties	N	Wij stimuleren sportbeoefening onder jongeren door uitvoering te geven aan Sportakkoord Westland. We zorgen ervoor dat de sport voor alle groepen toegankelijk blijft mede door het in rekening brengen van een lage niet kostendekkende huur voor de sportvelden. Wij brengen de sportverenigingen een lage huur in rekening voor het gebruik van de sportvelden, zodat de sportbeoefening voor iedereen toegankelijk blijft. De coronapandemie heeft het belang van sport extra onderstreept. Vanuit het Rijk wordt daarom extra geïnvesteerd in preventie, wij beschouwen sport als een belangrijk onderdeel daarvan. Vanuit Kindpakket Westland kan de contributie voor de sportvereniging door de gemeente worden vergoed voor ouders met een laag inkomen
D'66-26	86	Het college noemt toenemende kansenongelijkheid als externe ontwikkeling of risico om rekening mee te houden. (blz. 86) Welke maatregelen neemt het college zelf om kansenongelijkheid binnen de gemeente te verkleinen?	Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie Externe ontwikkelingen / risico's	N	Binnen de LEA is dit een belangrijke pijler. Samen met het onderwijs en de verschillende partners worden projecten opgezet ter bevordering van gelijke kansen, met als doelstelling dat ieder kind zich in de eigen context optimaal kan ontwikkelen. (zie jaarplan LEA 2022-2023). Daarnaast is Westland onlangs in samenspraak met de LEA-partners ook toegetreden tot de Gelijke Kansen Alliantie van het Rijk. Westland komt hierdoor in aanmerking voor een subsidie van 100.000. Welke in de uitwerking van de LEA wordt meegenomen.

D'66-27	89	In het kader van het verhogen van maatschappelijk draagvlak en actie wil het college een onderzoek doen naar een "gemeentelijk klimaatfonds particulieren". (blz. 89) Wat is het doel van het klimaatfonds, oftewel wat kunnen particulieren daarmee fi-nancieren?	Programma 8 Openbare Ruimte Opgave Klimaatadaptatie	N	Er ligt nog geen voorstel voor een klimaatfonds. Wel is er gekeken naar andere gemeenten / initiatieven. In de begroting 2023 is hier vooralsnog geen geld voor vrijgemaakt.
D'66-28	91	In het kader van het optimaliseren van de belevingswaarde van de kust wil het college de organisatie van het strandbeheer professionaliseren. (blz. 91) Wat is er mis met de huisige organisatie van het strandbeheer dat het college er toe brengt om het strandbeheer te 'professionaliseren'?	Programma 8 Openbare ruimte Producten - Groen en Recreatie	N	Er is niets mis met de huidige organisatie. Wel kunnen hier verbeteringen en aanscherpingen in aangebracht worden. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld het optimaliseren van contractbeheer en het verbeteren van de verkeersregulatie bij drukke dagen.
D'66-29	94	Het college vormt het systeem van afvalinzameling om van voorscheiding naar na-scheiding. De hoofdboodschap blijft om afval zoveel mogelijk te voorkomen. (blz. 91) Ondanks alle inspanningen blijkt dat het aantal kilo's niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval de afgelopen tien jaar in Nederland veel sterker is gedaald dan in Westland (van 223 naar 170 tegenover van 222 naar 210). (blz. 94) Hoe groot wordt de daling van het aantal kilo's niet gescheiden afval als gevolg van de maatregelen van het college en staat het college nog steeds achter de doelstelling van 100 kilo restafval per inwoner?	Programma 8 Openbare ruimte Producten - Afvalinzameling Prestatie-indicatoren - Omvang huishoudelijk afval	N	Terugdringen van restafval moet onverminderd worden nagestreefd. Om die reden worden ook periodiek sorteeranalyses gemaakt om te bezien waar in de mentaliteit van bewoners winst te behalen is. Hoe groot de daadwerkelijke daling is, is lastig te bepalen en hangt van aannames af. Wel is het zo dat de impact op aantal kilo's restafval per inwoner per jaar vanwege de nascheiding PBD laag is, omdat PBD meer om volume gaat dan om tonnage.
D'66-30	91-92	Het college wil inzetten op ondergrondse inzamelmogelijkheden, voornamelijk ter voorkoming van overlast en plagen. (blz. 91-92) Op dit moment kent Westland in een aantal dorpen schrikbarend weinig onder-grondse inzamelpunten (milieu-eilanden) voor plastic, papier, glas en textiel. Betekent de inzet van het college dat in alle dorpen op afzienbare termijn voldoende ondergrondse inzamelpunten worden geplaatst zodat alle inwoners op een toegan-kelijke manier afval gescheiden kunnen aanbieden?	Programma 8 Openbare ruimte Producten - Afvalinzameling Prestatie-indicatoren - Omvang huishoudelijk afval	N	Ook dit past in het strategisch afvalbeleid. Op dit moment wordt een marktverkenning uitgevoerd ter voorbereiding op een aanbesteding voor nieuwe verzamelcontainers.
D'66-31	96 en 105	Het college stelt in 2023 een reserve in van 2,5 miljoen euro om vanaf 2023 extra te investeren in het vergroenen van Westland oftewel "het groen in het Westland een impuls te geven". (blz. 96 en 105) In de tekst van de begroting is niet te vinden hoe en waaraan het college dit bedrag uit wenst te geven. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan het instellen van deze reserve tot dit bedrag en aan welke investeringen wil het college deze reserve uitgeven?	Programma 8 Openbare Ruimte Wat mag het kosten? - Toelichting mutaties na Kaderbrief	N	In het CWP 2022-2026 is de ambitie opgenomen om meer waardevol groen te realiseren dat bijdraagt aan ecologie en belevingswaarden en om het niveau van het groenonderhoud in Westland te verbeteren. Groen draagt bij aan de aantrekkelijkheid en vitaliteit van onze dorpen, het heeft positieve effecten op het welzijn en de gezondheid van inwoners en draagt bij aan ecologische doelstellingen. Het groenfonds zal hiervoor worden aangewend. De bestemming van de groenreserve is nog niet expliciet gedefinieerd maar het kan gaan om bijvoorbeeld het planten van bomen en aanbrengen van natuurlijke groene verbindingen.
D'66-32	98	De gemeenteraad en het college spelen elk hun rol in het besturen van onze ge-meente. Zo voert het college het collegewerkprogramma uit binnen de financiële ruimte van de begroting. (blz. 98) Deelt het college de mening dat door het opnemen van de zin dat het college het collegewerkprogramma uitvoert, de raad bij het goedkeuren van de begroting automatisch akkoord gaat met de inhoud van het collegewerkprogramma?	Hoofdstuk 4 - Programma's 4.9 Politiek en bestuur Producten - Bestuur	J	Wanneer de raad akkoord gaat met de begroting gaat de raad akkoord met hetgeen in de begroting is opgenomen. Het CWP wordt niet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.
D'66-33	143-144	In de nieuwe Beleidsnota (vastgesteld door de raad in maart 2021) is opgenomen dat een vast geoormerkte deel van de reserve Versterking financiële soliditeit als be-standdeel van de weerstandscapaciteit wordt gekwalificeerd. (blz. 143) Desondanks is door het college bij de berekening van de weerstandscapaciteit af-gezien van het geoormerkte deel van de Reserve financiële soliditeit van 21,7 mil-joen euro omdat de Algemene Reserve en de Post Onvoorzien al genoeg dekking bieden voor en uitstekend weerstandsratio. (blz. 144) Blijft een deel van deze reserve hiervoor wel geoormerkt, zoals dat in het door de raad vastgestelde beleid staat, of kan dit deel nu anders aangewend worden dan wel wordt dit al anders aangewend?	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	N	Het geoormerkte deel van € 21,7 miljoen (op een totale reserve van € 74,6 mln.) blijft gehandhaafd. Om dit deel van de reserve anders aan te wenden is een besluit van de gemeenteraad nodig. Als er redenen zijn (zoals BBV-regelgeving, gewijzigde inzichten) om de Beleidsnota reserves en voorzieningen te actualiseren wordt ook dit geoormerkte deel van de reserve financiële soliditeit beoordeeld. Hierbij bij wordt gekeken of het doel waarvoor dit is ingesteld nog van toepassing is.

D'66-34	CWP	Het college gaat versneld aan de slag met een aantal wensen van veel inwoners en ondernemers, waaronder de gemeentelijke website. (blz. 3) Wat wil het college concreet gaan doen met de gemeentelijke website? Hierover zijn al veelvuldig vragen gesteld en moties ingediend, wat gaat er nu veranderen? In hoeverre is een website relevant wanneer er een goed werkende gemeentelijke app is?	Bestuurlijke hoofdlijn Ambities voor Westland	N	De huidige website is komend jaar technisch verouderd en moet worden vervangen. De gemeente Westland, heeft conform de uitgangspunten van de Rijsoverheid, de plicht om digitaal niemand uit te sluiten en dus houden we bij de nieuwe website goed rekening met alle doelgroepen. Denk hierbij aan laaggeletterden, minder digitaal vaardige mensen, mensen met een visuele en/of andere beperking etc. We werken aan een betere leesbaarheid, kleurgebruik (contrast) en waar nodig voor de meest gezochte/belangrijke onderwerpen met duidelijke visuals. Naast een gebruiksvriendelijke en toegankelijke website functioneert deze uiteraard ook op de meest gangbare devices (mobiel, tablet, desktop) en browsers. Het enkel aanbieden via een app kan een toekomstig alternatief zijn en dient onderzocht te worden.
D'66-35	CWP	Financieel staat Westland er goed voor. Bovendien beschikt Westland over een goede reservepositie. (blz. 4) In het coalitieakkoord staat dat er niet meer uit mag gaan dan dat erin komt. Vanwaar trekt het college dan grofweg 40 miljoen euro uit de reserves?	Financiële en organisatorische context	N	We hebben een begroting van baten en lasten waarin structurele lasten gedekt worden door structurele baten en incidentele lasten gedekt mogen worden door incidentele baten. Onder de incidentele baten vallen ook de onttrekkingen uit de reserves. Er wordt in 2023 € 37,008 miljoen onttrokken aan verschillende reserves, maar er wordt ook een bedrag van € 29,309 miljoen gestort in de reserves. Deze bedragen zijn overigens vertekend omdat het bedrag van € 20 miljoen voor het woonfonds zowel bij de onttrekkingen (aan reserve financiële soliditeit) staat als bij de stortingen (in reserve Wooninvesteringsfonds). Per saldo wordt in 2023 € 7,699 miljoen onttrokken aan de reserves. Dat is geen € 40 miljoen. Zie ook de toelichting op bladzijde 220 en 221 in de begroting.
D'66-36	CWP	Belangrijk onderdeel van de 'nieuw voor oud'-discussie is het maken van keuzes in de investeringen die het college wil doen. (blz. 4) Kan het college een voorschot nemen op de 'nieuw voor oud'-discussie? Wat kan er bijvoorbeeld weg en wat kan dat opleveren?	Financiële en organisatorische context Keuzes in investeringen	J	Nee, dit is niet wenselijk. We willen samen met de raad hiervoor een zorgvuldig proces doorlopen.
D'66-37	CWP	Hoewel het college voorkeur heeft voor het zelf in dienst nemen van medewerkers, is de inhuur van externen in deze arbeidsmarkt inmiddels onvermijdelijk. (blz. 4) Blijft alles, inclusief de inhuur van externen, binnen het P-budget? En wanneer het P-budget niet volledig benut wordt, wat gebeurt hier dan mee?	Financiële en organisatorische context Organisatie	N	De inhuur blijft binnen de bestaande budgetten waaronder het Pbudget. Er is ook inhuur die ten laste komt van projectgelden. Het Pbudget is het afgelopen jaar volledig gebruikt. In de jaren dat er Pbudget overbleef, kwam het ten goede van het resultaat van de jaarrekening.
D'66-38	CWP	Ondanks het feit dat Westland een dichtbebouwde gemeente is, realiseert het college extra permanente en tijdelijke woningen (denk aan mengvormen van wonen voor starters, mensen met een urgente woonbehoefte en statushouders). (blz. 5) Deze ambitie bestaat al veel langer. Vanwaar gaat dit nu wél lukken? Eigenlijk wordt er nergens gesproken over tiny houses. Waarom komt dit initiatief binnen Westland niet of nauwelijks van de grond?	1. Westland: een passend thuis 1.1 Bouwen en wonen	N	Het nieuwe college, zoals te lezen in het CWP focust zich op flexwonen in plaats van tiny houses. Er wordt verder gewerkt aan lopende projecten voor woningbouw, of het nu gaat om sociale en betaalbare koop- of huurwoningen of flexwoningen. Het gestartte project rond tiny-houses zullen worden voortgezet, de plannen zijn daarmee niet van tafel. Zie ook D66-07

D'66-39	CWP	Het college gaat in 2022 en 2023 de Woonvisie actualiseren. (blz. 5) Vanwaar acht het college dit nodig en op welke onderdelen moet de Woonvisie ge-actualiseerd worden?	1. Westland: een passend thuis 1.1 Bouwen en wonen	N	In 2021 heeft de provincie een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt een (nog grotere) vraag naar nieuwbouwwoningen. Momenteel maakt het Rijk afspraken met de provincies over de woningbouwopgave die daarna vertaald moeten worden in regionale woondeals en realisatieagenda's. Dit als uitwerking van de Nationale Woon- en Bouwagenda van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De regio Haaglanden werkt aan een nieuwe Regionale Woonvisie. Dit alles noopt tot het actualiseren van de Woonvisie Westland 2020-2030. Dat zal vooral de nieuwbouwambities betreffen, we moeten bezien of we de Woonvisie ook op andere thema's aanpassen.
D'66-40	CWP	Het college wil een Wooninvesteringsfonds Westland instellen en stort hierin 20 miljoen euro. (blz. 5) Is het verstandig al geld te gaan reserveren, terwijl het idee alleen maar onderzocht wordt?	1. Westland: een passend thuis 1.1 Bouwen en wonen	N	Het is niet zo dat het idee alleen onderzocht wordt. Het college wil een fonds instellen. Er wordt onderzoek gedaan naar met name de gevolgen van het instellen van een dergelijk fonds. Te denken valt aan juridische en financiële zaken, welke voorwaarden het best passen bij de te behalen doelen en met welke derde partijen de gemeente in zee zou kunnen gaan. (zie ook CU-SGP 13 en GBW 34)
D'66-41	CWP	Is het correct dat het college 500 starterswoningen in vijf jaar wil realiseren? Graag ook de definitie van een starterswoning en cijfers van de hoeveelheid starterswo-ningen die in de afgelopen vijf jaar gerealiseerd zijn. Graag ook cijfers van de ande-re categorie woningen.	1. Westland: een passend thuis 1.1 Bouwen en wonen	N	Dat is correct. Feitelijk zijn alle woningen geschikt voor starters, maar niet alle woningen zijn betaalbaar voor starters. Belangrijk aspect is dat een starter een eerste keer een woning op de markt koopt of huurt. Wat betreft huurwoningen kijkt het college naar voor starters bereikbare woningen. Definitie starterswoningen die wordt gehanteerd is: 'Een koopwoning die bereikbaar is voor starters op de koopwoningmarkt. Dat wil zeggen een prijs tot de NHG-grens (355.000 euro). Hieronder de opleveringen van de afgelopen 5 jaar. Het aantal opgeleverde koopwoningen met een prijs tot de NHG-grens bedraagt circa 1200. Niet bekend is hoeveel daarvan daadwerkelijk zijn verkocht aan starters. Opgeleverd 2017 t/m 2021 sociale huur corporatie284 sociale huur n.t.i.75 middeldure huur74 dure huur29 doelgroep koop & goedkope koop277 middeldure koop931 dure en extra dure koop1574 Totaal3244

D'66-42	CWP	Het college maakt jaarlijks prestatieafspraken met de woningcorporaties over de huisvesting van statushouders. Wat moet er volgens het college in deze afspraken staan?	1. Westland: een passend thuis 1.1 Huisvesting statushouders	N	De volgende zaken vinden wij belangrijk: •Goed gebruik van de woningvoorraad. (dwz juiste doelgroep, juiste woning) •Spreiding van statushouders. •Niet meer dan 30% van de sociale woningvoorraad naar aandachtsgroepen (urgenten, statushouders, maatschappelijke uitstroom, spoedzoekers). Voor maatschappelijke uitstroom hebben we 10% van de 30% gereserveerd. In het geval van het Westland is 30% ongeveer 150 woningen op jaarbasis. Wat staat er nu in onze vierjaarlijkse afspraken, twee jaar geleden gemaakt. •Niet meer dan 30% van de sociale woningvoorraad naar aandachtsgroepen. Dit om voldoende aanbod voor de regulier woningzoekende te houden. Daarbij opgemerkt dat het niet altijd mogelijk is goed huisvesting van statushouders te spreiden omdat je afhankelijk bent van de betaalbare voorraad en dus niet de gehele voorraad. Goed gebruik van de woningvoorraad en spreiding staan dus niet in de huidige prestatieafspraken, maar omdat al deze punten ook het beleid van de woningcorporaties zijn. Dit komt periodiek aan de orde in monitoringsoverleggen (ambtelijk) en tijdens de bestuurlijke en tripartite (gemeente-corporaties en huurders) overleggen
D'66-43	CWP	Het college zoekt naar mogelijkheden om op alternatieve wijze statushouders te huisvesten, bijvoorbeeld via flexwoningen, een leegstaand gebouw of een pension. In hoeverre is deze alternatieve huisvesting goed voor deze doelgroep?	1. Westland: een passend thuis 1.1 Huisvesting statushouders	N	Wij achten dit een goede manier van huisvesting vooruitlopend op tijdelijke en uiteindelijk permanente huisvesting. Hiermee vergroten wij het volume in de woningmarkt en daarmee ook de woonmogelijkheden voor de Westlandse woningzoekenden. Tegelijkertijd leveren wij hiermee een bijdrage aan het verminderen van de druk op de asielketen.
D'66-44	CWP	Het college gaat 'de wijkmanager' invoeren. "Een wijkmanager zorgt als eerste aanspreekpunt voor het buurtbeheer in een dorpskern, is op de hoogte van wat er speelt en heeft laagdrempelig contact met de inwoner. Met een brede blik en mandaat om kleine ergernissen snel zelfstandig op te lossen, zorgt hij of zij ervoor dat de inwoner een prettig en herkenbaar contact heeft met de gemeente." (blz. 7) Kan de wijkmanager tegen het beleid van het college in handelen? Wat zijn kleine ergernissen? Welke vrijheid krijgt de wijkmanager?	2. Westland: plezierig leven 2.1 Groen en openbare ruimte	N	Er is nog geen concreet functieprofiel waarin de taken van de wijkmanager zijn beschreven. Dit wordt op dit moment nader uitgewerkt.
D'66-45	CWP	Het college wil de tevredenheid van inwoners over groen verbeteren. Dit wordt gemeten via de Buurtschouw 2.0. (blz. 7) Welke ambitie heeft het college op dit gebied?	2. Westland: plezierig leven 2.1 Groen en openbare ruimte	N	Buurtschouwen is een instrument dat ingezet wordt door de gemeente om tevredenheid te meten. Als gevolg van Corona kon dit niet plaatsvinden. Dit wordt nieuw leven ingeblazen in het kader van het nieuwe GGP.
D'66-46	CWP	Het college verandert per 1 november 2022 de manier van afvalinzameling. Na een jaar wordt deze wijze van inzamelen geëvalueerd en verder aangescherpt als daar aanleiding voor is. (blz. 8) Wat verwacht het college van deze evaluatie?	2. Westland: plezierig leven 2.2 Afval	N	Gezien de garantiestelling door de verwerker en de technologische ontwikkelingen op het gebied van nascheiding, wordt de evaluatie met vertrouwen tegemoet gezien. Uiteraard wordt daarbij niet alleen gekeken naar het milieurendement, maar tevens naar kostenbeheersing en dienstverlening naar de bewoners.

D'66-47	CWP	Wij ontvangen graag een overzicht van de hoeveelheid afval die in de afgelopen vijf jaar is ingezameld, uitgesplitst naar verschillende soorten huishoudens (in grootte en woningtype) en ook de verschillende afvalsoorten zodat we ons een beeld kunnen vormen hoe de afvalstromen zich hebben ontwikkeld en momenteel ontwikkelen.	2. Westland: plezierig leven 2.2 Afval	N	Deze informatie is voor iedereen voorhanden via de site https://westland.incijfers.nl/dashboard/duurzaamheid
D'66-48	CWP	Het college wil signalen krijgen en monitoren en stelt wijkmanagers aan, meldpunten in en houdt buurtschouwen. (blz. 7-8) Is het college bereid om in het kader van informatie krijgen en verstrekken serieus werk te gaan maken van een goede gemeentelijke app?	2. Westland: plezierig leven 2.1 Groen en openbare ruimte / 2.2 Afval	N	Het college vindt het belangrijk om het voor bewoners zo eenvoudig mogelijk te maken in contact te komen met de gemeente. Een goed werkende app is hier een logisch onderdeel van.
D'66-49	CWP	Het college wil waar mogelijk 30 km zones in woonwijken en dorpskernen invoeren. (blz. 9) Kan het college concreet aangeven welke gebieden 30 km/uur-zones kunnen worden? Waarom wordt niet standaard elke woonwijk en dorpskern een 30 km/uur-zone?	2. Westland: plezierig leven 2.3 Bereikbaarheid en mobiliteit	N	Eind dit jaar / begin volgend jaar worden de wegcategorisering en de bebouwde komgrenzen geactualiseerd. Daar nemen we u als raad in mee. Hierin wordt ook het uitgangspunt om in zoveel mogelijk woonwijken en dorpskernen 30km/uur zones in te voeren meegenomen. De concrete gebieden worden in deze rapportage benoemd. Omdat sommige wegen een belangrijke verkeersfunctie vervullen, is het echter niet wenselijk om alle wegen binnen woonwijken en dorpskernen binnen een 30km/uur zone te leggen.
D'66-50	CWP	Het college gaat zorgen voor veilige en goede fietspaden tussen de dorpen en met de regio. (blz. 9) Is het college ook bereid om te onderzoeken hoe er snelfietspaden kunnen worden aangelegd tussen de Westlandse kernen?	2. Westland: plezierig leven 2.3 Bereikbaarheid en mobiliteit	N	Ja. Deze gaan mee in het in 2023 op te stellen fietsbeleidsplan met bijhorende fietskaart met maatregelen voor de komende jaren. Overigens wordt bij de verkenning van de reeds geaccordeerde 5 metropolitane fietspaden hier rekening mee gehouden.
D'66-51	CWP	Het college gaat het handhavingsteam BOA's uitbreiden en doorontwikkelen. (blz. 10) Wordt er gestopt met de inzet van particuliere beveiligingsbedrijven?	2. Westland: plezierig leven 2.4 Veiligheid	N	Vooralsnog stopt de inzet van het beveiligingsbedrijf niet, mede omdat naar verwachting in 2024 de voorbereiding van de capaciteit is gerealiseerd. Voor het beveiligingsbedrijf is een meervoudig onderhandse aanbesteding gegund die loopt tot februari 2024.
D'66-52	CWP	Het college zet in op kwalitatief goede huisvesting en maatregelen die ertoe bijdragen dat de arbeidsmigranten onderdeel worden van de Westlandse samenleving. (blz. 14) Hoeveel arbeidsmigranten wil het college deze periode gaan huisvesten? Hoeveel worden er momenteel gehuisvest binnen de gemeentegrenzen?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.1 Economie	J/N	Het aantal migranten uit de Midden- en Oost-Europese landen die ingeschreven staan als ingezetene schommelt al jaren tussen 4.000 (laagseizoen) en 4.500 (hoogseizoen). De werkgevers huisvesten op dit moment ong. 2.300 migranten. De bovengrens is bepaald door (gebrek aan) huisvesting. Hierbij is bewust gekozen voor het woord migranten en niet arbeidsmigranten omdat niet elke burger van Polen, Roemenië of Letland arbeidsmigrant is. Een relatief klein deel van arbeidsmigranten woont in particuliere huisvesting, zonder bemiddeling door de werkgever. Een deel van tijdelijke arbeidsmigranten verblijft hier zo kort dat zij niet aan de vereisten van de Wet BRP voldoen en niet ingeschreven kunnen worden. In zo'n geval weten we meestal het verblijfsadres als behorend bij een uitzender, maar niet wie daar precies woont. Op dit moment is de markt onvoorspelbaar, zowel in de glastuinbouw als in andere sectoren waar arbeidsmigranten werkzaam zijn (distributie, bouw,
D'66-53	CWP	De inzet van het college bij het huisvesten van deze arbeidskrachten is gericht op bedrijventerreinen en op het eigen terrein van glastuinbouwbedrijven. Is het correct dat het college geen huisvestingsprojecten gaat opzetten buiten bedrijventerreinen en op het eigen terrein van glastuinbouwbedrijven? Hoe gaat het college om met aanvragen voor huisvesting buiten deze twee categorieën?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.1 Economie	N	Het college faciliteert de (grootschalige) huisvesting in het tuinbouwgebied, kleinschaliger op de glastuinbouwbedrijven en huisvesting op bedrijventerreinen. Het college zal zelf dus niet wat u noemt opzetten. Aanvragen die binnenkomen buiten deze categorieën zullen met inachtneming van de woonvisie, de ruimtelijke omstandigheden worden beoordeeld waarbij er maatwerk kan worden toegepast als het college van mening is dat de huisvesting een goede bijdrage levert aan huisvesting.
D'66-54	CWP	Het college wil handhaven op planologisch strijdig gebruik, als dit nieuwe concrete plannen voor modernisering en reconstructie van het glastuinbouwgebied in de weg staat. (blz. 15) Hoe kan het college stoppen met handhaven op planologisch strijdig gebruik dat niet nieuwe concrete plannen in de weg staat? Wat als er concrete handhavings-verzoeken binnenkomen?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.1 Economie	N	Het gaat hier om het stellen van prioriteiten als het gaat om de inzet van capaciteit. Op verzoeken tot handhaving dient opvolging te worden gegeven en dat wordt dan ook gedaan.

D'66-55	CWP	Het college wil de detailhandelsvisie uitvoeren. (blz. 15) In hoeverre is de detailhandelsvisie nog waardevol en houdbaar?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.1 Economie	N	Winkels en winkelcentra vormen het kloppende hart van de Westlandse kernen. Om de kernen toekomstbestendig te maken, zijn scherpe keuzes noodzakelijk. Zonder keuzes komt de economische vitaliteit van alle kernen in toenemende mate onder druk te staan. De visie is uiterst waardevol, omdat het op juridische en ruimtelijk-planologische hoofdlijnen de keuzes voor de toekomst weergeeft. Het college geeft sinds de vaststelling in 2021 actief uitvoering aan de visie. Herijking van de visie volgt in 2026, tenzij aanleiding is voor eerdere actualisatie. De Detailhandelsvisie is dus een belangrijk beleidskader waaraan aanvragen met betrekking detailhandel worden getoetst.
D'66-56	CWP	Het college wil dat huisvesting van arbeidsmigranten voldoet aan de SNF-certificering. (blz. 15) Is met de SNF-certificering de veiligheid van arbeidsmigranten voldoende geborgd? Is er met deze certificering geen eigen handhaving nodig op de leefomstandigheden van deze inwoners?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.1 Economie	N	SNF-certificering gaat over de kwaliteit van de woning. De inzet van eigen handhaving blijft noodzakelijk. Dat komt door het feit dat -De controle van SNF vanwege de AVG ervoor aangekondigd moet worden en dus dat de huisvester vóór de controle aanpassingen kan doen, en dat de vraag blijft hoe is de huisvesting als de controle al is geweest -Dat SNF slechts een klein percentage van woningen per jaar kan controleren -Dat wellicht bijna alle uitzenders in Westland over de SNF-certificering beschikken, maar toch niet alle -SNF is zeker een stap in goede richting, maar lost niet alle problemen op -Binnen de alweer vertraagde Omgevingswet zou de gemeente meer voorwaarden aan de huisvesting kunnen stellen dan nu. Ook dan blijft de preventieve handhaving nodig. -Handhavingsacties zijn ook noodzakelijk bij signalen van overlast, al blijft dat de signalen niet altijd op waarheid berusten. Maar we nemen wel alle signalen serieus en controleren we de stand van zaken.
D'66-57	CWP	Het college wil samen met de inwoners werken aan de energietransitie: de overgang van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van duurzame energiebronnen. (blz. 15) Wat wil het college concreet bereiken op het gebied van energiebesparing bij huishoudens?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.2 Energietransitie	N	Het college staat voor duurzame, betaalbare, betrouwbare en toegankelijke warmte (energie) voorziening. Zeker met de huidige prijzen is het draagvlak en de focus groot om tot besparing én alternatieven te komen. Vanuit de campagne westlandwoontduurzaam.nl (bijeentkomsten etc.) kijkt het college naar waar de behoefte ligt bij inwoners, instellingen en bedrijven. Op het ogenblik lopen er acties, waarbij huishoudens met lage inkomens / sociaal-huurders voor €100 (via westland pas) energiebesparende materialen kunnen inkopen. Ook worden energiecoaches, energiescans en buurt-bijeentkomsten ingezet.
D'66-58	CWP	Het college faciliteert initiatieven voor aard- en restwarmte en stimuleert de aanleg van een dekkend warmtenetwerk. (blz. 16) Met zo'n 100 miljoen kan de gehele glastuinbouw op aardwarmte overstappen. Is het college bereid om middels cofinanciering of garantstellingen hier aan mee te werken?	3. Westland: innovatief en duurzaam 3.2 Energietransitie	N	Het warmtenetwerk wordt ontwikkeld door marktpartijen die kennis en kunde hebben. Het college heeft de oorspronkelijke regeling vanuit de Westland Agenda 1 (waarbij de gemeente garantstellingen kon verstrekken op warmteboringen) omgebouwd naar een stimuleringsregeling warmte, waarin onrendabele top van de koppelingen voor een (robuuste) infrastructuur gerealiseerd kunnen worden. De regeling betreft een subsidie om niet (niet revolverend). Vanuit de Westlandse marktpartijen is het afgelopen jaar veel financiering (ca. €19 miljoen) opgehaald vanuit het Rijk (Groiefonds / Warmte Nu). Vooralsnog is er geen behoefte bekend voor co-financiering of garanties vanuit de gemeente.

D'66-59	CWP	Het college stelt dat er in Westland onvoldoende verpleeghuisbedden zijn om hulp-behoevende inwoners op te kunnen vangen. Daarom gaat het college in gesprek met zorgkantoren en zorginstellingen over de realisatie van 80 extra verpleeghuis-bedden. (blz. 17) Wat is de rol van het college bij het realiseren van 80 extra verpleeghuisbedden en de bedden voor kortdurende opname?	4. Westland: zorgzaam en sociaal 4.1 Zorg	N	De Wet langdurige zorg (Wlz) wordt uitgevoerd door het Zorgkantoor. Het Zorgkantoor is met gecontracteerde zorgaanbieders in eerste instantie verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende verpleeghuis capaciteit in onze gemeente. Wij sluiten binnenkort een overeenkomst met DSW (Zorgkantoor) om te komen tot een uitbreiding van de huidige capaciteit.
D'66-60	CWP	Het uitgangspunt van het college voor de jeugdzorg is kostenbeheersing. (blz. 17) In hoeverre is het geven van goede zorg relevant voor het college?	4. Westland: zorgzaam en sociaal 4.1 Zorg	N	Het college vindt zowel de kwaliteit van zorg als de kostenbeheersing van belang. Er wordt tot nu toe geen zorg geweigerd omwille van kostenbesparing. Het zo vroeg mogelijk bieden van hulp en ondersteuning is juist belangrijk. Bovenop de huidige maatregelen beoogt het college via een aanscherping van de verordening wel een nadere begrenzing van jeugdhulp te realiseren. De landelijke hervormingsagenda zal hiervoor het vertrekpunt zijn.
D'66-61	CWP	Het college gaat in de gehele periode 2022-2026 een plan van aanpak tegen ener-giearmoede opstellen. (blz. 18) Waarom moet een plan van aanpak tegen energiearmoede opstellen vijf jaar duren?	4. Westland: zorgzaam en sociaal 4.1 Zorg	J/N	Het college is reeds bezig met het opstellen van een plan. Daarbij horen zowel toelagen voor de lagere inkomens, het verstrekken van informatie en verduurzamingskansen bij. De looptijd van 5 jaar geeft de periode aan van het huidige college. Het plan zal uitgevoerd (en bijgesteld) worden voor zolang dat nodig wordt geacht.
D'66-62	CWP	Het college gaat in de gehele periode 2022-2026 een plan voor uitbreiding en/of verplaatsing van sportverenigingen als gevolg van groei van onze dorpen opstellen. (blz. 18) Wanneer vindt de uitvoering van het plan voor uitbreiding en/of verplaatsing van sportverenigingen plaats?	4. Westland: zorgzaam en sociaal 4.2 Sport, gezondheid en ontmoeting	J/N	Wij bekijken per dorp of er noodzaak is te komen tot uitbreiding of verplaatsing van sportverenigingen. Dit is afhankelijk van ontwikkelingen op het gebied van woningbouw, demografie en sportbeoefening.
D'66-63	CWP	Het college gaat trajecten voor burgerparticipatie herontwikkelen. (blz. 21) Moet de verordening voor participatie hiermee opnieuw vastgesteld worden? Hoe verhouden deze twee onderwerpen zich tot elkaar?	5. Westland: dienstbaar en betrokken 5.1 Dienstverlening	N	Het gaat hier om pagina 34 uit het CWP. De herontwikkeling van burgerparticipatie kan gezien worden als het toewerken naar een meer standaardmethodiek voor burgerparticipatie. Het is niet de bedoeling dat de in 2021 vastgestelde verordening voor participatie opnieuw moet worden vastgesteld.
GBW	Pagina		Programma / Paragraaf/Onderwerp	Politieke vraag J/	Antwoord
GBW-01	8	Het FloraHolland gebied blijft uw aandacht hebben. Wat zijn nu de concrete plannen voor welk deel van het Flora gebied? Graag een duidelijk kader (ruimtelijke) van uw plannen.	hst 1 Bestuurlijke hoofdlijnen	N	Het Floragebied bestaat grofweg uit vier deelgebieden. Het Marsgebied (grenzend aan TPW-Mars en de veilingroute), een gebied dat vrijvalt na nieuwbouw van de veiling (bekend als de Dijkweg) en het Campusgebied dat grofweg bestaat uit het huidige WHC-kavel (ook bekend als Bloemblad 1), het terrein onder het WHC (ook bekend als Bloemblad 2; eigendom van Royal Flora Holland) en een gebied dat grotendeels eigendom is van de combinatie van VandeArendHofman (ook bekend als de Bloembladen 3,4 en 5). Zoals gemeld in december 2021 richten wij ons nu op het maken van een Masterplan voor het Campusgebied en Marsgebied (nieuwbouw veiling).
GBW-02	11	Als één van de aandachtspunten voor de begroting 2023 in de brief van de provincie Zuid-Holland wordt geadviseerd in de begroting een paragraaf taakstellingen op te nemen. Waarom is in de begroting 2023 geen gevolg gegeven aan dit advies?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Vanwege het verkiezingsjaar was het opwerken van de begroting 2023 en het Collegewerkprogramma een intensief proces. We hebben de opgaven en producten van opdrachtgericht werken verwerkt in deze begroting. Dat was onze prioriteit. Voor volgende P&C-producten overwegen wij zeker om deze paragraaf op te nemen. Overigens is de taakstelling van € 15, 6 miljoen in 2026 wel toegelicht.

GBW-03	16-17	Op diverse plaatsen in de begroting heeft u ambities met betrekking tot de organisatie en dienstverlening. Bij punt 16, punt 25 en punt 31 van uw ambities staan slechts bedragen gemeld. Kunt u wat concreter aangeven welke plannen u heeft met dit budget?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Deze posten zijn toegelicht op bladzijde 112 en 113.
GBW-04	34	Wooninvesteringsfonds. In Nederland worden door diverse gemeenten, corporaties en marktpartijen succesvol woningen met 'verkoopconstructies' aangeboden. Waarom kiest het college er niet voor om voor een of meerdere van die beproefde verkoopconstructies een 'licentie' te verkrijgen? Waarom weer een eigen onderzoek?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Er wordt onderzoek gedaan naar met name de gevolgen van het instellen van een dergelijk fonds. Te denken valt aan juridische en financiële zaken, welke voorwaarden het best passen bij de te behalen doelen en met welke derde partijen de gemeente in zee zou kunnen gaan. De gemeente is op het beheren van een dergelijk fonds op dit moment niet toegerust. (zie ook D66-40 en CU/SGP-13)
GBW-05	34-35	Graag opgave van projecten waarvoor de diverse budgetten (€ 2.070.000 - € 275.000 - € 769.000 - € 722.000 - € 234.000) gedacht worden te kunnen worden ingezet? En wilt u daarbij aangeven de status van het project en/of dat verwacht mag worden dat in 2023 daadwerkelijk wordt gestart met het project.	Programma 2 Volkshuisvesting	N	De 2.070.000 is een door BZK toegekende subsidie. De eerder toegekende subsidie Regeling huisvesting kwetsbare groepen (BZK) van in totaal 2.070.750 euro zijn vooraf de volgende projecten opgegeven (het gaat hier om een SPUK, specifieke uitkering voor projecten) •het project 'Oostduinlaan, 's Gravenzande' •het project 'Honderdland'; •het project 'De Lier, Woonpark Tradiro'; •het project 'Horti Hotel, Naaldwijk'; •het project 'Molenweg, Monster'; en •het project 'Zuidgeestlaan, Naaldwijk'; Voor het project 'Molenweg', te Monster is de omgevingsvergunning aangevraagd en zal naar verwachting de bouwwerkzaamheden eind 2022 of 2023 begonnen worden. Voor de overige projecten geldt dat nu nog niet zeker is dat de start bouw zal worden aangevangen. In de prorap zal hier een voorstel worden gedaan. De € 275.000 is een subsidie voor aanpassingen van het openbaar gebied ten behoeve van realisatie van het project "Maasdijk-Zijdijk" voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De € 769.000 heeft als naam "Masterplan Wonen" Dit budget wordt besteed aan verlaging van grondprijzen aan waar er meer sociale woningen gerealiseerd gaan worden dan eerder overeengekomen (conform woonvisie of eerdere gemaakte afspraken) Er zijn hier nu nog geen concrete projecten voor aangedragen. Waelpolder is een een project dat hier bijvoorbeeld aanspraak op gemaakt heeft. € 722.000 is bedoeld voor creatieve maatregelen wonen. een project als Molenweg zou aanspraak kunnen maken op een gedeelte van deze middelen, maar ook andere flex-woon locaties zouden een bijdrage kunnen krijgen. € 234.000, is het budget voor innovatieve woonvormen. Dit budget faciliteert wonen en zorgprojecten en oa de bottom-up gevormde woonvormen voor medioren. Een project als "De Rozenhof" zal een deel aanspraak maken op dit budget.
GBW-06	36	Is er een overzicht van de vele projecten in ontwikkeling in Westland, met daarin woningbouwprogramma, status van ontwikkeling en geprognosticeerde startdatum realisatie?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Er is geen gedetailleerd overzicht extern beschikbaar van de vele projecten in ontwikkeling. Dit zou ook een zeer dynamische lijst van projecten zijn, waarbij er in ieder geval maandelijks mutaties plaatsvinden. Projecten worden opgeleverd en er komen nieuwe projecten bij die opgestart worden, onder andere via het ITW. Ook is de vraag wat er wordt verstaan onder een project. Sommige projecten met bijvoorbeeld een beperkt aantal woningen heeft geen bestemmingswijziging nodig en daarvoor wordt direct een omgevingsvergunning aangevraagd.

GBW-07	38	Is bij de gedachte uitbreiding ABC-terrein ook een project huisvesting arbeidsmigranten in beeld? En houdt u rekening met de ontsluiting van het vrachtverkeer richting de Autosnelwegen 4 en 20?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Ja, het doel is ook huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren. De voorwaarde is wel dat ABC de hiervoor benodigde gronden in eigendom heeft. Er wordt rekening gehouden met ontsluiting van het vrachtverkeer er is hiervoor een verkeersstudie gedaan.
GBW-08	42-43	"Dorpscentra richten we zoveel mogelijk in met auto-te-gast." Zo lezen wij. Wat zijn de concrete plannen, worden dit (nader te definiëren) straten 'fietsstraten', wat gaat het kosten en wat is de planning? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de Metropolitane fietspaden? Is er al een tracé bekend?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Ten aanzien van de eerste vraag: hiermee kan worden begonnen nadat het OV- en de fietsvoorzieningen van/naar de kern op orde zijn en gaat in participatie. Hiertoe zijn meerdere mogelijkheden beschikbaar. Dit betreft een maatwerk aanpak per dorpskern. Maatregelen kunnen zijn minder parkeervakken, parkeerregulering, lage rijsnelheden e.d. Ten aanzien van de tweede vraag: het tracé MFR Rotterdam, gedeelte Westland, is vrijwel bekend. Momenteel wordt het schetsontwerp afgerond. Na akkoord van de MRDH 2022 kan in 2023 met de voorbereiding met participatie starten. Met de realisatie in Westland kan naar verwachting begin 2024 gestart gaan worden. Ook de overige 4 tracés zijn in studiefase. Een nadere stand van zaken volgt bij de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Duurzaam Bereikbaar Westland.
GBW-09	45+139	"Er komt een actueel terrassen- en marktenbeleid met oog voor horeca en marktkooplieden." Wat is de status / planning van de invoering van dit beleid, wat zijn de kosten/baten, zeker in relatie tot bijvoorbeeld de veegkosten voor de markten 50% (zie pagina 39).	Programma 4 Mobiliteit en economie + paragraaf lokale heffingen	N	Zelfde als LPF-09 In Q2 2023 wordt u geïnformeerd over nieuw beleid ten aanzien van markten. We gaan dan gelijk integraal met de marktverordening, een instellingsbesluit en standplaatsenbeleid aan de slag in 1 traject. Het nieuwe terrassenbeleid beoogen we per 1 november van dit jaar in te laten gaan.
GBW-10	48	Is het schetsontwerp (inclusief SSK-raming) voor een lightrail-/bustraject inmiddels voltooid?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Deze is vrijwel gereed en zal ook worden meegenomen in het Masterplan Flora. Het schetsontwerp is gebaseerd op grond van de resultaten van de in 2021 in regioverband uitgevoerde verkenning. In november 2022 start in regionaal verband de verdiepende verkenning. Hierin gaan de resultaten mee en worden verder uitgewerkt. Zo worden dan onder meer de vervoerwaarden, de exploitatielasten, de maatschappelijk kosten baten analyse en optimalisaties uitgewerkt. Op basis van het totaalbeeld kan in 2023 bepaald worden welke goede vervoersystemen met bijbehorende tracés daadwerkelijk in 2030, richting 2040 en verdere toekomst haalbaar zijn.
GBW-11	49	Waar gaan de gedachten naar uit als gesproken wordt over 'versterking van de initiatieventafel'?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	De initiatieventafel (ITW) als middel (meer gaan) structureel in een vroeg stadium (voorafgaand het indienen van een omgevingsvergunningaanvraag) inzetten om de wenselijkheid en haalbaarheid van een plan (=ruimtelijk initiatief) te bepalen. Aandachtpunten en richtingen (advies) wordt al in een vroeg stadium (=verkenningfase) meegegeven aan de initiatiefnemer/aanvrager. Zorgen voor een integraal en kwalitatief goed advies die de initiatiefnemer gaat helpen in het vervolgtraject, zoals het verder uitwerken van het plan en gereedmaken voor de vergunningaanvraag. Versterken= veelvuldig gebruik maken van deze mogelijkheid van vooroverleg; verbeteren van de kwaliteit van de adviezen; Sturen op verwachtingen (wat kan de initiatiefnemer verwachten van de gemeente en andersom); ITW als middel meer bekendheid geven.
GBW-12	52	Het verschil tussen werkelijk 2021 en raming 2022 is zo groot? Is dit dan wel realistisch? Hoe kunt u dat uitleggen in taal, die zelfs een leek zou begrijpen? 😊	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Het verschil komt door incidentele budgetten die gedekt worden uit de reserves in 2022.
GBW-13	53	Hoe groot is het restantbudget programma 'Floraontwikkeling' dat wordt overgeheveld naar 2023?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Dat bedraagt ongeveer €200.000

GBW-14	55	Graag een korte schets van de gedachten bij en een opgave van de doorloopplanning van het 'onderzoek naar best dienende sociale infrastructuur'.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	We leren en ontwikkelen vanuit de praktijk. Hiervoor is het nodig dat we met elkaar op een andere manier leren te werken aan oplossingen voor onze inwoners. Parallel aan dit proces stellen we ons steeds de vraag of de wijze waarop we het sociaal domein hebben georganiseerd optimaal dienend is aan onze manier van werken. De eerste evaluatie van 'het nieuwe werken' zal in april zijn. Dat is ook het moment waarbij we kunnen starten met een onderzoek naar de best dienende infrastructuur omdat we dan zicht hebben op wat werkt en wat niet. Dit onderzoek zal naar verwachting een doorlooptijd van negen maanden hebben.
GBW-15	57	In deze begroting wordt op diverse plaatsen het begrip 'accounthouderschap' geïntroduceerd. Wat verstaat u hieronder?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Met accounthouderschap wordt bedoeld een duidelijke profilering vanuit de gemeente als opdrachtgever richting externe partijen waar wij afspraken mee maken. De accounthouder is het vaste gemeentelijke aanspreekpunt voor een externe partij waarmee wij een zakelijke relatie onderhouden. De accounthouder vormt een brug tussen de gemeente en de externe partij. Verder houdt de accounthouder zicht op wat er in de gemeente speelt en bespreekt wat de gemeente van de externe partij nodig heeft. Daarvoor brengt ze de juiste professionals van gemeente en de externe partij bij elkaar. De rol van de accounthouder is kennisdelen en verbinden.
GBW-16	60	De structurele bijdrage aan SKT is in de afgelopen vijf jaren fors verhoogd van € 5,8 mln in 2018 tot € 9,8 in 2023 (plus 68%) in het kader van het beteugelen van de kosten. Graag een overzicht van de in 2021 behaalde en voor 2022 geraamde resultaten.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	De begroting van het SKT is jaarlijks verhoogd vanwege indexatie van lonen en extra taken. Het jaarresultaat van 2022 is nog niet bekend. Vanwege een nieuwe landelijke CAO voor jeugdzorg wordt via de Prorap voor 2022 tussentijds voorzien in extra middelen (300K). Deze loonsverhoging heeft namelijk al impact op 2022. Door deze CAO is het kader voor 2023 ook verruimd met 800K. Voor 2021 geldt dat er een surplus was van ruim 900K. Deze middelen zijn in boekjaar 2021 teruggevoerd naar de gemeente.
GBW-17	62	Wat is het uiteindelijke (SMART-geformuleerde) doel bij het verkorten van de wachttijden WMO.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Binnen de wettelijke termijn van 6 weken heeft het ondersteuningsgesprek met de gemeente plaatsgevonden
GBW-18	70	Graag opgave van de jaarlijkse bijdrage van het ministerie OCW op grond van de 'Intentieverklaring LHBTI' en de besteding ervan.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	De jaarlijkse bijdrage bedraagt tot en met 2022 € 20.000 per jaar. Met deze middelen zijn voorlichtingslessen aan leerlingen en adviesgesprekken/trainingen van professionals gerealiseerd. Is expertise geleverd aan samenwerkingspartners en is een Friends&Family supportgroep opgezet en ondersteund. Daarnaast zijn er gesprekken met kerken gevoerd en zijn er diverse activiteiten samen met partners georganiseerd rond Coming out Day.
GBW-19	87	Graag overzicht van de investeringen in sportaccommodaties als gevolg waarvan de kapitaalslasten in 2023 met € 669.000 toenemen. Idem voor de toename met € 406.000 in 2024.	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	De toename van de kapitaalslasten in 2023 e.v. zijn het gevolg van diverse (beoogde) investeringen in 2022 en 2023 (activatie van afschrijvingen en rentelast is altijd in het jaar na oplevering). De investeringen betreffen kunstgrasvelden (ad 4,3 mio), LED-verlichting sportvelden (1,6 mio), zwembad Hoge Bomen (3 mio), aankoop De Lier grond (1,7mio), investeringen in de sportparken en velden jaarschijven 21, 22, 23 (340k+375k+337).

GBW-20	90	In de begroting 2022 was sprake van een top 15 prioritaire projecten. Wat is de stand van zaken in de uitvoering van die projecten? En graag een actueel overzicht van deze top 15.	Programma 8 Openbare ruimte	N	Op basis van een onderzoek in 2020 is een top 15 verkeersongevallen locaties gedefinieerd. Het toetsen en aanpakken van deze ongevallenlocaties is een maatregel uit het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheidsplan wat voortkomt uit het Beleidsplan verkeersveiligheid Westland 2040. In de onderstaande tabel een overzicht van de 15 locaties en de stand van zaken.
GBW-21	97	Gaarne opgave van de concrete projecten met onttrekkingen ivm de Erasmusverbinding.	Programma 8 Openbare ruimte	N	Zie het antwoord bij de vraag van het CDA-22
GBW-22	101	Onze fractie zou graag een overzicht ontvangen van leningen en garanties, die door onze gemeente zijn aangegaan.	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	Zie bijgevoegd document
GBW-23	107/216	De Gemeentewerf; wat zijn de plannen, wanneer en waar? Vervangingsinvestering 3.300 en 4.700 (2022 / 2023). Ons zijn geen concrete plannen bekend.	Nieuwe investeringen (blz 216)	N	De onttrekking op pagina 107 (ad 1,7 mio) betreft de aankoop van het provinciale steunpunt in De Lier inclusief een budget voor aanpassingen om aldaar de gladheidsbestrijding volledig te huisvesten. Dit maakt een verdere ontwikkeling van de gemeentewerf en milieustraat in Naaldwijk mogelijk. Aangezien recent duidelijk is geworden dat het verhuizen van de gladheid meer tijd gaat kosten zullen de vervangingsinvesteringen (3,3 en 4,7 mio) voor de milieustraat en gemeentewerf in Naaldwijk tenminste 2 jaarschijven opschuiven. Deze bedragen zijn eerder in het MIP door de raad vastgesteld.
GBW-24	112/121	In de periode 2018-2022 is de formatie per 1.000 inwoners met bijna 20% gegroeid (2018: 6,61 fte per 1.000 inwoners – 2022 7,82 fte per 1.000 inwoners). Gaarne kort en bondige toelichting waarom de formatie in 2023 met nog eens ruim 6% zou moeten groeien (tot 8,35 fte per 1.000 inwoners)? Kunnen de voorgenomen maatregelen in kader van 'dienstverlening op orde' niet binnen de huidige formatie worden opgelost?	Programma 11 Organisatie en overhead en paragraaf bedrijfsvoering	N	Binnen de formatie dienstverlening zat veel tijdelijke formatie. De grotere vraag door veranderende taken van de overheid zorgt ervoor dat deze formatie structureel nodig is. Daarom groeit de vaste formatie. De gemiddelde bezetting per 1000 inwoners bij Nederlandse gemeenten is 8,9 fte.
GBW-25	149	Minimum-kwaliteitsniveau dat wordt gehanteerd is niveau C. In diverse beheerkaders worden hogere kwaliteitsniveaus als 'gewenst kwaliteitsniveaus'. Gaarne een overzichtje of de gewenste kwaliteitsniveaus in de diverse beheerkaders daadwerkelijk worden gerealiseerd.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	N	Door middel van continue inspecties en schouwen wordt het werkelijke kwaliteitsniveau van de te beheren kapitaalgoederen in kaart gebracht en vergeleken met de in het GGP afgesproken streefkwaliteiten. Voor maatschappelijk vastgoed geldt dat de conditie oftewel de technische staat van het onderhoud is vastgelegd in NEN 2767. Dit is een methode voor het objectief en uniform meten van de fysieke kwaliteit van bouw- en installatiedelen van gebouwen. De afgelopen 2 jaar zijn door coronamaatregelen minder inspecties en schouwen uitgevoerd. Dit is in 2022 weer opgestart. Over zowel het kwaliteitsniveau van de kapitaalgoederen als de conditie van de gebouwen wordt gerapporteerd in de verplichte paragrafen van de jaarrekening.
GBW-26	155	Gaarne een indicatie van de extra rentekosten (kapitaalslasten) indien het renteniveau op de kapitaalmarkt 1 procentpunt stijgt.	Paragraaf financiering	N	Indien de kapitaalmarkt met een vol procentpunt stijgt komen de rentelasten naar verwachting circa € 1 mln. hoger uit. Deze raming is gebaseerd op de geraamde financieringsbehoefte in de begroting. De feitelijke financieringsbehoefte wordt uiteraard afgestemd op het daadwerkelijke liquiditeitsverloop binnen de gemeente.
GBW-27	nvt	27. Is er al iets meer bekend over de cao Gemeente en dan vooral de salarisstijgingen? Is dit al verwerkt in deze begroting?	Algemene vraag	N	De CAO onderhandelingen zijn op 22 september gestart.
GBW-28	nvt	28. Zijn de resultaten van de Jeugdmonitor verwerkt in deze begroting?	Algemene vraag	N	Deze begroting is gebaseerd op de meest actuele cijfers over het aantal jeugdigen en het zorggebruik. De (lokale) jeugdmonitor als zodanig is geen integraal onderdeel van de P&C documenten.

GBW-29	nvt	29. Zijn er wellicht websites waarop wij benchmarks kunnen vinden tussen gemeente Westland en andere gemeente over de verplichte BBV indicatoren?	Algemene vraag	N	Op https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording zijn de BBV-indicatoren van alle gemeenten te vinden. Je kunt gemeenten daarop niet met elkaar vergelijken maar wel met het landelijk gemiddelde.
GL	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	politieke vraag J/	Antwoord
GL-01		Algemeen: Waarom is er voor gekozen om het domein cultuur te clusteren in programma 5 met zorg en welzijn en niet in programma 7 met sport, onderwijs en recreatie	Algemene vraag	N	Getracht is om daar waar mogelijk de begrotingsprogramma's overeen te laten komen met de portefeuillevverdeling binnen het college.
GL-02	14/15	Pagina 14/15; voor speel en ontmoetingsplekken, versterken kwaliteit groen en bewonersinitiatieven groen wordt vanaf 2024 extra geld uitgetrokken. Waarom pas vanaf 2024 en niet al in 2023? Is dit een politieke keuze of kan dit organisatorische niet eerder?	Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen	N	Voor wat betreft het versterken van kwaliteit groen: In 2023 zal het onderhoud en beheer van het openbaar groen worden aanbesteed. De huidige kosten zijn al hoger dan het structureel in de begroting opgenomen exploitatiebudget. De verwachting is dat de uitvoeringskosten verder toenemen. Daarom is vanaf 2024 structureel een exploitatiebudget van 1,5 mjl opgenomen. Dit is nodig om de door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus in het beheer en onderhoud van het openbaar groen te handhaven.
GL-03	14/16	Vanaf 2023 staat er een structureel bedrag van € 1.516.000 op de post dienstverlening en organisatie op orde, waaruit is dit bedrag opgemaakt en in welk programma komt dit bedrag terug?	Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen	N	Deze post is toegelicht op bladzijde 112 en 113.
GL-04	14/142	Bedrag voor de afvalinzameling en verwerking Westland is nog onbekend, wanneer kunnen we die bedragen wel verwachten en waarom is hier geen post voor opgenomen in de risico's?	Programma 8	N	Voor deze post is van belang dat de omschakeling die per 1 november plaatsvindt op een juiste wijze wordt verwerkt. De snelle omschakeling heeft, naast de forse inzet vanuit de gemeentelijke organisatie zelf, ook veel inzet gevraagd van de gecontracteerde partijen. Deze hebben op een constructieve wijze meegewerkt aan het realiseren van de omschakeling. Bij de jaarrekening zal hierop teruggekomen worden. Er is geen noodzaak dit op te nemen in het risicoregister.
GL-05	49	Er staat: 'We voeren de lopende huisvestingsaanvragen uit (zowel initiatieven voor grootschalig als op tuinderspercelen)'. In het coalitieakkoord stond met betrekking tot het veranderde beleid voor nieuwe huisvestingslocaties: 'Alle lopende huisvestingsinitiatieven bezien we in het licht van dit beleid, maar wel met inachtneming van de procedurele mogelijkheden'. Kunnen we hieruit de conclusie trekken dat alle lopende aanvragen inmiddels zijn bezien en er besloten is om alle lopende aanvragen voort te zetten?	Programma 4	N	Voor de status van de lopende aanvragen verwijzen wij u naar het antwoord op vraag D'66-14. Uw vraag of er besloten is om alle lopende aanvragen voort te zetten vinden wij politiek van aard.
GL-06	49/50	Pagina 49/50; Er worden nieuwe initiatieven gefaciliteerd voor arbeidsmigrantenhuisvesting op tuinderspercelen en er worden instrumenten/beleid ontwikkeld om excessen (waaronder uitbuiting) tegen te gaan. Is er voor het beleid en de handhaving tegen uitbuiting extra geld nodig of kan dit binnen het huidige budget? Zowel in programma 4 (mobiliteit en economie) als programma 6 (Openbare orde en Veiligheid) lijkt hier geen extra geld voor vrij gemaakt.	Programma 4	N	Het is correct dat er in 2023 geen extra geld is vrijgemaakt, op dit moment is het nog moeilijk in te schatten wat voor extra inzet er nodig is als er meer huisvestingsinitiatieven gerealiseerd zijn.
GL-07	45/50	Enerzijds wordt de glastuinbouwsector 'koploper in de duurzame energie' genoemd, anderzijds zien we dat Westland op het gebied van hernieuwbare elektriciteit een factor 6 (4,4% in Westland t.o.v. 26.8 landelijk in 2020) achterloopt. Hoe zijn deze twee zaken met elkaar te rijmen, ten opzichte van wat is de glastuinbouwsector dan een koploper?	Programma 4	N	De glastuinbouw is met name bezig met de verduurzaming van warmte middels geothermie (welke ook elektriciteit vraagt). Voor de opwek van elektriciteit zijn er weinig initiatieven en wil het college en raad geen grootschalige opwek via windmolens en zonneparken.
GL-08	79	Er staat een incidenteel budget van €125.000 voor toegenomen juridische advisering in 2023. Waardoor wordt dit extra bedrag veroorzaakt en weten we zeker dat dit eenmalig is en niet een structureel tekort?	Programma 6	N	De incidentele juridische kosten zijn voor de toename van juridische ondersteuning en advisering bij bestuurlijke handhaving bij de aanpak van ondermijning, zorg- en veiligheids casuïstiek en openbare orde en veiligheid in algemene zin. Het is nog niet duidelijk of dit een structureel tekort is, in 2023 wordt dit duidelijk

GL-09	84	Op welk 'termijn' worden de pipowagens geëvalueerd, kan dat iets duidelijker worden aangegeven?	programma 7	N	2023
GL-10	135	Over het tarief van de toeristenbelasting wordt gemeld dat er geen inflatiecorrectie gedaan wordt omdat inflatie al in de overnachtingsprijs zit, maar naast het percentage is er is ook een minimumtarief van €1,25 p.p.n., waarom wordt daar dan geen inflatiecorrectie op toegepast?	Paragraaf Lokale Heffingen	N	Het uitgangspunt is dat in de prijs van de overnachting de inflatiecorrectie is verdisconteerd. Dit zal naar verwachting meer zijn dan de gehanteerde 2,4% inflatiecorrectie die de gemeente Westland hanteert. Het minimumbedrag van € 1,25 p.p.n. wordt met name gebruikt als stok achter de deur bij het inschrijven van arbeidsmigranten in de BRP. Hier hoeft overigens slechts zeer zelden gebruik van te worden gemaakt. Bij de eerstvolgende actualisatie van de Verordening Toeristenbelasting kan – indien gewenst – dit minimumbedrag worden verhoogd.
GL-11	135	Pagina 135; Voor de leges wordt een inflatiecorrectie van 2,4% gebruikt, is dat wel reëel met oog op de huidige inflatie, houden we daarmee in 2023 de leges kostendekkend?	Paragraaf Lokale Heffingen	N	In de gemeente Westland volgen we al jaren de consumentenprijsindex (cpi) zoals vermeld in de meicirculaire gemeentefonds 2022 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierin is aangegeven dat de (verwachte) stijging 2,4% is. Het uitgangspunt is 100% kostendekkende tarieven, waarbij ook rekening wordt gehouden met maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Dat wil zeggen dat de tarieven in de gemeente Westland niet buitensporig hoog mogen zijn ten opzichte van de omliggende gemeenten. Daarbij wordt rekening gehouden met de menselijke maat. Daarnaast wordt een deel van de leges begrensd door maximumtarieven vanuit het Rijk. Overigens geldt dat de kostendekkendheid wordt beoordeeld op begrotingsbasis. Het effect van de inflatie op de kostendekkendheid is in het algemeen voor alle leges en heffingen een aandachtspunt. Ons college volgt de ontwikkelingen daarom ook nauwlettend.
GL-12	8	Er staat Ondersteunen Westland Natuur en Techniekweb (WNT) in 2026. Waaruit bestaat die ondersteuning en waarom is dat alleen in 2026 als dit college al weer moet plaatsmaken voor een nieuw college?	CWP	N	De komende 4 jaar wordt 250.000 euro subsidie gegeven aan WNT web ter ondersteuning van de organisatie en activiteiten. WNT stelt hiervoor plannen op.
GL-13	9	Waarom moet het invoeren van 30 km zones duren tot in 2026? Wethouder Varekamp heeft al meermalen aangegeven hier hard mee bezig te zijn, in de commissie ruimte van 29 september gaf hij aan dat de herziening van de 30/50 km zones eind 2022 wordt verwacht , als die herziening er is hoeft de invoering toch geen 4 jaar meer te duren?	CWP	N	Het invoeren van 30 km/uur zones is een continu traject. We brengen in kaart welke mogelijkheden er zijn in zijn algemeenheid, maar elke locatie is anders. Daarnaast heeft het inrichten van een zone 30 km/u de nodige impact op de inrichting er omheen. We willen er zorg voor dragen dat de weginrichting goed past bij een 30 km/uur zone. Hiervoor moeten wegen anders ingericht worden. Waar mogelijk maken we werk met werk, dus als een bepaalde straat 30 km/uur zone moet worden en in 2024 ook ingepland staat voor rioleringswerkzaamheden, dan combineren we dat. 2026 is in die zin een indicatief jaartal waarin we de meer zichtbare veranderingen verwachten.
LPF	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	olitieke vraag J/	Antwoord
LPF-01	15	Bij punt 1, Sociale aandacht huishoudelijke hulp € 700.000 extra. Hoe verwacht het college de krapte op de arbeidsmarkt te omzeilen om deze ambitie waar te maken?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De krapte op de arbeidsmarkt is een landelijk probleem. Dit is dan ook onderwerp van gesprek met de zorgaanbieders. Andere mogelijkheden zijn/worden ingezet, van "omzeilen" zal geen sprake meer zijn.

LPF-02	15	Bij punt 4, Sport uitbreiding 25% regeling. Wat wordt verstaan onder niet-sport verenigingen? Alle verenigingen? Of wat voor verenigingen vallen dan toch niet onder de regeling?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De 25%-regeling is bestemd voor sportverenigingen die in bezit zijn van een eigen accommodatie en van wie de sportbond is aangesloten bij NOC*NSF. In 2020 is verbreding op verzoek van uw raad onderzocht waarbij is geconcludeerd dat verbreding met scoutingverenigingen wenselijk is. In 2021 is de regeling daarom uitgebreid met scoutingverenigingen die zijn aangesloten bij scouting Nederland
LPF-03	15	Bij punt 8, Versterken kwaliteit groen', investeren in een groene ruimte die aantrekkelijk is om te sporten. Is het Fitpark Heenweg in dit bedrag opgenomen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Neen, de aanleg voor het Fitpark in Heenweg zal vanuit een ander budget (met indien nodig een latere voting behoefte) worden bekostigd.
LPF-04	15	Waarom worden bij de punten 7,8,9,10,11,12 pas bedragen opgenomen voor 2024?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Wij willen niet alleen gaan voor een financieel sluitende begroting maar ook blijven investeren in Westland. Deze zaken zijn beschreven in het collegewerkprogramma waar we extra in investeren dat separaat aan u is aangeboden.
LPF-05	36	Bouw van 800 woningen per jaar. Gaat het hier ook om de woonprojecten die (door het vorig college) al in de steigers staan? Voor hoeveel woningen moeten er, door het huidige college, nieuwe plannen worden ontwikkeld om aan de 800 woningen per jaar te voldoen? Is dit reëel gezien de stikstofdiscussie?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	De afgelopen jaren hebben we gemiddeld 650 woningen per jaar gerealiseerd. De ontwikkeling van woningbouwprojecten van eerste idee tot realisatie overstijgt veelal de collegeperiode van vier jaar. In de 800 woningen per jaar zijn dan ook veel projecten opgenomen die al eerder gestart zijn. De 800 woningen per jaar is een gemiddelde per jaar, waarbij het doel is tot om 8100 woningen aan de woningvoorraad toe te voegen in de periode 2020-2030. Vanaf nu zijn dat er dus nog circa 6500. Uitgaande van een planuitval en planuitstel van 25%. Gemiddeld genomen moeten er nog plannen gemaakt worden voor circa 1500 woningen tot en met 2030. De stikstofdiscussie en andere ontwikkelingen zoals de stijgende bouwkosten helpen daarin zeker niet mee. Het college beziet of we de realisatie kunnen versnellen en vergroten. En wat daarvoor geschikte locaties zijn.
LPF-06	42	Een fietsroute langs de Lee realiseren. Is dit langs de gehele Lee? Of slechts een klein stukje?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Betreft het gedeelte tussen de Oostelijk Randweg en Noord-Lierweg
LPF-07	42	Meer inzet op flitspalen. Kan/mag de gemeente deze plaatsen? Of hoe denkt men dit te realiseren?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Zelfde als VVD-10 Een flitspaal is een middel om de snelheid op een weg omlaag te krijgen, maar is geen doel op zichzelf. Wanneer de snelheid op een weg te hoog ligt, onderzoeken we eerst de mogelijkheden voor snelheidsremming door de infrastructuur aan te pakken. Wanneer dit niet mogelijk is, gaan we in overleg met de politie of de weg kansrijk is voor een flitspaalaanvraag. De aanvraag kunnen we samen indienen met de politie bij het OM. Het OM besluit vervolgens of er een flitspaal wordt geplaatst.
LPF-08	43	Een hoogwaardig OV kost (veel) geld. Er blijkt nu al een groot tekort te zijn, hoe ga je dat realiseren	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	De omvang van de kosten hangt in sterke mate af van het haalbare goede vervoerssysteem dat voldoet aan de eisen in 2030, 2040 en 2050 per trace. Tweede helft van 2023 is hier meer over bekend.

LPF-09	45	Wanneer kan het terrassen- en marktenbeleid verwacht worden?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Zelfde als GBW-09. In Q2 2023 wordt u geïnformeerd over nieuw beleid ten aanzien van markten. We gaan dan gelijk integraal met de marktverordening, een instellingsbesluit en standplaatsenbeleid aan de slag in 1 traject. Het nieuwe terrassenbeleid beogen we per 1 november van dit jaar in te laten gaan.
LPF-10	45	Wat betekent een RED-tape-operatie ?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	De Red Tape Operatie omvat het verminderen van regeldruk voor ondernemers. Het college is van mening dat de regelgeving voor het MKB eenvoudig en werkbaar moet zijn, zodat bedrijven zorgeloos kunnen ondernemen. Er zal een inventarisatie plaatsvinden naar de mate van regeldruk voor ondernemers in onze gemeente en er zal actie worden ondernomen deze regeldruk (eventueel) te verminderen.
LPF-11	45	Bij het hoofdstuk 4.4 Mobiliteit en Economie worden diverse opsommingen gedaan over de uitwerkingen van visies. Er wordt zelfs een nieuwe "bedrijfsterreinvisie" aangekondigd. Voor de verkiezingen was er voortdurend kritiek op hanteren van visies (zie ook pag. 51), maar kennelijk is dat plots anders. Worden de zogenaamde stortvloed aan visies nu verwijderd? Of waarom komt het college dan nu met visies?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Het college stelt visies niet als einddoel, maar als middel om aan uw raad voor te leggen welke plannen er zijn op tal van thema's, zoals bedrijventerreinen.
LPF-11	46	In de vorige raadsperiode heeft een raadsmeerderheid (WV-GBW-LPF) zowel een initiatiefvoorstel als een motie aangenomen over het toe blijven passen van aardgas voor woningen en de vrije keus van inwoners om al dan niet de eigen energiemix te hanteren. Daarbij heeft de EU aardgas en kernenergie inmiddels als groene energiebron bestempeld. Bij de uitwerking van de zogenaamde energietransitie (pag.46) staat nu het tegenovergestelde van de eerder raadsbesluiten bij o.a. Polanen. Waarom worden de raadsbesluiten op dit punt niet uitgevoerd ?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Het college stond en staat achter het besluit om de individuele keuzevrijheid te behouden. Daarentegen ziet het college ook dat door de maatschappelijke ontwikkeling (en de gasprijzen), betaalbare alternatieven nodig zijn. In het klimaatakkoord is immers afgesproken dat we werken aan deze betaalbare alternatieven. In de Warmtevisie Westland zijn opties verder uitgewerkt. Ook voor Monster gaan we er vanuit dat er een alternatief kan worden geboden. Er ontstaat zo een keuze voor inwoners.
LPF-12	47	Er wordt gesproken over de oplevering van de RES 2.0, waarvan eerder al is vastgesteld dat deze niet democratisch is opgesteld. Inmiddels zijn door de veranderingen in de wereld en de huidige energiecrisis, bijna alle uitgangspunten achterhaald. Waarom worden deze, voor wat de Westlandse inbreng betreft, niet herzien?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	In 2023 moet de RES 2.0 worden opgeleverd. Dat betekent dat, zoals ook in uw vraag wordt gesuggereerd, dat er nu gewerkt wordt aan uitwerking en nieuwe uitgangspunten op de relevante punten. Het punt over het draagvlak bij bewoners was en is vanuit Westland een belangrijke voorwaarde.
LPF-13	48	In de vorige raadsperiode heeft de gemeenteraad het Centrumplan Poeldijk vastgesteld. Daarin is bepaald dat in het Dario-Fo gebouw aan de Voorstraat het Huis van de Buurt (HvdB) wordt gevestigd. Tevens heeft de gemeenteraad (budgetrecht) daarvoor de financiën bepaald. Bij de paragraaf over HvdB, wordt nu plots gesproken over onderbrengen in het gebouw van "De Veiling", terwijl daar nu juist keiharde toezeggingen zijn gedaan door zowel het vorige college als vanuit de raad dat er met de huidige beheersstichting een nieuw huurcontract wordt aangegaan voor 10 jaar met daarbij de invulling zoals besproken met de huidige beheersstichting. Heeft de huidige beheersstichting toezeggingen gedaan aan het college over een eventuele huisvesting van het HvdB ? Hoe denkt het college om te gaan met de door de raad vastgestelde Centrumplan Poeldijk, nu er kennelijk wordt afgeweken van het raadsbesluit?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Er is bestuurlijk en ambtelijk overleg om de mogelijkheden te bespreken met de stichting De Leuningjes om in De Veiling te komen tot een HvdB in combinatie met het inhuizen van de WOS. Hiermee worden synergievoordelen beoogd. Een toekomstbestendige duurzame exploitatie van De Veiling is het primaire onderwerp van gesprek.
LPF-15	62	Verkorten wachttijden WMO. Wat zijn voor het college acceptabele wachttijden en hoe kunnen spoed aanvragen duidelijker worden aangevraagd?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Binnen de wettelijke termijn van 6 weken heeft het ondersteuningsgesprek met de gemeente plaatsgevonden. Aanvragen worden na binnenkomst gescreend. Spoed zaken worden direct opgepakt.

LPF-16	70/71	Bij het kostenoverzicht Huizen vd Buurt/welzijnaccommodaties staan jaarbedragen genoemd, maar er is geen verdere uitleg gegeven over de wijze van besteden. Graag toelichting.	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Onder product Huizen van de buurt zijn dagelijks onderhoud, belastingen en verzekeringen van diverse panden geraamd
LPF-17	81	Nieuwe aanbesteding binnensportaccommodaties en zwembaden. Hoe groot schat het college de kans in dat met de enorm hoge kostprijzen voor energie de aanbesteding succesvol zal verlopen en is er een plan B?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	De energieproblematiek voor binnensportaccommodaties is actueel en speelt breed in den lande. Naar aanleiding van de recente Algemene Beschouwingen en daarbij aangenomen moties heeft het Rijk een compensatieregeling in het vooruitzicht gesteld die in november beschikbaar komt. De compensatieregeling biedt voor potentiële exploitanten naar verwachting voldoende mogelijkheden om te komen tot een inschrijving op de aanbesteding. In afwachting van de precieze inhoud van de compensatieregeling treden wij in overleg met Optisport over verlenging van de huidige exploitatie.
LPF-18	84	Recreatie en Toerisme (incl. kust en evenementen) Beleid: Er staat hier niks over Prinsenbos of het Staelduinse bos. Waarom worden deze niet genoemd?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Ons generieke beleid, genoemd in de begroting, is toepasbaar op al onze recreatiegebieden, zo ook op Staelduinse bos en Prinsenbos.
LPF-19	91	Groen en Recreatie: Reconstructie groen (plantsoenen) en aanplant nieuwe bomen. Wordt dit opgenomen in het bestek onderhoud schoffelen? Er zijn nu plantsoenen die dat niet zijn. Kunnen inwoners aangeven of nieuw groen dit jaar vanwege de droogte niet is aangeslagen? Zodat die plantsoenen snel gereconstrueerd kunnen worden	Programma 8 Openbare ruimte	N	Inwoners kunnen altijd melding maken via meldpunt leefomgeving van groen dat niet goed is aangeslagen. Dit kan dan bij de eerst volgend inboetronde worden meegenomen.
LPF-20	92	Begraafplaatsen, verzakte graven zonder nabestaanden. Worden deze geruimd of opgeknapt door gemeente en is hier budget voor? Er staat niks over de urnenmuren. Deze plaatsen flexibel verhuren met de mogelijkheid tot eerder opzeggen? Dus als je voor 10 jaar betaald hebt en je wilt je moeder na 5 jaar uitstrooien, dat je de overige 5 jaar huur terugbetaald krijgt.	Programma 8 Openbare ruimte	N	Momenteel wordt gewerkt aan het actualiseren van de verordening begraafplaatsen. Deze aspecten worden daarin meegenomen. Graven waarvan het grafrecht is verstreken en de nabestaanden, ondanks pogingen vanuit de gemeente, niet meer kunnen worden gevonden, worden geruimd.
LPF-21	96	Wat mag het kosten? Waarop is de daling van de kosten van de begraafplaatsen op gebaseerd?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Er is geen sprake van daling van de kosten met betrekking tot begraafplaatsen. We blijven op een gelijk kostenniveau.
LPF-22	97	De aanbesteding Openbare Ruimte wordt weer een jaar uitgesteld in afwachting van een nieuw GGP. Verlengen met 1 jaar kost veel geld. Waarom niet aanbesteden in het voorjaar 2023? Dan is GGP toch klaar?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Verlenging van de bestaande contracten is noodzakelijk, zonder verlenging zou het beheer en onderhoud per 1-1-2023 stilvallen. De aanbesteding openbaar groen zal plaatsvinden nadat de raad de gewenste kwaliteitsniveaus voor het beheer en onderhoud heeft bepaald. Deze worden in het nieuwe GGP vastgelegd. Een Europese aanbestedingsprocedure duurt ca. 6 maanden vandaar dat voor verlenging met 1 jaar is gekozen.
LPF-23	102	Hier wordt gesproken over het 100 % kostendekkend maken van alle tarieven. Hoe denkt men dit te realiseren en is dit wel reëel als je ziet dat op diversen posten juist de kostendekkendheid gaat dalen?	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	Het uitgangspunt is 100% kostendekkende tarieven, waarbij ook rekening wordt gehouden met maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Dat wil zeggen dat de tarieven in de gemeente Westland niet buitensporig hoog mogen zijn ten opzichte van de omliggende gemeenten. Tevens wordt rekening gehouden met de menselijke maat. Bij de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing is 100% kostendekkendheid mogelijk. En ook bij delen van de leges (Wabogelateerde leges) was dit de laatste jaren goed mogelijk. Na de invoering van de Omgevingswet - vermoedelijk per 1 januari 2023 - zullen de legesinkomsten naar verwachting verder onder druk komen te staan. Verder is er bij een deel van de leges sprake van een wettelijk maximum, wat het kostendekkend maken van deze tarieven in de weg zit. De kostendekkendheid voor de leges, marktgeleden en lijkbezorgingsrechten is en blijft een aandachtspunt.

LPF-24	107	Hier wordt vermeld dat er in 2023 een onttrekking van 1,7 mln uit de reserve nieuwbouw (gemeentewerf en 114K in 2022). Moeten we hieruit concluderen dat het college besloten heeft dat de nieuwbouw gemeentewerf geen doorgang zal krijgen?	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	N	Nee, dit betreft een financieel technische aanpassing. In dit jaar zijn deze middelen besteed om het Steunpunt van PZH (in De Lier) te verwerven en aanvullend zal het restant van het budget worden ingezet om een doelmatig ingerichte gladheidsbestrijdingslocatie te realiseren. Deze eerste verplaatsing van gladheidstractie en zoutloodsen (vanuit Naaldwijk) zal ruimte en mogelijkheden creëren om een nieuwe toekomstbestendige milieustraat en gemeentewerf te realiseren. De budgetten voor de werf en milieustraat staan in het MIP. Is in de raad besproken.
LPF-25	129	In de toelichting over "vertaling naar tarieven" wordt uitgegaan van een inflatiecorrectie van 2,4%. Daarbij in overweging nemend dat de inflatie in 2022 op 1 januari 6% bedroeg, op 1 juli 12% en inmiddels al 17,6% bedraagt. Klopt dan het vermelde uitgangsperscentage nog wel?	Paragraaf lokale heffingen	N	In de gemeente Westland volgen we al jaren de consumentenprijsindex (cpi) zoals vermeld in de meicirculaire gemeentefonds 2022 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierin is aangegeven dat de (verwachte) stijging 2,4% is.
LPF-26	133	Hier staat vermeld dat er een bedrag van 941K zal worden toegerekend aan het "Egalisatiefonds afval". Fijn dat het huidige vooruitzicht is dat dit egalisatiefonds wordt gevuld. Immers, in de periode 2012-2018 was dit volledig uitgehold. Vraag is of dit eenmalig is, of voor de komende jaren t/m 2026 blijven zal worden gehanteerd.	Paragraaf lokale heffingen	N	Onder normale omstandigheden zal het Egalisatiefonds afval de komende jaren langzaam verdampen. De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing mag immers niet meer bedragen dan 100%. Tekorten worden hieruit aangevuld. Eventuele incidentele en onverwachte financiële meevallers vloeien door naar het Egalisatiefonds afval. Indien dit de komende jaren niet het geval is en de tarieven niet kostendekkend zijn of blijven, dan kan de gemeenteraad beslissen het Egalisatiefonds afval aan te vullen.
LPF-27	138	Marktgelden. Het dekkingspercentage zakt van 81,4% naar 52,9%. Waarom deze zeer scherpe daling? Is men hier wel onder controle?	Paragraaf lokale heffingen	N	De totale lasten 2023 zijn ten opzichte van 2022 gestegen met € 66.300. Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van de structurele energielasten met € 10.000, personeelslasten € 12.000, het vegen van de markten € 36.800 en lagere inkomsten € 3.500. Hierbij vallen met name de kosten van de extra veegkosten op. Naast medewerkers van Patijnenburg wordt ook eigen personeel ingezet voor het schoonmaken van de markten. De raming van de personeelslasten is voor 2023 bijgesteld ten opzichte van de raming voor 2022 onder andere naar aanleiding van de berekening kostendekkendheid voor de jaarrekening 2021.
LPF-28	208	Uitgaven voor sociale woningbouw zijn hoog. Hoeveel mag een sociale woning maximaal aan subsidie ontvangen? Is het college voornemens om (grote) bedragen aan woningcorporaties te geven voor meer sociale woningbouw?	Overzicht incidentele baten en lasten	N	Uw vraag heeft betrekking op de raming voor de co-financiering BZK en een extra onttrekking uit de voorziening grondexploitatie. Het realiseren van extra sociale woningen in plan Waelpolder (30 extra sociale woningen). Uw raad heeft hiervoor op 31 december 2021 een besluit op genomen. Dit bedrag is geen subsidie en dient om het tekort op de grondexploitatie als gevolg van deze sociale woningen te dekken. Dit geldt wordt ook niet aan de woningcorporatie gegeven.
PvdA	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	Politieke vraag J	Antwoord

PvdA-01		1.De invoering van de Omgevingswet moet de dienstverlening op het gebied van Ruimtelijke ordening verbeteren. Door 23 wetten en dus de verschillende aanvragen te combineren moeten burgers en bedrijven een simpelere ingang en inspraak gaan krijgen. Deze operatie loopt al jaren en loopt door tot 2030. Toch wordt deze operatie waarvoor in 2023 weer aanvullend €843.000 wordt uitgegeven incidenteel genoemd. Hoeveel geld denkt het college tot 2030 nog nodig te hebben en hoe is dat dan nog incidenteel?	Programma 1 Ruimtelijke ordening	N	Het gaat om 26 wetten die samengevoegd worden. Er zijn éénmalige inspanningen nodig om deze wettelijke transitie te begeleiden. Het klopt dat er ook meer structurele veranderingen zijn die in de organisatie gevoeld worden en soms financiële effecten hebben. Denk bijvoorbeeld aan de bemensing van de initiatieven tafel, de aandacht voor participatie, en verdergaande online dienstverlening. De structurele veranderingen zijn integraal onderdeel van deze en andere programma's. De eenmalige inspanningen worden projectmatig en programmatisch benaderd en naar bevind van zaken worden middelen aangevraagd aan uw raad. Volgens de BBV (begrotingsregels voor lagere overheden) kunnen structurele kosten alleen zo worden begroot als daar een structurele dekking tegenover staat. Vooralsnog wordt de dekking gehaald uit een bestemmingsreserve die mee fluctueert met de ontwikkelingen tot 2030. Begroot zijn:- 1) Programmamanagement (manager, secretaris en communicatie) nodig voor het aanbrengen van focus en samenhang. 2) Evaluatie en actualisatie van de omgevingsvisie inclusief een eventueel mer-traject. 3) Integrale beleidsambities uitwerken in omgevingswetprogramma's (bv duurzaamheid of energietransitie). 4) Drie faseplan voor online dienstverlening om tekorten op de leges te managen en meer online af te kunnen handelen, bijvoorbeeld via vragenbomen, in het ruimtelijk domein. 5) Licentiekosten voor Omgevingsplan software.
PvdA-02		2.Om de waarde van het wooninvesteringsfonds te kunnen waarderen vindt de PvdA het nodig deze in perspectief te plaatsen. Hoeveel woningen worden de komende 4 jaar gebouwd, hoeveel daarvan zijn goedkope koop en hoeveel sociale huur aanvullend op de verkoop en sloop van het sociale huurbestand?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	De huidige bekend programmering wordt gedeeld. Hierbij twee aantekeningen. Het overzicht is uiteraard een momentopname, aantallen en data kunnen altijd fluctueren. Op welke projecten het Wooninvesteringsfonds van toepassing gaat zijn zal ook onderdeel zijn van het onderzoek rond het Wooninvesteringsfonds. (NOOT: waarschijnlijk is 50 het aantal uit de media)
PvdA-03		3.De geschiedenis van de Chrysantenlaan in Naaldwijk waar de gemeente ook de grond van woningen voor jongeren zou kopen leert ons dat er weinig animo is voor een "erfpacht"constructie. Waarop is het aantal van 50 grondgebonden woningen per jaar van jongeren die hier gebruik van willen maken gebaseerd en hoeveel startende jongeren willen liever een flatje om rond hun 20e mee te starten?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het aantal van 50 grondgebonden woningen is ons onbekend. Er wordt onderzoek gedaan naar de gevolgen van het instellen van een dergelijk fonds. Ook animo, beoogde woningtypologie zullen daarin worden betrokken. (zie ook D66-40 en GBW-34) (NOOT: waarschijnlijk is 50 het aantal uit de media)
PvdA-04		4.In het wooninvesteringsfonds komt maar liefst 20 miljoen beschikbaar uit de algemene middelen. Hoeveel miljoen komt er de komende jaren beschikbaar voor andere vormen van betaalbaar wonen zoals sociale huur, koopappartementen, Tiny houses, woonboten, etc.?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het gaat hier om een overheveling van de ene reserve naar de andere reserve. Het is niet zo dat er algemene middelen worden aangemerkt voor het wooninvesteringsfonds. Er worden middelen uit de reserve "financiële soliditeit" geoormerkt voor het Wooninvesteringsfonds. Er is (nog) geen bestedingsplan voor deze reserve. het genoemde onderzoek zal ook hier uitsluitend over moeten geven. Er is jaarlijks 963K voor volkshuisvesting beschikbaar.

PvdA-05		5.Is eenmalig €100.000 voor het isoleren van woningen niet weinig voor de belangrijkste opgave waar de burgers voor staan? Wat gaat de gemeente hiervoor doen en welke (financiële) ondersteuning kunnen de burgers de komende jaren verwachten?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het isoleren van woningen is een voorwaarde om woningen duurzaam te verwarmen (o.a. warmtenetten). In de campagne zal met name aandacht gegeven worden aan deze isolatie en de mogelijkheden vanuit het Nationaal Programma Isolatie. Er ligt nog geen concreet voorstel hoe het bedrag ingezet gaat worden. Het Rijk is het Nationaal Isolatie Programma gestart. Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030, met de nadruk op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) waarbij één of meerdere stappen worden gezet richting de standaard voor woningisolatie¹⁰. Het programma dient als ondersteuning van mensen bij het nemen van energiebesparende maatregelen en het verlagen van de energierekening, door bewoners en VvE's te informeren over wat ze kunnen verbeteren aan hun woning. Gemeenten kunnen in deze lokale aanpak voor bewoners bijvoorbeeld een korting, voucher of tegoedbon beschikbaar stellen in aanvulling op de landelijk beschikbare subsidies.
PvdA-06		6.De coalitie heeft veel aandacht gevraagd voor het beter ontsluiten van Westland. Opknappen van wegen, verbreding van vrachtroutes, extra snelfietspaden, voorbereiding van tramverbindingen, etc. Waar kan de PvdA deze ambities terugvinden?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	In het collegewerkprogramma, de meerjarenbegroting en volgend jaar in de actualisatie van de Mobiliteitsvisie
PvdA-07		7.Ook de ambities om het bedrijfsleven door deze moeilijke Corona, oorlogs- en energietijden heen te helpen zijn slechts mondjesmaat terug te vinden. Is de €150.000 voor MKB-initiatieven, de €75.000 onderzoeksbudget economie?, €25.000 impact ondernemen? en de €50.000 voor de strategische partnerships alles wat het bedrijfsleven mag verwachten of heeft de PvdA wat gemist en wat wordt voor deze 3 ton trouwens gedaan want de omschrijvingen blijven wat vaag?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Gemeentelijke subsidies helpen ondernemers niet zomaar de crisis door. We investeren ons budget daarom waar nodig in hulp op maat, maar ook in oplossingen voor de lange termijn. Elke euro die het college besteedt aan economie leidt direct of indirect tot een bloeiende economie waar het goed ondernemen en werken is; ook in crisistijd. Juist nu zet het college de Westland Agenda III in om te investeren in tijden dat innovatiekapitaal moeilijker te vinden is. Juist nu investeert het college in sociaal (impact) ondernemers, omdat meer dan ooit mensen niet langs de kant mogen staan. Juist nu investeren we in onze leidende positie in het glastuinbouwcluster, omdat we daarmee niet enkele, maar veel ondernemers in deze hard geraakte sector helpen.
PvdA-08		8.Ook de beschrijving van het ontwikkelen van gebiedsvisies samen met de coöperaties Broekpolder en Oranjepolder (€300.000) en de extra bijdrage van €20.000 voor de inrichtingstafel Greenport zijn miniem omschreven. Wat gaat hier specifiek voor gebeuren?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Sinds 2019 draagt de gemeente 20.000 euro per jaar bij aan de Transitietafel Ruimtelijke Inrichting van Greenports Nederland. Naast de gemeente Westland zijn ook de Provincie Zuid-Holland, de Provincie Noord-Holland Glastuinbouw Nederland, Het ministerie van LNV, Rabobank, FVO en Royal Flora Holland deelnemers. De transitietafel heeft 3 keer per jaar een stuurgroep vergadering en 6 keer per jaar een projectgroep vergadering. Doelstelling van de transitietafel is het aanjagen van gebiedsgerichte aanpakken, waarbij toegewerkt wordt tot een gedragen aanpak voor het gebied. Daarnaast vindt er organisatie plaats van medestanders rond leidende ondernemers in een gebied. Hierbij wordt dan gebruik gemaakt van beschikbare kennis en ervaringen van de deelnemers van de transitietafel. Voor de gemeente Westland is hier onder andere het gebiedsproces Oranjepolder voor opgestart. Met de financiën voor de Broekpolder ondersteunen we de ambitie van bewoners en ondernemers in het gebied om te komen tot een gebiedsontwikkeling 'lan Wonen' Dit budget wordt besteed aan verlaging van grond
PvdA-09		9.Eenmalig wordt verder nog het toerisme en recreatie en de Hollandse duinen gestimuleerd met resp. €40.000 en €50.000. Is dit bovenop de structurele subsidie van Bezoek Westland en waaraan wordt dit uitgegeven?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Dit betreft budget om een strategische positie te verwerven in het landelijk initiatief Nationaal Park Hollandse Duinen om te voorkomen dat er over ons gesproken en besloten wordt, terwijl we ook aan tafel hadden kunnen zitten. Meer dan dat ziet het college kansen in deelname aan dit programma om verblijfsrecreatie in onze regio en gemeente te laten groeien tot een aanvaardbaar niveau.

PvdA-10		10.In de begroting en CWP wordt weinig aandacht besteed aan de Transformatie van het Sociaal Domein. Al jaren wordt verwezen naar innovatieve projecten en preventie zonder daar concrete invulling aan te geven. Toch werd maar liefst 5 miljoen van het structurele zorgbudget als incidenteel aangemerkt. De PvdA kan in deze begroting niet ontdekken wat de stand van zaken is en welk deel nu als incidenteel en welk deel van het zorgbudget nu structureel is. Wel is duidelijk dat er 4 miljoen meer uit de reserves wordt gehaald dan erin wordt gestopt. Kan het college hierin duidelijkheid verschaffen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Op dit moment geeft de rijksoverheid nog onvoldoende zekerheid over de middelen die gemeenten vanaf 2024 ontvangen voor jeugdhulp. Hierdoor kunnen wij nog niet anticiperen op een op te nemen bedrag voor 2024 en daarna. Wanneer de landelijke Hervormingsagenda is vastgesteld inclusief financiële dekking zijn wij beter in staat om een realistische begroting op te stellen. Voor nu geeft de rijksoverheid alleen duidelijkheid over de te ontvangen middelen voor 2023.
PvdA-11		11.De PvdA juicht meer aandacht voor de ouderen bij de schoonmaak toe. Dat bakje koffie mag wel een praatje worden waaruit signaleringen over de (geestelijke) gezondheid voort kunnen komen. Maar hoe dit in de praktijk nu vormgegeven gaat worden is onduidelijk. Gaat de standaardtijd van 1,5 uur omhoog naar 1 uur en drie kwartier? En wordt de maximale tijd dan niet meer 3 uur maar 3,5 uur?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	De uitwerking van deze opgave vindt plaats in de gesprekken met onze zorgaanbieders. U wordt daar op een later moment over geïnformeerd.
PvdA-12		12.Ook het preventieakkoord in de sport kan onze goedkeuring wegdragen mits die preventie gericht is op drankgebruik, agressie en gendertolerantie? Wat is de invulling het sport en preventieakkoord?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Het sportakkoord richt zich op: - Inclusief sporten en bewegen: meer mensen gaan sporten, ook kwetsbare doelgroepen en mensen met een beperking - vitale aanbieders: organisatorisch sterke sportaanbieders - Positieve sportcultuur: een leven lang veilig sporten en bewegen. Zonder uitsluiting en discriminatie - Motorisch vaardig in bewegen: vergroten motorische vaardigheden van kinderen en bevorderen actieve leefstijl.
PvdA-13		13.De PvdA onderschrijft de noodzaak van de aanpak van ondermijning en het uittrekken van €400.000 per jaar structureel en verwacht de concrete invulling hiervan in het nieuwe veiligheidsbeleid. Wel vraagt de PvdA zich af of begonnen wordt met de politiek en bestuur en met de ambtelijke organisatie voordat we weer burgers verdacht gaan maken? Tenslotte wantrouwen de burgers ons het meeste.	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	J	Dit is kennelijk een retorische vraag.
PvdA-14		14.Wel vraagt de PvdA zich af wat de incidentele juridische kosten zijn bij handhaving veiligheid?	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	N	De incidentele juridische kosten zijn voor de toename van juridische ondersteuning en advisering bij bestuurlijke handhaving bij de aanpak van ondermijning, zorg- en veiligheidscasuïstiek en openbare orde en veiligheid in algemene zin.
PvdA-15		15.Bij dit programma mist de PvdA de uitbreiding van de handhaving. Valt dit onder de post 'op orde brengen van de dienstverlening' en hoeveel geld en welke formatie is met de uitbreiding van de handhaving dan gemoeid?	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	N	Ja. In de inleiding van het programma Openbare orde & Veiligheid is opgenomen dat vanaf 2024 de capaciteit van het handhavingsteam (boa's) wordt uitgebreid. De precieze formatie wordt op dit moment uitgewerkt.
PvdA-16		16.In de openbare ruimte worden bewonersinitiatieven op verschillende plaatsen genoemd met bijbehorende geldbedragen. De PvdA vraagt zich af waarom deze bedragen zo versnipperd terugkomen bij speel- en ontmoetingsplekken (€250.000), initiatieven groen (€50.000), versterken kwaliteit groen (€1.500.000), parkachtige begraafplaatsen (€50.000) en het Groenfonds (€2.500.000). Vooral voor de eerste twee vraagt de PvdA zich af waar we de ruimte in de wijken	Programma 8 Openbare ruimte	N	Bewonersinitiatieven kunnen breed zijn. De budgetten zijn per producten ingericht. Voor aanpassingen en verbeteringen kunnen bewonersinitiatieven worden meegenomen.

PvdA-17		17.Waar vorige colleges een groenfonds van 7,5 miljoen uitgaf aan de aanleg van wegbermen en plantsoentjes lijkt dit college het nieuwe fonds van 2,5 miljoen en de post versterken kwaliteit groen van 1,5 miljoen te gaan besteden aan hangplantjes aan lantarenpalen in de dorpscentra. Wat gaat het college nu concreet doen met dit incidentele geld, hoe wordt de instandhouding van dit groen gewaarborgd, waar kan de PvdA dat extra onderhoudsbudget terugvinden of verdwijnen de hangplantjes weer als ze uitgebloeid zijn en komt het onkruid dan weer terug?	Programma 8 Openbare ruimte	N	In het CWP 2022-2026 is de ambitie opgenomen om meer waardevol groen te realiseren dat bijdraagt aan ecologie en beleefswaarden en om het niveau van het groenonderhoud in Westland te verbeteren. Groen draagt bij aan de aantrekkelijkheid en vitaliteit van onze dorpen, het heeft positieve effecten op het welzijn en de gezondheid van inwoners en draagt bij aan ecologische doelstellingen. Het groenfonds zal hiervoor worden aangewend. De bestemming van de groenreserve is nog niet expliciet gedefinieerd maar het kan gaan om bijvoorbeeld het planten van bomen en aanbrengen van natuurlijke groene verbindingen.
PvdA-18		18.Ook op het gebied van afvalinzameling vindt de PvdA PM-posten en twee keer 2 ton extra om de ambities waar te maken. Vooral de PM-posten zijn interessant. Dit zou betaald moeten worden uit de voorziening afval. De vraag van de PvdA is dan ook hoeveel kost het afschaffen van de gescheiden ophalen van plastic en blikken en het verbranden van dit plastic nu in de komende jaren en hoeveel moeten burgers nu extra gaan betalen om de voorziening afval gevuld te houden?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Het afschaffen van het gescheiden inzamelen van PBD is geraamd op € 439.000,- in 2022 . Deze kosten worden gedekt uit de exploitatie en het ziet er naar uit dat dit budget niet worden overschreden. Vanaf 2023 zal er een structurele besparing € 208.000,- worden gerealiseerd. Hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere verbrandingskosten en vermeden belasting op verbranden en CO2 uitstoot.
PvdA-19		19.Ook dit college trekt een blik geld van twee keer 1,5 miljoen open om met extra personeel en een betere website de dienstverlening op orde te brengen. Dit terwijl de dienstverlening volgens de PvdA gebukt gaat onder het personeelstekort door vacatures. Hoeveel extra vacatures levert dit extra geld op, hoeveel vacatures staan er momenteel open, hoeveel geld wordt er momenteel jaarlijks aan externen besteed en wat gaat het college anders doen om deze vacatures nu wel te gaan bezetten?	Programma 11 Organisatie en overhead	N	De 1,5 miljoen levert 34,5 extra fte op. Daarbij gaat het om 14,3 fte omzetting van tijdelijke formatie naar vaste formatie. Deze formatie is bezet met medewerkers met een tijdelijk dienstverband. Deze worden omgezet naar een vast dienstverband. Voor de overige 20,2 fte moet geworven worden. Daarvoor wordt via het project robuuste organisatie extra inzet gepleegd. De kosten van externen hebben wij toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening 2021.
PvdA-20		20.Daarnaast wordt voor de uitvoering van het collegewerkprogramma de komende 4 jaar bijna 20 miljoen aan extra personeel ingezet. Daarbij rijzen dezelfde vragen als bij de vorige vraag: hoeveel vacatures, hoeveel externen en hoe te werven? Worden deze mensen wel ingezet in de uitvoering of komen zij bovenop de nieuwe afdeling bestuursondersteuning van 15 personen die het vorige college heeft geregeld?	Programma 11 Organisatie en overhead	N	Voor een deel van de functies geldt dat zij op tijdelijke formatie drukken, deze worden omgezet naar vaste formatie. De bezetting is daarmee al gerealiseerd. Voor een ander deel geldt dat dit nieuwe functies zijn binnen de organisatie waarvoor geworven moet worden. Het doel is om deze vacatures zoveel mogelijk te vervullen met vaste medewerkers. Deze uitbreidingen zijn van toepassing voor de organisatie onderdelen Dienstverlening, Beleid en Ruimte.
PvdA-21		21.In de verkiezingsprogramma's en coalitieakkoord van de regerende partijen werd veel werk gemaakt van de geldsmijterij van de vorige colleges en de voornemens om de nieuwe ambities te financieren door het schrappen van overbodige programma's. Dit oud voor nieuwbeleid zou voorkomen dat dit college ook een greep uit de schatkist gaat nemen. Toch lijkt de PvdA in de begroting te lezen dat het college 40 miljoen uit de reserves haalt en bij oud voor nieuw alleen wijst naar de extra gewenste inkomsten van de Rijksoverheid. Kan nog eens kort aangegeven worden hoeveel oud beleid wordt geschrapt, hoeveel dit oplevert en aan welk nieuw beleid dit wordt uitgegeven?	Programma 11 Organisatie en overhead	J	Het proces van de oud voor nieuw operatie pakken we zorgvuldig op. Het is te vroeg om nu aan te geven wat het schrappen van oud beleid daadwerkelijk gaat opleveren.
PvdA-22		Nu het college de helft van de greep uit de kas (40 miljoen) haalt uit de reserve financiële soliditeit lijken de financiën van de gemeente minder solide te zijn. Wat is er vorig jaar gebeurd dat we nu met 20 miljoen minder dekking af kunnen?	Programma 11 Organisatie en overhead	N	De reserves van de gemeente zijn voor zover er geen besteding (als dekkingsmiddel) aan toegekend is, vrij ter besteding. Dit geldt met name bij de algemene reserve en de reserve financiële soliditeit. Binnen de laatstgenoemde reserve is voldoende vrije ruimte om een reserve ad € 20 mln. ten behoeve van het wooninvesteringsfonds in te stellen. Met het inzetten van deze € 20 mln. blijft onze financiële positie gezond.
VVD	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	olitieke vraag J/	Antwoord

VVD-01	16	Pagina 16, punt 26: we zien hier een tekort van bijna € 16 mln.: Wat is het nieuwe bedrag na de 1 miljard van het rijk voor de gemeenten die op Prinsjesdag bekend werd gemaakt? Zijn er nog andere ontwikkelingen die dit bedrag veranderen? Hoe denkt het college dit gat te dichten?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In de onlangs verschenen septembercircular (dag na Prinsjesdag) wordt éénmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit resulteert in een hogere uitkering in 2026 van ruim € 5 mln. ten opzichte van de meicircular 2022.
VVD-02	33	Op pagina 33 wordt gesproken over innovatieve woonvormen in de zes grootste kernen. Waarbij er voor Monster, Poeldijk en De Lier nog een locatie moet worden gevonden. Er worden in totaal maar 5 kernen genoemd, is de zesde kern 's-Gravenzande? Waarom is er specifiek voor deze 5/6 kernen gekozen? Zou het voor andere kernen ook geen aanwinst kunnen zijn indien daar ruimte beschikbaar is?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Vanaf het najaar 2019 is gestart met het aanjagen van deze woonvormen en bottom-up gevormde woonvormen voor medioren in het Westland te faciliteren. Om te onderzoeken of er onder Westlandse ouderen belangstelling is voor dit soort woonvormen, is de aanpak in eerste instantie beperkt tot de vijf grootste kernen in het Westland, te weten: Naaldwijk, 's-Gravenzande, Monster, Wateringen en De Lier. In de toekomst kunnen andere kernen aan de orde komen.
VVD-03	31	Op pagina 31 wordt zowel bij het kopje 'Toelichting mutaties na Kaderbrief' als bij 'Toelichting verschillen > 100.000 in het saldo van baten en lasten jaarschijven 2024 en verder wordt genoemd dat de invoering van de omgevingswet extra geld kost in het jaar 2023. Er wordt echter bij het eerste kopje een bedrag van 843.000 euro genoemd en bij het tweede 1.069.000. Een aardig verschil in bedrag. Vraag rest mij: welk bedrag wordt er uitgegeven?	Programma 1 Ruimtelijke ordening	N	De voorlopige raming voor 2023 is dat er voor €1.069.000 nog zal worden uitgegeven in 2023. Het oorspronkelijke geraamde bedrag voor 2022 en 2023 bedroeg €1.935.000. De beschikbare reserve was op dat moment €1.092.000. Het verschil ad €843.000 betreft de aanvullende dekking die was aangevraagd. De voorlopige raming voor 2023 e.v. is dat er voor €1.069.000 beschikbaar zal zijn via de bestemmingsreserve. Zie ook PvdA-01
VVD-04	32	4. Op pagina 32 lezen we dat er extra aandacht gaat worden gegeven aan de opgave Volkshuisvesting door extra structurele inzet van ambtenaren. Kan het college specificeren voor welke onderwerpen of problemen die nu spelen op volkshuisvesting deze extra ambtelijke capaciteit gaat worden ingezet? Wat gaat die extra inzet specifiek betekenen voor de opgave?	Programma 2 Volkshuisvesting	n	De personele inzet is specifiek voor het thema Wonen en Zorg en Flexwonen. De functionarissen zullen zich richten op het gerealiseerd krijgen van concrete plannen. Verder zal het proces rond de dienstverlening van Westland aan onder andere spoedzoekers en toewijzing van koopwoningen worden verbeterd.
VVD-05	32	5. Op pagina 32 lezen we dat de dienstverlening voor woningzoekenden (onder ander spoedzoekers) moet worden verbeterd, waarbij wordt gedacht aan het toewijzen van koopwoningen. Heeft deze toewijzing alleen betrekking op nieuwbouwwoningen of ook op bestaande koopwoningen?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Het verbeteren van de dienstverlening richt zich bijvoorbeeld op verwijzing en samenwerking met Vitis (wooncoach) en corporaties, specifiek voor doelgroepen die minder digitaal vaardig zijn of spoedzoekers naar flexwoningen. Met toewijzing van koopwoningen wordt verwezen naar het Westlands Woningzoekendesysteem voor nieuwbouw koopwoningen.
VVD-06	38	6. Op pagina 38 lezen we over de deelnemingen ONW en OBWZ. Het doel van de OBWZ is ca. 200 woningen per jaar. Het doel van de ONW is ca. 150 woningen per jaar. Daarnaast staat dat tot nu toe ca. 1000 resp. ca. 1400 woningen zijn opgeleverd. Zijn de doelen daarmee (tot nu toe) bereikt? Lopen we hiermee voor of achter?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Voor ONW zijn de doelen bereikt en liggen we op schema, voor OBWZ lopen we achter. Dit heeft vooral te maken met de stikstofproblematiek en de complexe en langdurige procedurele trajecten waarbij bijna alle trajecten bij de Raad van State terecht komen die ook weer lange wachttijden kennen.
VVD-07		7. Welke definitie hanteert het college als er wordt gesproken over betaalbare woningen? Zijn dit woningen onder de NHG-grens of gaat het over woningen in verschillende prijsklasse?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	We verwijzen hier naar de Woonvisie Westland met daarin prijspeilen die (jaarlijks) worden geïndexeerd. Het huidige prijspeil koopwoningen is goedkope koop/sociale koop 208.000 Middeldurekoop tot 355.000. "betaalbaar" is een term die door het kabinet wordt gebruikt voor de prijsklasse tot een prijs van 355.000 (NHG grens) en die strookt met onze prijsklasse middeldure koop.

VVD-08	39	8.Op pagina 39 lezen we dat de gemeente zelf beperkt eigendom heeft en dat het merendeel van de ontwikkelingen facilitair is. De snelheid van de ontwikkeling is daardoor afhankelijk van derde partijen. Heeft het college mogelijkheden om dit soort partijen te verleiden tot het ontwikkeling van hun grond in het belang voor de Westlandse inwoner?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Een middel waarmee de gemeente kan sturen bij faciliterende ontwikkelingen zowel op programma, ontwerp, kwaliteit en kostenverhaal is de anterieure overeenkomst in combinatie met een ruimtelijke besluit (zoals een bestemmingsplan). Indien het sluiten van een anterieure overeenkomst niet mogelijk blijkt is het nodig voordat er een ruimtelijke besluit wordt vastgesteld een exploitatieplan op te stellen. Daarnaast zijn er verschillende instrumenten die een gemeente kan gebruiken om partijen te verleiden tot ontwikkelen. Voorbeelden daarvan zijn het vestigen van een Wet voorkeursrecht gemeenten en in uiterste noodzaak bij een zeer groot maatschappelijk belang kun je als gemeente tot een onteigeningsprocedure besluiten. Alhoewel dit soort dwingende maatregelen vaak niet de maatregelen zijn die tot een snelle ontwikkeling leiden. Het belangrijkste in deze processen tot een snelle ontwikkeling blijft toch vaak de 'zachte' eigenschappen, zoals een goed overleg tussen partijen, bewust zijn van elkaars belangen en het wederzijds begrip. Het college stimuleert gebiedsontwikkeling ondermeer door partijen bij elkaar te brengen en duidelijkheid te verschaffen over de wenselijkheid en haalbaarheid van een ontwikkeling.
VVD-09	42	9.Op pagina 42 lezen we over de verkenningwijken m.b.t. het afkoppelen van aardgas. Kan het college uiteenzetten hoe zij om gaat als in die wijken een klein aantal huishoudens niet mee wil werken aan het aardgasvrij maken van hun woning. Heeft het college mogelijkheden om deze huishoudens alsnog daar toe te verleiden?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Het is op het ogenblik nog niet bekend welke gemeentelijke taken en bevoegdheden er precies liggen op dit vlak. Het college vindt individuele keuzevrijheid prioriteit maar ziet ook de knelpunten met betrekking tot de betaalbaarheid van het onderhoud van het aardgasnetwerk voor een kleine groep afnemers. Het Rijk komt volgend jaar met een wetsvoorstel en richtlijnen, waarin de taken en bevoegdheden van gemeenten én netwerkbeheerders zijn opgenomen.
VVD-10	42	10.Op pagina 42 wordt gesproken over het feit dat er meer flitspalen worden geplaatst om de veiligheid op belangrijke plekken waar de meeste ongelukken gebeuren te waarborgen. Is er een duidelijk beeld dat deze ongelukken worden veroorzaakt door te hard rijden? Is er hierbij al gekeken naar andere maatregelen denk hierbij aan het aanpassen van de inrichting van een weg met versmallingen, drempels, duidelijke bebording etc.? Wie is er verantwoordelijk voor de plaatsing van deze flitspalen, gemeente of landelijke overheid?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Zelfde als LPF-07. Een flitspaal is een middel om de snelheid op een weg omlaag te krijgen, maar is geen doel op zichzelf. Wanneer de snelheid op een weg te hoog ligt, onderzoeken we eerst de mogelijkheden voor snelheidsremming door de infrastructuur aan te pakken. Wanneer dit niet mogelijk is, gaan we in overleg met de politie of de weg kansrijk is voor een flitspaalaanvraag. De aanvraag kunnen we samen indienen met de politie bij het OM. Het OM besluit vervolgens of er een flitspaal wordt geplaatst.
VVD-11	45	11.Pagina 45: Er wordt een transformatiefonds in het leven geroepen t.b.v. de Westlandse dorpskernen met als doel ervoor te zorgen dat de juiste functie in de kern op de juiste plek komt: hoeveel budget en fte is hier de komende jaren voor beschikbaar?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Hiervoor is 1 miljoen euro beschikbaar. Over de voortgang van het Transformatiefonds wordt u weldra geïnformeerd. Daarin zal ook de organisatie erachter uitgelegd worden.
VVD-12	50	12.Pagina 50: welke verklaring heeft het college voor het verschil in hernieuwbare elektriciteit tussen Westland en het gemiddelde van Nederland?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	De onderdelen waaruit deze indicator bestaat wordt vastgesteld door middel van modelmatige allocatie van landelijke energieopwek mogelijkheden. Gemeente Westland heeft de focus op duurzame warmte. Hernieuwbare elektriciteit op basis van biomassa-ketels en windenergie wordt nagenoeg niet toegepast in het Westland. Voor de opwek van elektriciteit via zonnepanelen bij particulieren lopen we met landelijke koers mee. Voor de opwek van elektriciteit via zonnepanelen bij bedrijven lopen we iets boven het gemiddelde.

VVD-13	55	13.Op pagina 55 transformatie sociaal domein: Hier zien we staan dat besluitvorming op basis van data zou moeten gaan plaatsvinden: Wat betekent dit concreet/wat gaan we precies doen? En hoe rijmt dit met het doel van de menselijke maat?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Data neemt een steeds prominenter plek in binnen besluitvorming. We worden steeds beter in betekenis geven aan informatie (data). Er is veel informatie over bijvoorbeeld de stijging in de kosten van zorg of geografische verschillen per gemeentelijke kern. Door de informatie aan elkaar te koppelen kunnen we betere besluiten nemen. Bijvoorbeeld door een preventieve training op gebied van (v)chtscheidingen aan te bieden in een gebied waar een hoog percentage problematische scheidingen is. Zo bieden we preventie op maat. Data gedreven werken gaat dus om generieke informatie. Werken met de menselijke maat gaat over het bieden van maatwerk aan individuen.
VVD-14	59	14.Pagina 59: Inburgering: Nieuwkomers moeten z.s.m. meedoen en z.s.m. werk vinden en een zo hoog mogelijk taalniveau behalen: Wat is z.s.m.? Kunnen we hier concrete en afrekenbare doelen aan verbinden?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Het inburgeringstraject moet wettelijk gezien binnen 3 jaar worden afgerond (maar streven is natuurlijk zoveel sneller als voor iemand haalbaar is). Zodra er sprake is van enige beheersing van de Nederlandse taal, start het participatiedeel van de inburgering. Dit is maatwerk en gebaseerd op achtergrond, opleidingsniveau, werkervaring, leerbaarheid, etc. van de inburgeraar. Daaraan kunnen aan de voorkant geen concrete en afrekenbare doelen worden gekoppeld. Bij het niet voldoende meewerken aan het traject kan er een maatregel of boete worden opgelegd.
VVD-15	64	15.Pagina 64: netto arbeidsparticipatie: waarom zijn er nog geen cijfers over 2021 bekend?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Op het moment van de totstandkoming van de begroting was deze informatie nog niet beschikbaar bij het CBS. Inmiddels is bekend dat de netto arbeidsparticipatie in Westland in 2021 74,4% bedroeg.
VVD-16	68	16.Pagina 68: Niemand van school zonder startkwalificatie: na een paar jaren van dalen, is het aantal jongeren dat school verlaat zonder startkwalificatie afgelopen jaar weer iets toegenomen. Wat gaat het college doen om dit percentage weer om laag te brengen?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	De gevolgen van de corona periode waar jongeren (deels) vanuit huis onderwijs volgden gaat steeds meer zichtbaar worden. Minder jongeren zijn gemotiveerd om naar school te gaan of hebben een verkeerde keuze gemaakt, omdat zij zich niet goed hebben kunnen oriënteren op een studierichting, doordat bijvoorbeeld de open dagen niet plaats konden vinden. Vanuit RMC Casemanagement wordt ingezet op de preventieve verzuim aanpak door leerplichtambtenaren en VSV consulenten, waarbij instrumenten als loopbaanbegeleiding en coaching trajecten kunnen worden ingezet. De lifecoach gaat hier onderdeel van uitmaken en zal zich gaan richten op voortijdig schoolverlaters met hardnekkige problematiek op meerdere leefgebieden. Daarnaast worden er afspraken met scholen gemaakt over de aanwezigheid van een leerplichtambtenaar en VSV consulent op school, zodat jongeren die dreigen uit te vallen, nog eerder begeleid kunnen worden.
VVD-17	73	17.Pagina 73: De inzet van cameratoezicht zien we niet terugkomen in het veiligheidshoofdstuk: wordt hier in Westland gebruik van gemaakt en zo ja, hoeveel en waar?	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	N	Westland heeft de beschikking over een 9 tal flexibele camera's. Cameratoezicht kan slechts ingezet worden voor de handhaving van de openbare orde als ultimum remedium. Om cameratoezicht als instrument in te zetten wordt gebruik gemaakt van het afwegingskader toepassing cameratoezicht. Op dit moment speelt er geen actuele problematiek waarbij camera's ingezet moeten worden.

VVD-18	75	18. Pagina 75: Voor het verminderen en beheersbaar houden van overlast wordt oa de inzet van buurtpreventie verwacht: wat doen we als gemeente om hen in hun kracht te zetten/hoe zorgen we dat zij hun werk optimaal kunnen doen?	Programma 6 Openbare orde en veiligheid	N	De politie zorgt voor de operationele aansturing van de buurtpreventie. De buurtpreventieteams hebben direct contact met de politie. De politie voorziet deze teams van actuele informatie over de wijken ten behoeve van effectieve buurtpreventie-inzet. Ook zijn buurtpreventiebesturen volwaardig partner binnen de leefbaarheidskringen waar het gaat over openbare ruimte. In deze kringen worden alle meldingen rondom (jeugd)overlast besproken met de wijkagenten, boa's, jongerenwerk en buurtpreventie. Ten slotte krijgen buurtpreventen EHBO-trainingen en een opleidingsaanbod waarbij ze bijvoorbeeld getraind worden in burgerrechten en -plichten, het herkennen van afwijkend gedrag en signalen van ondermijnende criminaliteit.
VVD-19	81	19. Op pagina 81 lezen we dat er extra aandacht aan sport wordt gegeven in de vorm van structureel extra ambtelijke capaciteit: Hoe moet zich dat vertalen?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Sport en bewegen draagt bij aan een goede gezondheid en heeft ook een belangrijke sociale functie. De afgelopen coronapandemie heeft het belang van sport en bewegen andermaal onderstreept. Wij hebben in het CWP de ambitie uitgesproken te willen investeren in voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties en bewegen in de openbare ruimte. Daarnaast heeft het Rijk aangekondigd extra in te willen zetten op preventie. Dit maakt dat de huidige capaciteit (1 fte) ontoereikend is en uitgebreid wordt.
VVD-20	83	20. Op pagina 83 lezen we dat er in 2022 is gestart met Peuteropvang op Maat: hoe verhoudt zich dat tot de VVE?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Peuteropvang op Maat is bedoeld om kinderen met een hulpvraag zoveel als mogelijk te laten deelnemen in reguliere VVE groepen. Kinderopvangorganisaties bieden een regulier VVE aanbod; een jeugdhulporganisatie biedt vervolgens ondersteuning aan de pedagogisch medewerker en kinderen met een hulpvraag op de groep.
VVD-21	86	21. Op pagina 86 wordt personeelstekort aangemerkt als externe factor en op pagina 83 wordt aangegeven dat er gewerkt wordt om Westland een aantrekkelijke werkplek te laten zijn voor potentiële nieuwe leerkrachten: wat gaan we precies doen?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	De gemeente, opvang- en onderwijssectoren onderzoeken samen in hoeverre er ook personeelstekorten zijn in de opvang- en onderwijssectoren binnen Westland. Onderzoeken welke interventies nodig zijn en door wie. Bijvoorbeeld het verkennen doorlopende campagnes die specifiek Westlands zijn.

VVD-22	86	22.Op pagina 86 wordt gesproken over teruglopende aantallen vrijwilligers. Ook wordt in de begroting een aantal keer gesproken over het belang van vrijwilligerswerk. Nergens lezen we echter terug dat het college hier echt werk van gaat maken. Wat gaat zij precies doen om de Westlander te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen?	Algemene vraag	N	Er wordt in Westland veel vrijwilligerswerk gedaan, maar aandacht is nodig om het vrijwilligerspotentieel op peil te houden. Vitis heeft hier een belangrijke taak in. Vitis brengt vraag en aanbod van vrijwillige inzet bij elkaar en adviseert en begeleidt vrijwilligersorganisaties. Daarbij heeft ze extra aandacht om jongere en kwetsbare Westlanders kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. www.westlandvoorelkaar.nl is het platform waar hulp en aanbod van vrijwilligers(organisaties) samenkomt. Hier kunnen vrijwilligers(organisaties) ook terecht voor training- en cursusaanbod. Een aantal keer per jaar wordt een vrijwilligersmarkt georganiseerd voor vrijwilligersorganisaties en potentiële vrijwilligers. Consulanten Vrijwillige Inzet kunnen waar gewenst potentiële vrijwilligers persoonlijk adviseren. Vitis heeft specifieke aandacht voor doelgroepen zoals jongeren en mensen die kwetsbaar zijn en stimuleert hen om zich vrijwillig in te zetten. Scholen worden door het geven van gastlessen en een toolbox ondersteund bij de Maatschappelijke Stages. In het project Vrijwillig Traineeship doen jongeren onder begeleiding van vrijwillige Coaches een half jaar vrijwilligerswerk bij verschillende maatschappelijke organisaties in Westland. Kwetsbare vrijwilligers worden begeleid naar vrijwilligerswerk met behulp van vrijwillige vrijwilligerscoaches. Zij kunnen zich door het vrijwilligerswerk verder ontwikkelen waardoor zij weer participeren of waardoor de mogelijkheden voor betaald werk worden vergroot. Daarnaast worden College Tours georganiseerd en betreft Vitis via de Beursvloer het bedrijfsleven en stimuleert hen zich maatschappelijk in te zetten.
VVD-23	87	23.Op pagina 87 lezen we dat het budget voor leerlingenvervoer verhoogd is met 368.000 euro. Kan worden aangegeven hoeveel kinderen en met welke reden hiervan gebruik maken?	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Stand per 5 oktober in totaal 287 (taxi, openbaar vervoer, fietsvergoeding of vergoeding eigen vervoer); 275 leerlingen zijn geïndiceerd speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs 9 leerlingen op basis van geloofsovertuiging 3 hoogbegaafde leerlingen
VVD-24	89	24.Op pagina 89 wordt beschreven dat alle nieuwbouw conform de richtlijn 'Klimaatadaptief Bouwen' dient te worden gebouwd. Op pagina 32 wordt benoemd dat er tijdelijk (flex) woningen moeten worden gebouwd om snel in te springen op (dringende) woonvraagstukken. Wordt er bij deze (flex) woningen ook rekening gehouden met Klimaatadaptief bouwen?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Waar mogelijk wel. De lopende projecten voor flexwonen gaan om tijdelijke bouw. Deze tijdelijkheid heeft al een circulariteit in zich.
VVD-25	90	25.Op pagina 90 wordt gesproken over het structureel verhogen van het budget van waardevol groen en beter beheer en onderhoud. Op pagina 96 zien we echter dat er in 2023 nog niet structureel meer wordt uitgegeven. Er is wel een reserve groenfonds in 2023. Is dit fonds daadwerkelijk een reserve of wordt dit gehele bedrag in 2023 daadwerkelijk uitgegeven aan de groenvoorziening?	Programma 8 Openbare ruim	N	Het groenfonds is daadwerkelijk een reserve waarvan een gedeelte in 2023 aan groeninvesteringen zal worden uitgegeven.
VVD-26	94	26.Pagina 94: welke verklaring heeft het college voor het verschil in de omvang van het huishoudelijk restafval tussen Westland en het gemiddelde van Nederland?	Programma 8 Openbare ruim	N	Tonnages restafval en gescheiden grondstoffen worden vooral beïnvloed door gedrag en bestedingspatroon van inwoners.
VVD-27	159	27.Op pagina 159 lezen we dat de uitvoering van de quotumheffing de afgelopen jaren was uitgesteld, wat concreet betekent dat er geen heffing wordt opgelegd aan werkgevers die niet aan hun quotum hebben voldaan. Gemeente Westland zou met haar 11,3 fte garantiebannen niet aan de gestelde doelen voldoen. Hoeveel garantiebannen moet Westland hebben om wel aan de quotumwet te voldoen? En waarom is dit voor nu zonder verdere risico's?	Paragraaf bedrijfsvoering	N	De gemeente Westland moet 31,5 garantiebannen hebben . Vanaf 1 januari 2024 kunnen er boetes opgelegd worden bij het niet behalen van het quotum.

VVD-28	159	28.Op pagina 159 lezen we het doel om het inhuurcijfer naar beneden te brengen. Met hoeveel wil het college dit cijfer naar beneden brengen en per wanneer?	Paragraaf bedrijfsvoering	N	Het college heeft tot doel om een gezonde balans te hebben tussen vaste medewerkers en inhuur. De realiteit van de arbeidsmarkt is echter ook dat in krappe beroepen medewerkers bewust kiezen voor het zzp-schap. In het project robuuste organisatie is er focus op het werven van medewerkers, maar ook op sturen op de langere termijn. Waardoor de organisatie meer gaat investeren op de ontwikkeling van de eigen medewerkers. Daarnaast zetten we in op het verleiden van zzp-ers om in dienst te komen.
WV	Pagina	Vraag	Programma / Paragraaf/Onderwerp	olitieke vraag J/	Antwoord
WV-01	8	Wat gaat het College concreet doen aan de energiecrisis en de ogenschijnlijke gevolgen daarvan voor de glastuinbouw en Westlandse toeleveranciers en het stikstofvraagstuk waardoor heel veel plannen klem dreigen te komen en het afnemende vertrouwen in de overheid, dus ook de gemeente? Welke gereedschappen uit de gereedschapskist wil het College gaan gebruiken voor deze vraagstukken?	hst 1 Bestuurlijke hoofdlijnen	J	Dit betreft een politieke vraag.
WV-02	12	Kan van de exogeen onontkoombare structurele bedragen voorzover het een nadeel is, worden aangegeven in hoeverre het College keuzes had om het nadeel kleiner te doen zijn, dan wel tot nihil terug te dringen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Uiteraard bekijken we hoe de exogeen onontkoombare lasten kunnen minimaliseren. Het begrip exogeen onontkoombaar geeft eigenlijk aan dat wij hierin weinig tot geen keuze hadden.
WV-03	13	Kan uitleg gegeven worden waarom paragraaf 11 "Wet open overheid" de komende vier jaren € 800.000,-- moet kosten?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De Woo is een grote wettelijke opgave en betreft meer dan het verstrekken van informatie. Er dient o.a. geïnvesteerd te worden in kennis en bewustwording van medewerkers en organisatie en het optimaliseren van de informatie-huishouding. Ook is dit bedrag gereserveerd voor het aantrekken van specialistische capaciteit.
WV-04	13	Is het dividend Juva (€ 1 miljoen voordeel 2023) zeker? In de beschrijving op pagina 13 staat "naar verwachting".	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De winstverwachting van Juva en daarmee ook de verwachte dividenduitkering voor onze gemeente in 2023 zal lager uitvallen dan voorgaande jaren het geval was. Het gaat hier niet om een extra dividenduitkering of voordeel, maar een bijstelling van het eerder verwachte (lagere) dividend. Zoals met uw raad is gecommuniceerd en zoals ook in de toelichtende begrotingstekst is opgenomen, zijn er onzekerheden door de huidige turbulente ontwikkelingen op de energiemarkten. Daarover is en wordt uw raad separaat geïnformeerd.
WV-05	13	Een wethouder minder zou € 138.000,-- opleveren. Daarmee is toch geen rekening gehouden met de staf van die ene wethouder die er ook niet hoeft te zijn. Klopt dat en hoeveel is dat dan exact?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De ondersteuning van het college gaat uit van de ondersteuning van het college op programma's en thema's, niet op het aantal collegeleden. In de programma's en thema's is met het aantreden van het nieuwe college geen wijziging opgetreden. Het aantal collegeleden is in het nieuwe college van 7 naar 6 gedaald. In de nieuwe situatie sinds mei 2022 zijn er 6 ondersteunende bestuursadviseurs (5,8fte), (dat is 1 per collegelid) en is er een communicatie adviseur (0,89 fte) voor het college beschikbaar.
WV-06	14	Waarom wordt de sociale aandacht niet ook al in 2023 ingevoerd en wat is nodig om dat wel voor elkaar te krijgen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Een deel van 2023 is nodig om de afspraken rond de implementatie van de nieuwe inkoop van de Wmo goed af te ronden. Wel is het zo dat we in gesprek zijn met zorgaanbieders over uitvoering van deze maatregel. Als meer bekend is over de wijze waarop we deze maatregel gaan uitvoeren en het daarbij horende tijdspad wordt u hierover geïnformeerd.

WV-07	14	Is € 170.000,- genoeg voor de 25%-regeling? Na Corona lijken de sportverenigingen weer bereid te zijn te investeren zoals recentelijk als goed voorbeeld FC 's-Gravenzande.	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De door u genoemde €170.000 betreft een verhoging van het huidige budget van € 250.000. In totaal is dus jaarlijks € 420.000 beschikbaar. Daarmee komt het budget op hetzelfde niveau als in 2020 en daarvoor. De ervaring leert dat dit doorgaans toereikend is.
WV-08	14	Waarom worden bewonersinitiatieven Groen niet ook al in 2023 opgevoerd en kan dat niet meelopen bij het normale P-budget?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Bewonersinitiatieven worden niet opgenomen in het participatie budget. Het gaat hier om het met middelen faciliteren en ondersteunen van bewoners voor initiatieven in de openbare ruimte. Voor binnenkomende initiatieven in 2023 wordt binnen de begroting dekking gezocht.
WV-09	14	Wat is nut en noodzaak van paragraaf 11 "Onderzoeksbudget economie" om daar structureel € 75.000,- per jaar voor uit te geven? Zijn dit niet de eerste posten waar we op kunnen bezuinigen?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Het college hecht aan data, cijfers en feiten. Gemeentelijk beleid mag zich daarlangs doorontwikkelen. We vertrouwen daarbij op de expertise van onze inwoners en ondernemers die we in allerlei beleidstrajecten tegenkomen, bouwen op onze ambtelijke organisatie en eigen inzichten, maar accepteren ook dat niet alle kennis binnenshuis zit. Een goed voorbeeld daarvan is onderzoek naar de risico's en kansen op buitenlandse participaties in onze glastuinbouwsector, de gevolgen van de energie- en coronacrisis en zaken als de plattelandswoning invoeren in bestemmingsplannen.
WV-10	14	Waarom zo een grote subsidie aan de coöperatie Broekpolder? Waar wordt dat bedrag aan besteed? Wordt ook gekeken naar het nut en de noodzaak bij dit soort uitgaven?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	In de begroting is extra budget beschikbaar voor financiële bijdragen aan gebiedscoöperaties. Dit betreft voor 2023 een budget van 150.000 euro. Voor 2024 100.000 euro en daarna 50.000 euro. Dit budget is niet specifiek gekoppeld aan de coöperatie Broekpolder. Het budget wordt ook gemeente breed ingezet voor het opzetten van andere gebiedscoöperaties (zoals de Oranjepolder) en het stimuleren van andere bottom up initiatieven in het glastuinbouwgebied. De gebiedscoöperatie Broekpolder staat op het punt de visie voor die polder af te ronden, waarna gestart kan worden met de verdere uitwerking (zowel financieel als technisch) van die visie per deelgebied. Zodra er sprake is van een nadere technische uitwerking zal vanuit de gemeente geen aanvullende subsidie meer verstrekt worden aan de gebiedscoöperatie (i.c. de coöperatie Broekpolder). De kosten die hier mee gemoeid zijn zal de coöperatie zelf moeten dragen. De verdere financiële bijdrage aan de coöperatie Broekpolder vanuit de gemeente zal dan ook beperkt zijn. Wonen" Dit budget wordt besteed aan verlaging van grondprijzen aan waar er meer sociale woningen gerealiseerd gaan worden dan eerder overeengekomen (conform woonvisie of eerdere gemaakte afspraken) Er zijn hier nu nog geen concrete projecten voor aangedragen. Waelpolder is een project dat hier bijvoorbeeld aanspraak op gemaakt heeft. € 722.000 is bedoeld voor creatieve maatregelen wonen. een project als Molenweg zou aanspraak kunnen maken op een gedeelte van deze middelen, m

WV-11	14	De publicatie gemeentebesluiten zou met € 17.000,- afgedaan zijn. Ten onrechte wordt het bedrag van € 57.000,- dan ook opgevoerd. Klopt dat?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De wens om de gemeentebesluiten weer op de gemeentepagina's te publiceren kende enige urgentie. Het college wenst dit in 2022 te realiseren. Op 19 oktober staan de gemeentebesluiten weer op de gemeentepagina's in de krant. Doordat de wens al in 2022 is doorgevoerd is er sprake van een kostenpost voor het jaar 2022 die in eerste instantie geschat werd op € 17.000. Deze kosten vallen iets lager uit – ongeveer € 10.000 gezien de latere startdatum. Voor het jaar 2023 is het bedrag van € 57.000 opgevoerd. Dit bedrag is tot stand gekomen door een berekening gebaseerd op de kosten voor één pagina en de wetenschap dat de bekendmaking tussen de 1 tot 1,5 pagina in beslag nemen. De kosten variëren op jaarbasis tussen de € 38.000 en € 57.000 afhankelijk van het aantal pagina's.
WV-12	14	Kan een (verdere) nadere onderbouwing gegeven worden van de posten 24 en 25 op pagina 14?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Deze posten zijn nader toegelicht op bladzijde 112 en 113 van de begroting.
WV-13	14	Worden onder de post Vorming Groenfonds ook de kosten meegenomen van de bloembakken aan lantaarnpalen in de dorpen zoals dat in 2022 ook plaatsvond? Naar verluidt zou er nog geen dekking zijn voor het plaatsen van deze bloemen in 2023. Klopt dat?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	Over de dekking van de kosten van de hanging baskets moet nog een besluit worden genomen.
WV-14	17	Onder 1 wordt het programma invoering omgevingswet voortgezet en dat zou in 2023 ruim € 800.000,- gaan kosten. Is dat niet een beetje veel, omdat in het verleden daar ook geld van overbleef?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De begroting voor 2023 biedt de financiële ruimte om door te ontwikkelen op het gebied van online dienstverlening, het nader vormgeving van de verordeningen, het ontwikkelen van het participatie-instrument en het werken met de nieuwe kerninstrumenten omgevingswet. Tot nu toe heeft de gemeente ervoor gekozen om "beleidsarm" de verordening in te richten. Dit betekent dat het verder ontwikkelen van de gemeentelijke verordening naar de geest van de wet feitelijk nog moet worden aangepakt. Het is inderdaad denkbaar dat de werkzaamheden doorlopen naar 2024 en verder, alleen willen we daar nu nog niet op vooruit lopen. Zie verder ook de antwoorden op vragen D'66-11 en PvdA -1
WV-15	17	Waarom worden extra juridische kosten handhaving veiligheid uitgegeven? Waar gaat dat bedrag heen? Onder punt 6 in de toelichting op pagina 18 wordt dat niet echt goed duidelijk toegelicht. Welke besparingen zijn er doordat anders gehandhaafd gaat worden in het buitengebied zoals in het Actieprogramma is aangegeven? Zou dat dan ook niet meegenomen moeten worden als een voordeel?	hst 2 Financiële hoofdlijnen	N	De incidentele juridische kosten zijn voor de toename van juridische ondersteuning en advisering bij bestuurlijke handhaving bij de aanpak van ondermijning, zorg- en veiligheidscasuïstiek en openbare orde en veiligheid in algemene zin. De handhavingscapaciteit van de gemeente is over het algemeen al relatief beperkt, grote voordelen zijn niet te behalen.

WV-16	33	Wat gaat dit College concreet doen om voor de diverse woongroepen (senioren die samen willen gaan wonen in een nieuw te realiseren project) wonen en zorg naar model Berkenflat in de grotere dorpen te realiseren? Is het College bereid om eventueel parkeernormen en allerlei andere zaken die van belang zijn voor een snelle realisering, bij te stellen naar de behoefte? Is het College bereid om andere bestemde complexen / gronden (kantoren, tuinbouw) op een gemakkelijke manier voor wat betreft de bestemming te wijzigen in specifiek wonen? Opvalt is dat nergens in de begroting de WOS genoemd wordt en ook de eventuele bedragen die gemoed zijn met een verhuizing. Komt dat nog of zit dat ergens verborgen in de begroting?	Programma 2 Volkshuisvesting	N	Vanaf het najaar 2019 is gestart met het aanjagen van deze woonvormen en bottom-up gevormde woongroepen voor medioren in het Westland te faciliteren (zie ook vraag VVD-02) hierbij geldt dat grondeigendom cruciaal is, in de kernen is er relatief weinig gemeentelijk eigendom en dus wordt er gekeken naar het meeliften in gebiedsontwikkelingen en het koppelen van deze groepen aan grondeigenaars. . Om realisatie van projecten mogelijk te maken is er soms behoefte aan maatwerk. Als de situatie dat toelaat, met name gerelateerd aan een directe omgeving kan er maatwerk worden geleverd. Het college zal bestemming naar wonen wijzigen daar waar een initiatief/project aan diverse randvoorwaarden voldoet en passend is in de omgeving om zo ook voor de omgeving (of omwonenden) een goede toekomstige situatie te realiseren. . Het is onduidelijk wat de kosten voor verhuizing van de WOS zijn. Deze kosten zijn afhankelijk van nog te maken afspraken en zijn derhalve niet meegenomen.
WV-17	39	Aangegeven wordt dat het ontwikkelen van projecten afhankelijk is van derde partijen. Op welke wijze kan het College de afhankelijkheid van derde partijen kleiner maken? Zou toch niet de gemeente zelf meer het initiatief moeten nemen en moeten zorgen voor het tempo? De Driesprong in Kwintsheul is een voorbeeld van een aanvankelijk project van de gemeente dat naar ontwikkelaars werd doorgeschoven met de nodige vertraging van dien en voorts dat we bijna genoodzaakt zijn alles in één keer te laten volbouwen in plaats van gefaseerd, al naar gelang de behoefte in Kwintsheul. Is het College bereid om hier samen met de Raad over te gaan brainstormen hoe dat in de toekomst anders en beter kan?	Programma 3 gebiedsontwikkeling	N	Er wordt gewerkt aan een vernieuwde versie van de nota Grondbeleid 2015. Deze nota wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Het college is zeker bereid, en was ook al van plan, om de in deze vraag benoemde problematiek te bespreken in bijvoorbeeld een raads werkgroep om te komen tot de vernieuwde en gedragen nota Grondbeleid.
WV-18	47	Nog steeds houdt het College vol dat het campusconcept geschiedt in samenwerking met de partners WHC, Hortuslab. Onderaan pagina 47 en onderaan pagina 48 wordt toch weer de Masterplanfase genoemd. De bloembladen zijn toch beschikbaar voor ontwikkeling. Waarom wordt dit nu toch weer met het Floragebied vermengd? Is het College het met Westland Verstandig eens dat de campus en de bloembladen als eerste ontwikkeld moeten gaan worden, los van het Floragebied? Op pagina 182 wordt aangegeven dat de huurinkomsten van WHC Expo B.V. minder zijn dan normaal. Hoe staat het met het vinden van nieuwe huurders? Wanneer gaat de gemeente een nader besluit nemen tot aflossing van de € 2 miljoen?	Programma 4 mobiliteit en economie	N	Het Floragebied bestaat grofweg uit vier deelgebieden. Het Marsgebied (grenzend aan TPW-Mars en de veilingroute), een gebied dat vrijvalt na nieuwbouw van de veiling (bekend als de Dijkweg) en het Campusgebied dat grofweg bestaat uit het huidige WHC-kavel (ook bekend als Bloemblad 1), het terrein onder het WHC (ook bekend als Bloemblad 1; eigendom van Royal Flora Holland) en een gebied (Bloembladen 3,4 en 5) dat grotendeels eigendom is van de combinatie van VandeArendHofman. Zoals gemeld in december 2021 richten wij ons nu op het maken van een Masterplan voor het Campusgebied en Marsgebied (nieuwbouw veiling). De Dijkweg laten wij vooralsnog buiten beschouwing. De Masterplanfase gaat dus juist over de Bloembladen. Het is overigens een misverstand om te denken dat de gemeente op dit terrein zo maar van alles kan doen. Deze terreinen zijn eigendom van derden (voornamelijk VandeArendHofman en Royal Flora Holland). De gemeente heeft daar geen grondposities. Daarom wordt er in samenwerking met deze partijen en inhoudelijke samenwerkingspartners als WHC, Hortus Lab en onderwijspartners gewerkt aan een samenhangend Masterplan. Wat wij van WHC Expo B.V. begrijpen (en overigens in onze samenwerking ook ervaren) is dat na de Coronaperiode ook de activiteiten in het WHC weer aantrekken. Het lijkt ons logisch om de aflossing van de 2 miljoen euro te bezien in samenhang met de besluitvorming rond het Masterplan in 2023.

WV-19	49 onderaan	Op welke wijze gaat het College stimuleren en positief beïnvloeden de huisvesting van arbeidsmigranten op de bedrijven zelf en dan wel kleinschalig? In de afgelopen periode is daar weinig van terechtgekomen. Op welke wijze kan het College daar verbetering in brengen door onder meer beter te communiceren met aanvragers, duidelijker aan te geven vooraf waar de aanvragen aan moeten voldoen en niet al te veel voorwaarden vooraf stellen. Is dit een suggestie die het College kan volgen? Is het College het ook met de fractie van Westland Verstandig eens dat de uitzendbureaus en eventueel de woningcorporaties uitgenodigd moeten worden om met plannen te komen voor huisvesting bij de Horti Campus? De percelen liggen leeg en zijn beschikbaar. Alleen ontbreekt het aan concrete plannen. Is het ook niet zinvol dat vanuit de gemeente wordt aangegeven hoe de structuur zou moeten zijn bij het realiseren van arbeidsmigrantenhuisvesting aldaar?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Voor wat betreft de verschillende definities verwijzen we naar het vastgestelde "Beleidsregels tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten bij glastuinbouwbedrijven". Kleinschalig moet altijd in relatie staan tot omgeving en het bijbehorende tuinbouw bedrijf maar het gaat hier maximaal om 80 bedden. Deze beleidsregels geven duidelijk aan waar de aanvragen aan moeten voldoen. Voor wat betreft de Horti Campus geldt dat de percelen leeg en beschikbaar zijn, maar geen gemeentelijk eigendom. De ruimtelijke verkenning wordt in de komende periode afgerond. Daarna wordt de ruimtelijke structuur verder geconcretiseerd.
WV-20	52-53	Wie meet de resultaten van de partnerships met het World Horti Center, Tomatoworld en Greenport West-Holland? Structureel wordt daar de komende jaren zeker € 200.000,- aan besteed. Wanneer wordt de Raad geïnformeerd over het nut van de subsidie en de geleverde resultaten? Hoe staat het GHC er financieel voor. Lukt het nog om binnen de afgesproken tijd de lening terug te betalen aan de gemeente? Welke bedragen gaan er vanuit de gemeente naar de Horti Campus, inclusief eventuele specifieke opdrachten vanuit de gemeente?	Programma 4 Mobiliteit en economie	N	Bij de bijdragen van de gemeente Westland aan het WHC, Tomatoworld en de GPWH gaat het niet om subsidies maar om partnerships of lidmaatschap. Dat wil zeggen dat er tegenprestaties worden geleverd zoals, wanneer het Tomatoworld en het WHC betreft, toegang tot bijeenkomsten, informatie over buitenlandse bezoekers en gebruik van vergader- en werkruimtes. Voor wat betreft de meetings en de bezoekersaantallen houden zowel Tomatoworld als WHC deze bij, en kunnen de resultaten/aantallen daarvan altijd worden opgevraagd. Ook Tomatoworld evalueert regelmatig de bezoekersaantallen en activiteiten. De bijdragen doen we, en breiden we uit, om strategische posities te verkrijgen dan wel te bestendigen. Als gemeente willen we een leidende rol pakken en op een aantal plekken behouden om zo - met name in crisistijd - te kunnen werken aan zichtbaarheid, profiel en imago van het glastuinbouwcluster. Zoals gemeld (programmabegroting pag. 182) heeft een bank inmiddels een intentieverklaring afgegeven om de overname van de gemeentelijke aandelen in het WHC mogelijk te maken. Het lijkt verstandig dit verder te bezien in het licht van het Masterplan Flora.
WV-21	57	Welke concrete plannen zijn er om twee beelden per jaar in de openbare ruimte te plaatsen? Is het College bereid om met de plaatselijke kunstenaars overleg te voeren over de invulling daarvan? Wat betekent het "ondersteunen" van de renovatie van Vlietwoning. Waar denkt het College aan?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Antwoord vraag 1: In de begroting staat geen ambitie om 2 beelden per jaar in de openbare ruimte te plaatsen. Wel worden nieuwe artistieke kunstwerken in de openbare ruimte worden geïnitieerd en worden alle artistieke kunstwerken in het openbaar gebied goed onderhouden. Antwoord vraag 2: In overleg met PZH en de beheerders van de Vlietwoning wordt er een onderzoek opgestart om te komen tot een doelmatige toekomstbestendige renovatie met ruimere exploitatiemogelijkheden. Concreet betreft tot op heden een financiële (co-financiering met PZH) impuls van 12,5k. Door het vorige college is dit toegezegd.
WV-22	58	Voor de klanttevredenheidsonderzoeken wordt jaarlijks een bedrag van € 75.000,- uitgetrokken. Lijkt dat niet een beetje veel en kan die klanttevredenheid niet op een andere wijze worden onderzocht?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Het college heeft de ambitie om op termijn klanttevredenheid te gaan meten over alle producten en diensten van de gemeente. We vinden dit heel belangrijk omdat we daarmee beter willen inspelen op de behoefte van Westlanders en we als gemeente bijna altijd de enige aanbieder zijn. Op dit moment is daar geen personeel, IT systeem en proces voor. Ook is de ambitie om niet alleen te meten maar ook gevolg te geven aan deze metingen door verbeteropdrachten uit te voeren daar waar zaken niet goed gaan. Het is voor het college eerder de vraag of dit budget wel voldoende is dan dat het teveel zou zijn.

WV-23	70	Wij missen node de buurtbemiddelaars die echt dringend ingezet zouden moeten kunnen worden. Waarom worden die niet al in 2023 in de begroting voorzien? We zouden met 1 of 2 buurtbemiddelaars kunnen starten om die dan in 2023 / 2024 uit te breiden tot alle grote dorpen. Het moet toch mogelijk zijn om binnen de bestaande bezetting en het bestaande P-budget dergelijke goede medewerkers te vinden die dat kunnen oppakken? Wanneer start het College de procedure voor het aannemen van de ombudsman / ombudsvrouw? Vallen de kosten daarvan onder het P-budget?	Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	N	Betreffende buurtbemiddeling: In de gemeente Westland wordt al meerdere jaren buurtbemiddeling ingezet. Dit door Vitis Welzijn en Bureau Bemiddeling en Mediation. Casuïstiek wordt ingebracht door onder andere de politie, woningbouwverenigingen en Westlanders zelf. Gemiddeld worden er 70 casussen per jaar gebruik in behandeling genomen. In voorbereiding is een voorstel om de invulling van de ombudsfunctie zoals genoemd in het collegewerkprogramma vorm te geven.
WV-24	84	Waarom pakt het College de oude Kustvisie niet weer op en probeert dat vastgesteld te krijgen door de Raad, zodat dit als uitgangspunt gebruikt kan worden? De Kustvisie is destijds onderwerp geweest van een uitvoerige inspraak met bewoners, stakeholders en in feite is die nog steeds actueel minus de 100 strandhuizen waarvoor het doek definitief gevallen is en het parkeren wat al apart geregeld is en wellicht ook de hellingbaan die er niet gaat komen vanwege de stikstofproblematiek.	Programma 7 sport, onderwijs en recreatie	N	Het college beraadt zich op het vervolg dat ze aan de recent verstuurde kustbrief (vml. Commissie EFO) wil geven.
WV-25	90	Wat gaat het College doen als aangegeven wordt dat verschillende verkeersknelpunten in Westland inzichtelijk gemaakt worden en ook dat er infrastructurele aanpassingen gaan komen ter verbetering van de verkeersveiligheid? Bij onze fractie zijn wel 40 wegen in Westland bekend die forse aanpak vragen.	Programma 8 Openbare ruimte	N	We pakken op basis van de ongevals-, snelheidsgegevens en meldingen de onveilige gemeentelijke trajecten aan. Kort samengevat houdt dat in dat we voor deze trajecten de slachtofferongevallen in beeld brengen, analyseren en maatregelen benoemen. Daarnaast kijken we naar het verkeersbeeld, dus de intensiteiten, de weginrichting, de snelheidsgegevens en klachten. Ook dit leidt tot maatregelen. Deze maatregelen kunnen zijn op het gebied van infrastructuur, educatie en/of handhaving. Voor het uitvoeren van de maatregelen zetten we de subsidiemogelijkheden voor verkeersveiligheidsprojecten in van het Rijk en de MRDH.
WV-26	91???	In de begroting missen we ook een concrete aanpak voor de laaggeletterdheid. Iets wat alle partijen in hun verkiezingsprogramma hebben toegezegd. Wanneer wordt dat probleem aangepakt, door wie en lukt het ons om het percentage laaggeletterdheid binnen een aantal jaren fors terug te brengen?	Algemene vraag	N	De aanpak van laaggeletterdheid in periode 2021-2024 is door het vorige college vastgelegd in een convenant en bijbehorende samenwerkingsafspraken met de Westlandse taalnetwerkpartners . In de periode 2021-202 wordt een divers aanbod van taal- en reken cursussen, trainingen digitale vaardigheden en ondersteuning door taalvrijwilligers georganiseerd. Hierover is de gemeenteraad vorig jaar geïnformeerd. Wij zetten deze aanpak voort in samenwerking met de taalnetwerkpartners Vitis Welzijn, Patijnenburg, Vluchtelingwerk, Taal+ school ROC Mondriaan, Stichting Lezen en Schrijven, Doe Weer Mee en Bibliotheek/Taalhuis Westland. Het fors terugbrengen van het aantal laaggeletterden is een zaak van lange adem. De doelgroep inwoners met Nederlands als tweede taal (NT2) weet de weg naar het aanbod vrij goed te vinden. De doelgroep inwoners met Nederlands als eerste taal (NT1) is een moeilijk bereikbare en te motiveren doelgroep. In de komende periode wordt ingezet om het bereik van deze doelgroep te verhogen .
WV-27	92	We missen bij de begraafplaatsen de inzet van vrijwilligers zoals een aantal fracties dat bepleit hebben. Waarom wordt dat niet al in de begroting meegenomen? Het is onze voorkeur om de lijkbezorgingsrechten naar beneden te krijgen gezien het dekkingspercentage in 2023 van ruim 50%. Hoe kunnen we weer naar de oude situatie van vóór 2018 terugkeren toen de lasten en de kosten lager waren?	Programma 8 Openbare ruimte	N	De beoogde inzet van vrijwilligers wordt onderzocht, maar heeft alleen betrekking op het onderhouden van overwoekerde en verwaarloosde particuliere graven. Hiervoor is toestemming nodig van de nabestaanden. De beperkte inzet van vrijwilligers zal geen kostenverlagend effect hebben.

WV-28	93	Het oude College heeft afgezien van handhaving van de huidige gemeentewerf en er zou omgekeken worden naar een goede en betere locatie en de huidige locatie zou voor woningbouw bestemd worden. Hoe ver staat het College daarmee? De Taskforce waterkwaliteit glastuinbouw is er, maar wanneer levert dat resultaten op of is het College van oordeel dat nu de energiecrisis er is, dit voorlopig lage prioriteit heeft en het oplossen van de energiecrisis voor de tuinbouw primair geldt?	Programma 8 Openbare ruimte	N	Antwoord vraag 93 A: Er wordt onderzocht om te komen tot 1 milieustraat en gemeentewerf in onze gemeente. Of de vrijkomende locatie geschikt is voor woningbouw is nog afhankelijk van te maken keuzes. Antwoord vraag 93 B: Waterkwaliteit is nog steeds een prioriteit van dit college. Ook in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is waterkwaliteit één van de prioriteiten naast stikstof. De taskforce rond binnenkort de inventarisatie af en komt voor het eind van het jaar met een voorstel. De raad zal hier te zijner tijd over geïnformeerd worden.
WV-29	98??	Zoals hiervoor ook al is aangegeven, missen wij de besparing die een andere handhaving van het buitengebied door de gemeente zal opleveren. Waarom is dat niet meegenomen en een eerste gevolg van het bestemmingsplan LOS zou toch moeten zijn dat er minder procedures zijn. Kan het College daarover iets aangeven?	Algemene vraag	N	Bestemmingsplan LOS zorgt vooral voor duidelijkheid op lang lopende discussies en dossiers. Handhaving buitengebied betreft echter een veel bredere scope. Dit gaat ook om verzoeken tot handhaving die moeten worden opgevolgd. Aangezien een grove inschatting is dat een groot deel van de verzoeken tot handhaving is ingegeven door onmin tussen particulieren, wordt bekeken hoe dit via mediation kan worden opgelost.
WV-30	114	De oud voor nieuw-operatie is voor Westland Verstandig erg belangrijk en was ook onderwerp van de eerdere alternatieve begrotingen. Nu zien we dat er toch weer vooruitgeschoven wordt en dat we wel in de Voorjaarsnota dat gerealiseerd zien gaan worden. Is het College bereid om samen met de raadsfracties dat op te werken, zodat de oud voor nieuw-operatie breed gedragen wordt?	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen	J	Het college zal de raad actief betrekken bij de oud voor nieuw operatie, zowel inhoudelijk als qua aanpak van dit proces.
WV-31	142	Bij de risico's staat SOK Honderland. Hoe staat het daarmee? Gezien de vele verkopen die hebben plaatsgevonden zou dat toch geen al te groot probleem moeten zijn, maar blijkbaar is het dat wel want het bedrag staat al jaren onder de risico's.	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	N	Dit risico voorziet op de nakoming van alle afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) Honderland. De ontwikkeling van Honderland is in een vergevorderd stadium en er zijn veel gronden door de ontwikkelaar (HOC) inmiddels verkocht, maar de gebiedsontwikkelaar heeft ook de verplichting de ambtelijk kosten te vergoeden, het toekomstig openbaar gebied in het plangebied in te richten (infrastructuur etc.) en de nodige bijdragen (o.a. afdracht fonds bovenwijken en bijdrage ondersteunende infrastructuur) te voldoen. De SOK is over enkele afspraken in detail niet eenduidig. De uitvoering en gesprekken zijn nog niet afgerond, daarom is het risico gehandhaafd. Het streven van beide partijen is om gesprekken op niet al te lange termijn op onderdelen af te ronden zodat dit risico kan worden bijgesteld.
WV-32	159	De loonsom van de organisatie loopt in 2022 tot en met 2026 met ongeveer €10 miljoen op. Het aantal fte's neemt ook toe, maar ook het percentage externen is in 2022 gestegen naar ongeveer 30%. Kan het College 2022 bevestigen en wat zijn de verwachtingen voor 2023? In 2023 lopen de loonkosten ruim € 7 miljoen op. Hoe is dat allemaal te verklaren?	Paragraaf bedrijfsvoering	N	De verklaring van de verhoging is gelegen in de uitbreiding voor Dienstverlening op orde en uitvoering collegewerkprogramma. De toelichting daarvoor is te vinden op pagina 112 en 113 van de begroting. En een reservering voor een cao salarisverhoging

WV-33	166	Hoe worden de grote bedragen voor 2023 begroot? De ODH bijna € 4 miljoen, de Veiligheidsregio bijna € 7.6 miljoen, Patijnenburg bijna € 9 miljoen, Sociaal Kernteam bijna € 10 miljoen. Ieder jaar wordt dat steeds meer. Nu zullen de taken ook steeds groter zijn. Is het mogelijk dat dat ook verantwoord wordt door het College, omdat nu we alleen bedragen zien zonder verdere onderbouwing?	Paragraaf Verbonden partijen	N	Jaarlijks wordt in regionaal verband een kaderbrief opgesteld voor de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen. Deze wordt ter kennisname naar de raad gestuurd. Op basis van de kaderbrief stellen de gemeenschappelijke regelingen hun concept begrotingen op. Op de concept begrotingen geeft de raad haar zienswijzen. Deze zienswijzen worden betrokken door de gemeenschappelijke regelingen bij het opstellen van de definitieve begrotingen. Inhoudelijke verantwoording over en toelichting op het uitgevoerde beleid staan in de jaarverslagen. De verhoging is te verklaren door de indexering. Daarbuiten geldt bij de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) dat de bijdrage bepaald wordt op basis van inwoneraantallen en bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) is sprake van extra taken als gevolg van de Omgevingswet. Voor Patijnenburg is in onze begroting 2023 een inschatting gemaakt op basis van de realisatie 2021, begroting 2022 en een indexering (van de Rijksbijdragen), zoals gebruikelijk. Het budget volgt de autonome prijspeilontwikkeling. De afspraken met Patijnenburg zijn opgenomen in de beleidsvoornemens van de begroting en daarover worden gedetailleerde afspraken vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Eventuele taakwijzigingen of verzwareningen worden vastgelegd in de DVO in december aanstaande. Voor SKT wordt dezelfde systematiek gevolgd met dien verstande dat de indexatie voor SKT de reguliere kaders overschrijdt, waarbij het effect al optreedt in 2022. Daarom is dit effect al gemeld bij de Prorap 2022. Ook hier gaat het om de externe, autonome prijspeilontwikkeling in de sector Jeugdzorg.
WV-34	Brief snel voor mekaar	Al eerder werd aangegeven dat de uitvoering eerder moet starten dan 2024. Dit snel voor mekaar punt dient snel gerealiseerd te worden.	Ad 2 Herenstraat	N	Wij zijn het met u eens dat dit punt snel gerealiseerd dient te worden. We zijn aan het werk om kruispunt Herenstraat/Heulweg/Plein grootschalig te verbeteren. De exacte planning en financiën zijn wij nog aan het uit werken, zoals in de RIB is opgenomen is uitvoering in 2024 voorzien, tenzij eerder mogelijk is. Vooruitlopend hierop bezien we alvast in 2023 korte termijn maatregelen om in te spelen op de problematiek ter plaatse.
WV-35	Brief snel voor mekaar	Uiteraard bevat de Voorstraat meer dan alleen Voorstraat 88. Hoe staat het trouwens met de ontwikkeling van dat pand nu het geen Huis van de buurt meer gaat worden? Het gaat om de gehele Voorstraat dat die haar oude allure weer krijgt met een mooie aankleding etc.	Ad 10 Verbeteren aangezicht Voorstraat	N	We zijn voornemens om een herontwikkeling van Voorstraat 88 te faciliteren. Dit kan sociale en bereikbare woningen (huur/koop) op die locatie mogelijk maken met behoud van de monumentale gevel. Een budgetneutraal verloop wordt nagestreefd.